

Karlshamns
kommun

Beslutad av: Kommunfullmäktige

Dokumenttyp: Årsredovisning

Diarienummer: 2023/482

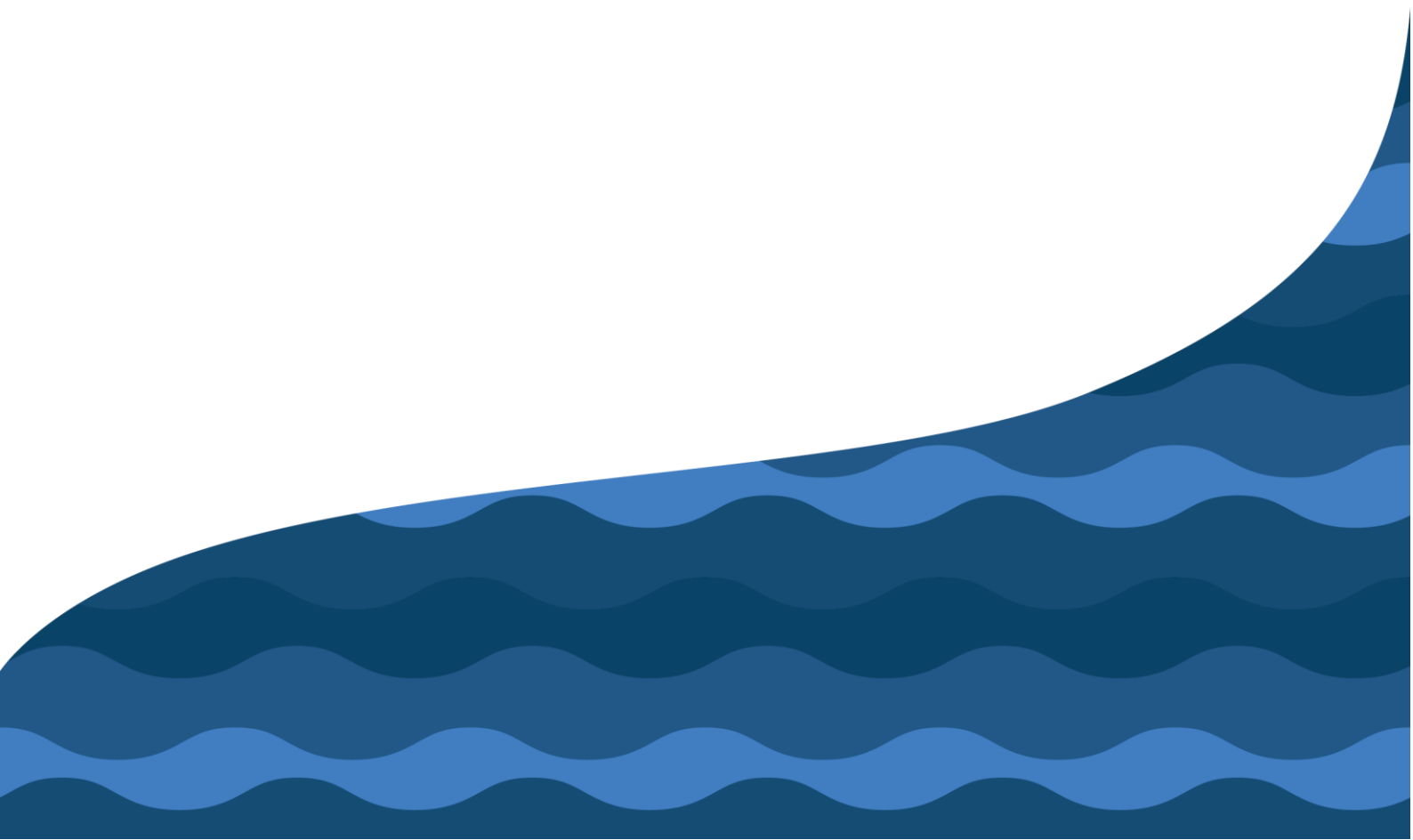
Antagen: KF § 69, 2024-05-20

Gäller för perioden 2023-01-01 – 2023-12-31

Gäller för: Karlshamns kommun och kommunkoncern

Årsredovisning 2023

Karlshamns kommun och kommunkoncern

Innehållsförteckning

Årsredovisning 2023.....	1
Karlshamns kommun och kommunkoncern	1
1 Sammanfattning.....	5
2 Översikt över verksamhetens utveckling.....	7
3 Kommunkoncernen, organisation.....	8
3.1 Kommunens nämnder och dess ansvarsområden	9
3.2 Kommunkoncernens bolag och dess ansvarsområden	11
4 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	14
4.1 Omvärldsrisker	16
4.1.1 Följdeffekter av kriget i Ukraina och en orolig omvärld	16
4.1.2 Demografi, befolkningsstruktur och befolkningsutveckling	17
4.1.3 Arbetsmarknad	21
4.1.4 Företagande.....	22
4.1.5 Bostadsmarknad.....	23
4.1.6 Betydande avtal och regeländringar	24
4.1.7 Hållbarhet	25
4.2 Verksamhetsrisker	29
4.2.1 Kompetensförsörjning inom kommunkoncernen.....	29
4.2.2 Sjukfrånvaro	29
4.2.3 Inflation och prisökningar.....	30
4.3 Finansiella risker	30
4.3.1 Kommunkoncernen.....	31
4.3.2 Kommunen	31
4.3.3 Likviditet och soliditet.....	32
4.3.4 Låneskuld och räntor	33
4.3.5 Borgensåtaganden	36
4.3.6 Pensionsförpliktelser.....	37
4.3.7 Skatteintäkter och statsbidrag	38
5 Händelser av väsentlig betydelse under verksamhetsåret	40
5.1 Påverkan av kriget i Ukraina	40
5.2 Kommunen	40
5.2.1 Utmaningar.....	40
5.2.2 Framgångar.....	41

5.3	Bolagen.....	42
6	Händelser av väsentlig betydelse efter verksamhetsårets slut	44
7	Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten och kommunkoncernen	45
7.1	Blekinges utvecklingsstrategi, Växtplats Blekinge	45
7.2	Karlshamns kommuns styrsystem	45
7.3	Effektivitet i Sveriges kommuner	47
7.3.1	Relativ produktivitet och effektivitet i Karlshamns kommun.....	47
8	Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.....	48
8.1	Bedömning av resultat och måluppfyllelse av kommunfullmäktiges prioriterade utvecklingsområden	48
8.1.1	Sammanfattande måluppfyllelse för kommunkoncernen	49
8.1.2	Sammanfattande måluppfyllelse för kommunen	49
8.1.3	Nämnders och bolags övergripande bedömning av måluppfyllelse	50
8.1.4	Bedömning av måluppfyllelse av kommunfullmäktiges respektive utvecklingsområden	52
8.2	God ekonomisk hushållning, finansiella mål.....	54
8.2.1	Ekonomi i balans.....	54
8.2.2	Finansiellt mål – kommunkoncernen.....	54
8.2.3	Finansiellt mål – kommunen	54
8.3	Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning	55
8.3.1	Resultatutveckling och analys	55
8.4	Driftredovisning.....	62
	Sammanställningen visar driftredovisning för varje nämnd och finansförvaltningen:.....	62
8.4.1	Driftuppföljning och analys för nämnder och bolag.....	64
8.5	Upplysning om händelser/transaktioner som krävs för att förstå utvecklingen under rapportperioden	68
8.5.1	Budgeterade satsningar, compensation obalanser och tilläggsanslag.....	68
8.5.2	Satsningar i budget 2023	68
8.5.3	Compensation obalanser i budget 2023.....	68
8.5.4	Tilläggsanslag i budget 2023.....	68
8.6	Vidtagna åtgärder för att nå en budget i balans 2023	69
8.6.1	Förändrade budgetramar under året	69
8.7	Investeringsredovisning per verksamhet, större projekt särredovisade	71
8.7.1	Kommentarer	71
8.7.2	Projekt i kommunala bolag som kommunfullmäktige tagit ställning till.....	73

9	Balanskravsresultatet	74
9.1	Balanskravet	74
10	Väsentliga personalförhållanden	76
10.1	Redovisning av sjukfrånvaro.....	79
10.2	Övrig personalstatistik.....	80
11	Förväntad utveckling.....	81
11.1	Kommunen	81
11.2	Bolagen.....	82
	Finansiella räkenskaper för koncernen och kommunen	84
	Resultaträkning	84
	Balansräkning	85
	Kassaflödesanalys	86
	Noter	87
	Redovisningsprinciper	97
	Ord och uttryck	101

1 Sammanfattning

Verksamhetsåret 2023 har genomförts med bra resultat och god kvalitet. Det oroliga världsläget med följande ekonomiska utmaningar har präglat vardagen, men trots det har hela organisationen slutit samman och säkerställt de olika uppdrag som kommunen har. Utmaningar finns fortfarande när det gäller sjuktal, kompetensförsörjning, upplevd otrygghet samt psykisk ohälsa i samhället, bolag med negativa resultat, demografisk utveckling mm.

Några av alla goda resultat som uppnåtts under 2023:

- Behörigheten till gymnasiet ligger på motsvarande nivå som föregående år (efter fem års konstant uppgång).
- En positiv trend kan konstateras då den totala sjukfrånvaron minskar med över en procentenhet.
- Breddad kompetensförsörjning och kompetenstrappan har möjliggjort trygga anställningar för fler individer i samhället. Förvaltningsövergripande arbete har pågått under året för att fler individer ska kunna komma in på arbetsmarknaden.
- Under 2023 har schemaläggningen med 11-timmars dygnsvila implementerats och delade turer har tagits bort inom omsorgen utan att kostnaderna ökat.
- Under 2023 visar Trygghetsmätningen att tryggheten hos medborgare ökar vilket är ett positivt trendbrott. Andelen invånare som avstår från att gå ut ensam har minskat totalt och för kvinnor men för männen är utfallet tvärtom.
- Kompetenshöjande insatser om korrekt hantering av handlingar samt om offentlighet, sekretess och informationssäkerhet har genomförts i syfte att öka en trovärdig och rättssäker myndighet.
- Lanseringen av ny medarbetarwebb har möjliggjort en viktig kvalitetssäkring och effektivisering.
- Kommunens arbete med att bidra till ett starkare totalförsvar har intensifierats.
- Ny standard för revision har införts.
- SKR:s servicemätning är genomförd och Karlshamns kommun visar på resultat som ligger över totalsnittet för medverkande kommuner inom alla områden som mäts (tydlighet, bemötande, enkelhet, återkoppling e-post).

Sammantaget har kommun och kommunkoncern bidragit positivt till måluppfyllelse och bedrivit en verksamhet av god kvalitet.

Det ekonomiska resultatet för kommunens verksamheter visar ett positivt resultat på 79 mnkr exklusive nedskrivning av lämnat aktieägartillskott (inklusive nedskrivning -25,9 mnkr) och bolagskoncernen visar ett resultat på 37 mnkr. Kommunens och koncernens ekonomiska resultat påverkas självklart av den nationella och globala utvecklingen men huvudanledningen till att kommunen visar ett negativt resultat är de nedskrivningar som måste göras gällande fastigheter i Karlshamnsfastigheter AB. Att förvaltning, nämnder och några bolag gör betydande överskott är positivt och en förutsättning för en långsiktigt hållbar ekonomi även om det 2023 inte räcker för ett resultat i balans.

Under hösten 2023 välkomnades nya VD:ar för Karlshamns Energi AB och Karlshamns Hamn AB. Ett utvecklingsarbete är också påbörjat inom kommunkoncernen för att utveckla tydligare styrmodeller och skapa en bättre helhetssyn när det gäller ekonomi och verksamhet.

Rysslands anfallskrig på Ukraina har lett till ett försämrat världsläge som påverkat hela samhället och kommunerna måste nu lägga omfattande resurser på åtgärder som säkerställer att kommunens uthållighet ökar och att verksamheten ska kunna fungera i kris och krig. Karlshamns kommun tvingas nästan dagligdags hantera IT-attacker och desinformationskampanjer samtidigt som den normala verksamheten inom skola och omsorg ska fungera på ett bra sätt.

Att sia om framtiden är alltså svårare än någonsin och att kris, krig samt ekonomiska utmaningar kommer att fortsätta påverka kommunen är högst sannolikt. Trots detta ska kommunens grunduppdrag genomföras och Karlshamns kommuns lärdomar från de senaste åren visar att detta är möjligt men också att det kräver tuffa beslut.

2 Översikt över verksamhetens utveckling

mnkr	2023	2022	2021	2020	2019
Kommunen					
Verksamhetens intäkter	442	433	384	408	432
Skatteintäkter, utjämningsbidrag	2 358	2 249	2 150	2 013	1 935
Verksamhetens bruttokostnader	-2 642	-2 442	-2 362	-2 323	-2 291
Årets resultat	-26	9	55	4	-7
Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och utjämningsbidrag, %	98%	94%	97%	100%	101%
Överskottsgrad, %	-1,1%	0,4%	2,6%	0,2%	-0,4%
Överskottsgrad i genomsnitt 5 år, %	0,3%	-0,6%	-0,4%	-0,7%	-0,7%
Soliditet (%)	49%	56%	58%	59%	65%
Soliditet, genomsnitt 5 år	57%	60%	62%	64%	65%
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser	39%	44%	44%	44%	47%
Investeringar (netto)	149	131	271	236	196
Självfinansieringsgrad (%)	100%	100%	61%	78%	4%
Långfristig låneskuld kreditinstitut	429	250	300	250	150
Genomsnittlig låneränta, %	1,17	0,54	0,53	0,78	0,91
Skuldsättningsgrad, %	102	79	73	70	54
Borgensåtagande, mnkr	3 265	3 274	3 089	2 785	2 510
Antal månadsanställda (1 november)	3 138	3 102	3 030	3 038	3 102
<i>Kommunfakta:</i>					
Folkmängd	31 996	32 216	32 226	32 402	32 473
Kommunal skattesats 1)	22,33	22,33	22,33	21,76	21,76
	2023	2022	2021	2020	2019
Kommunkoncernen 3)					
Verksamhetens intäkter	1 308	1 274	1 140	1 088	1 252
Verksamhetens kostnader	-3 234	-3 087	-2 867	-2 776	-2 884
Resultat efter finansiella poster	37	51	28	39	42
Årets resultat	37	51	28	39	42
Soliditet (%)	22%	23%	22%	24%	26%
Soliditet, genomsnitt 5 år, koncern	23%	24%	26%	27%	29%
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser	20%	21%	20%	22%	23%
Investeringar	609	489	773	636	656
Självfinansieringsgrad (%)	68%	70%	55%	55%	39%
Långfristig låneskuld	3 579	3 430	3 278	2 952	2 693
Genomsnittlig låneränta, %	1,43	0,80	0,73	0,87	1,05
Antal anställda (1 november)	3 473	3 425	3 340	3 327	3 459

1) 2019 Skatteväxling kollektivtrafik -45 öre
2021 Skattehöjning + 57 öre

2) Definitioner av nyckeltal framgår av ansnitt "ord och begrepp"

3) Kommunkoncernen inkluderar förutom Kommunen även koncernen Stadsvapnet i Karlshamn AB samt 50 procent utav Västblekinge Miljö AB.

3 Kommunkoncernen, organisation

Karlshamns kommun har 5 nämnder utöver Kommunfullmäktige och Revision och kommunens verksamheter är indelade i tre förvaltningar. Utbildningsnämnden stöds av utbildningsförvaltningen, omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden av förvaltningen för omsorgs- och arbetsmarknad och kommunstyrelseförvaltningen stödjer samtliga nämnder och utskott.

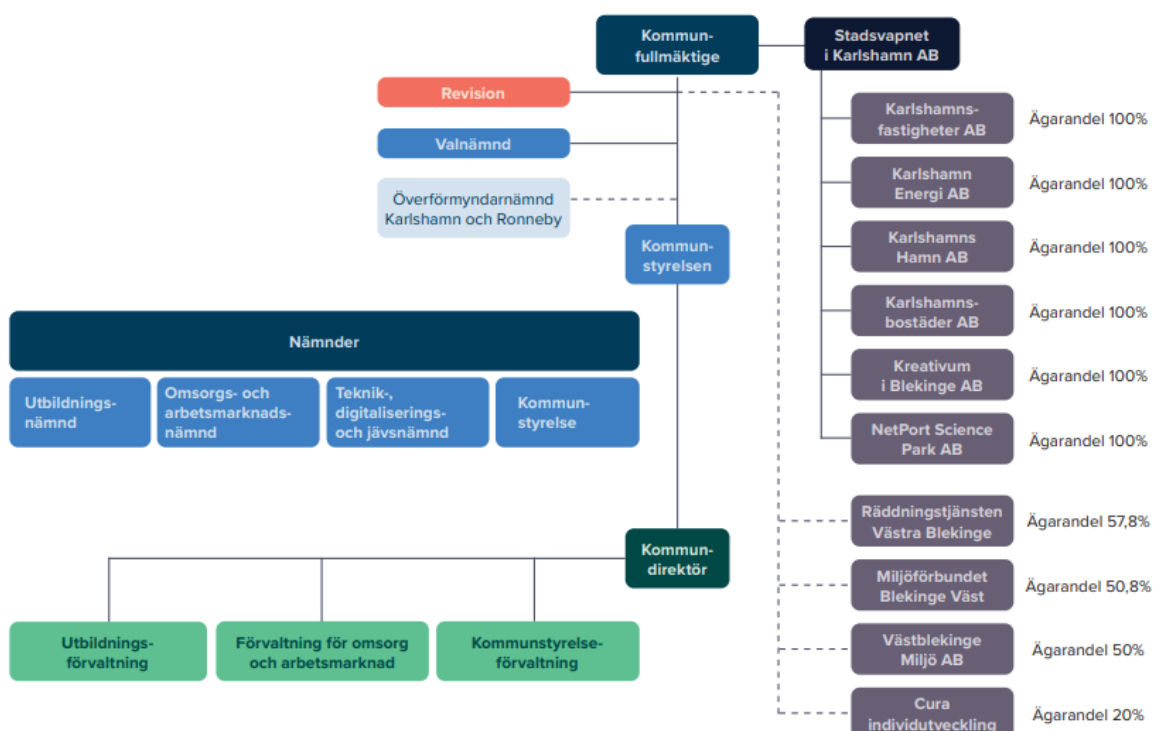
Överförmyndarverksamheten i Karlshamn och Ronneby samlokaliseras och bedrivs inom Ronneby kommuns förvaltningsorganisation styrd av en gemensam nämnd.

I kommunkoncernen ingår Stadsvapnet i Karlshamn AB med de helägda dotterbolagen Karlshamn Energi AB inklusive dotterbolag, Karlshamns bostäder AB, Karlshamns Hamn AB inklusive dotterbolag, Kreativum i Blekinge AB, Karlshamnsfastigheter AB och NetPort Science Park AB.

Koncernen Stadsvapnet i Karlshamn AB bildades 1997 och ägs till 100 procent av Karlshamns Kommun. I kommunkoncernen ingår även delägda Västblekinge Miljö AB.

Tillsammans med Olofströms och Sölvesborgs kommun äger kommunen del i följande bolag och förbund: Räddningstjänsten i Västra Blekinge samt Miljöförbundet Blekinge Väst. Samtliga fem blekingekommuner är delägare i Cura individutveckling. Dessa har inte konsoliderats i den sammanställda redovisningen men ingår i kommunkoncernen.

Karlshamns kommun har valt att säga upp sitt medlemskap i förbundet Räddningstjänsten Västra Blekinge vilket innebär att förbundet upplöses 1 januari 2026.

Mandatfördelning i Kommunfullmäktige	2023–2026	2019–2022	2015–2018	2011–2014	2007–2010
Centerpartiet	4	5	3	3	4
Kristdemokraterna	2	2	0	1	2
Liberalerna	2	2	1	3	3
Medborgerlig Samling	2	0	0	0	0
Miljöpartiet	2	2	5	5	4
Moderaterna	13	11	11	11	9
Socialdemokraterna	12	18	22	20	21
Sverigedemokraterna	11	9	7	5	4
Vänsterpartiet	3	2	2	2	1
Kommunistpartiet	0	0	0	1	2

3.1 Kommunens nämnder och dess ansvarsområden

Nämnd	Verksamhet	Privata utförare
Kommunstyrelsen	Den politiska organisationen är förändrad från och med 2023. Kommunstyrelsen har utökade ansvarsområden jämfört med tidigare då Kommunstyrelsen har tagit över ansvar från nämnder som är avslutade 2022. Kommunstyrelsen har ett helhetsansvar för kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och kommunala bolags verksamhet.	
Teknik- digitaliserings- och jävsnämnden	Teknik-, digitaliserings- och jävsnämnden är nybildad för mandatperioden. Nämnden är tillsynsmyndighet enligt plan- och bygglagen, är trafiknämnd och ansvarar även för gata-park, kommunens väghållning och den övergripande digitaliseringen av kommunens verksamheter mm. Nämnden fattar beslut och ansvarar för myndighetsutövning i ärenden	

	där övriga nämnder pga jäv inte kan eller bör fatta beslut.	
Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden	Nämnden ansvarar för stöd i ordinärt och särskilt boende inom äldreomsorg, myndighet och resurs samt hälso- och sjukvård, LSS, individ och familjeomsorg, barn och familj, vuxen, försörjning och arbetsmarknadsinsatser.	Karlshamns kommun tillämpar inte Lagen om Valfrihet (LOV). Personlig assistans enligt LSS och SFB bedrivs helt av privata aktörer.
Utbildningsnämnden	Nämnden ansvarar för förskola, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, fritidshem, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, vuxenutbildning och Lärcentrum	Fyra grundskolor (Montessori, Thoréns, Åryds friskola och Walldorf), tre förskolor (Montessori, Walldorf och föräldra-kooperativet Tummetott) samt en gymnasieskola (Fria Läroverken).
Valnämnden	Nämnden ansvarar för att fullgöra kommunens uppdrag enligt Vallag och tillhörande författningar.	
Kommunrevision	Kommunal revision. Den kommunala revisionens uppdrag anges i Kommunallagen, i God revisionssed i kommunal verksamhet och i det av kommunfullmäktige fastställda revisionsreglementet.	
Överförmyndarverksamheten i Karlshamn och Ronneby samlokaliseras och bedrivs inom Ronneby kommuns förvaltningsorganisation styrd av en gemensam nämnd	Nämnden ansvarar för tillsyn, utbildning och rekrytering av god man, förvaltare och förmyndare (ställföreträdare), förordnande av tillfällig ställföreträdare samt att utreda behov av ställföreträdare.	

3.2 Kommunkoncernens bolag och dess ansvarsområden

Bolag	Verksamhet
Stadsvapnet i Karlshamn AB	Bolaget ska äga och förvalta aktier i kommunala bolag. Bolaget ska utgöra moderbolag i en koncern som omfattar Karlshamns kommuns helägda bolag. Bolaget ska företräda ägaren i förhållande till de övriga bolagen i koncernen. I den rollen ligger att övergripande på strategisk nivå samordna de kommunala bolagens verksamheter och utöva aktiv ägarstyrning av bolagen i enlighet med ägardirektiv samt riktlinjer, program och andra styrdokument som ägaren delger bolaget. Bolaget ska ha en löpande kommunikation med dotterbolagen i syfte att stödja och följa upp att dotterbolagen uppnår fastslagna mål. Bolaget ska genomföra resultat- och skattemässiga dispositioner för att optimera koncernens resurser, kontinuerligt ta ställning till bolagskoncernens omfattning och se till att de kommunala bolagen aktivt arbetar för en hållbar utveckling i sina verksamheter.
Karlshamnsfastigheter AB (KAFAB)	Föremålet för bolagets verksamhet är att främja näringslivet i Karlshamns kommun genom att förvalta och hyra ut lokaler. Vidare ska bolaget förvärva, äga, bebygga, förvalta och försälja fastigheter eller tomträtter. Ändamålet med bolagets verksamhet är att stärka kommunens attraktionskraft och främja etableringar. Verksamheten ska bedrivas på affärsmässig grund och syfta till att främja kommunens utveckling. Karlshamnsfastigheter AB:s vision är att bolaget ska vara den självklara samarbetsparten för hyresgäster som har behov av verksamhetslokaler i Karlshamns kommun. Bolagets affärsidé är att erbjuda anpassningsbara lokaler till företagare, vilket skapar förutsättningar för tillväxt.
Karlshamn Energi AB (KEAB)	Karlshamn Energi AB är moderbolag i en koncern med dotterbolagen Karlshamn Energi Elförsäljning AB, Karlshamn Elnät AB (verksamheten startar 2024) samt Karlshamn Energi Vatten AB. Verksamheten i Karlshamn Energi AB omfattar affärsområdena elnät (2023), värme & kyla och digital infrastruktur, medan elproduktion och elhandel bedrivs i dotterbolaget Karlshamn Energi Elförsäljning AB och affärsområdet vatten bedrivs i dotterbolaget Karlshamn Energi Vatten AB. Företagets vision är att vara det självklara valet och affärsidén är att skapa enkla, prisvärda och kundnära lösningar med stark fokus på hållbarhet, lokala samarbeten och med ständig fokus på utveckling och service.
Karlshamn Hamn AB (Hamnen)	Karlshamns Hamn är moderbolag i en koncern. I koncernen ingår Karlshamn Tank Storage (ägs till 50% av Karlshamns Hamn AB samt 50% av Scandinavian Tank Storage AB) och Karlshamn Kombiterminal AB (ägs till 100%). Föremålet för bolagens verksamheter är att bedriva hamnverksamhet samt utföra hamn-, sjöfarts- och logistikrelaterade tjänster samt att bedriva verksamhet inom godshantering av järnvägs- och landtransport samt utföra därtill relaterade tjänster inom hantering och lagring. Bolagets

	affärsidé är att erbjuda kundanpassade helhetslösningar inom området hamn, terminal och transporttjänster. Detta på ett sätt som ger långsiktig god lönsamhet och gynnar utvecklingen i regionen. Visionen är att vara en betydande logistiknod i Södra Östersjöområdet.
Karlshamnsbostäder AB (KABO)	Karlshamnsbostäder AB är ett allmännyttigt fastighetsbolag. Föremålet för bolagets verksamhet är att inom Karlshamns kommun köpa, sälja, bebygga, förvalta och utveckla fastigheter eller tomträtter med bostadslägenheter och därtill hörande lokaler. Ändamålet med bolagets verksamhet är att erbjuda goda bostäder och i allmännyttigt syfte främja bostadsförsörjningen i Karlshamns kommun samt erbjuda hyresgästerna möjlighet till boinflytande. Karlshamnsbostäder strävar mot visionen om ett gott liv för alla – genom att erbjuda välförvaltade hyresrätter där alla kan hitta hem och få ta plats. Som kommunalt bostadsbolag är Karlshamnsbostäder en del av Sveriges Allmännytta. Den viktigaste uppgiften är att bygga och tillhandahålla hållbara, prisvärda bostäder för alla som vill bo i Karlshamns kommun. Bostadskö med poängsystem och antagningskriterier ger alla lika möjlighet att få en bostad. Med engagerade medarbetare, öppenhet och kvalitetsfokus uppnås en verkligt god förvaltning. Alla delar av verksamheten drivs och utvecklas med väl avvägd balans mellan affärsmässighet och långsiktig hållbarhet.
Kreativum i Blekinge AB (Kreativum)	Föremålet för bolagets verksamhet är att bedriva science center och naturskola inom Karlshamns kommun. Bolaget ska bedriva utbildning och utställningsverksamhet som stimulerar nyfikenhet och utvecklar undersökande sinnen inom naturvetenskap, miljö och klimat, teknik, matematik och entreprenörskap för att möta framtida samhällsutmaningar. I det ekosystem av organisationer, myndigheter och företag som arbetar med kompetensförsörjning återfinns Kreativum Science Center som en välkänd, välrenommerad och viktig spelare. Som ett av landets 20 Science Centers med spetskompetens inom upplevelsebaserad pedagogik och upptäckande experimentellt lärande stimulerar det företaget till innovation och entreprenörsanda. Det resulterar i ett allt större vetenskapligt kapital hos landets unga och blivande arbetstagare. Bolaget håller exklusiva skolprogram för elever i alla årskurser, fortbildar pedagoger, är besöksmål för turister och regionens familjer, har kreativa konferenser och gruppbokningar samt externfinansierade kompetensförsörjningsprojekt
NetPort Science Park AB	Verksamhetens huvudsyfte är att verka för samarbete mellan olika aktörer i syfte att stärka utveckling av kommun, näringsliv och högskola. Bolaget stödjer med affärsutvecklingsstöd genom inkubatorverksamhet, acceleration & klusterverksamhet. Bolaget faciliterar och leder innovationsprocesser, genom öppen innovation och främjande av forskningsnära tester och utveckling. Vidare utgör

	bolaget en neutral nod för samverkan genom nätverk, projekt, omvärldsbevakning och finansiering.
Västblekinge Miljö AB (VMAB)	Västblekinge Miljö AB är ett kommunalt miljöbolag med uppdrag att samla in, mottaga, sortera omhänderta och kompostera olika slag av avfall från hushåll, verksamheter och industrier från kommunerna i västra Blekinge; Karlshamn, Olofström och Sölvesborg.

4 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Identifierad risk	Beskrivning	Hantering av risk
Omvärldsrisk		
Följdeffekter av kriget i Ukraina och en orolig omvärld	Stor osäkerhet råder vilket försvårar prognoser och planering i olika tidsperspektiv.	Beredskap och riskbedömning av eventuell påverkan på kommunen.
Demografi, befolkningsstruktur och befolkningsutveckling	Karlshamn har en högre andel äldre jämfört med snittet i riket. Dessutom växer denna andel samtidigt som åldersgruppen i arbetsför ålder sjunker vilket innebär ökad försörjningsbörda och sjunkande skatteunderlag.	Planering av lokalbehov och kompetensförsörjning. Detta ställer högre krav på kompetens, nya arbetssätt och förändrat förhållningssätt.
Arbetsmarknad	I Karlshamn var arbetslösheten 2023 för 18-65 åringar 6,3 procent vilket är högre än för riket (5,3 procent). Karlshamn och Blekinge har över tid haft en högre arbetslöshet än riket.	Fler åtgärder pågår för att fler ska komma ut på arbetsmarknaden. Campus Karlshamn ska främja utbildningsbehov. Satsningar på näringslivet sker löpande.
Företagande	Karlshamn och övriga Blekinge-kommuner ligger lägre än riket vad gäller nystartade arbetsställen år 2022.	Locka nya etableringar till regionen och underlätta för företagare i kontakten med kommunen.
Bostadsmarknad	Den rådande lågkonjunkturen märks, än så länge, mer på den privata sidan än på företagssidan genom färre antal bygglov	Planering pågår för nya bostäder och stadsdelar.
Betydande avtals- och regelförändringar	Flera avtals- och regelförändringar har påverkat och kommer att påverka Karlshamn framöver.	God planering och framförhållning.
Hållbarhet	Arbetet med hållbarhet utifrån de tre perspektiven ekonomi, ekologi och social hållbarhet innebär en utmaning för kommunen och hela samhället	Fortsatt arbete med god ekonomisk hushållning samt andra planerade insatser

Identifierad risk	Beskrivning	Hantering av risk
Verksamhetsrisk		
Kompetensförsörjning	Kompetensförsörjning har blivit en utmaning för hela samhället. Svag befolkningstillväxt i Blekinge innebär problem att rekrytera personal både inom offentlig och privat sektor.	Aktivt arbete med kompetensförsörjning och strategiska utvecklingsområden
Sjukfrånvaro	En positiv trend kan konstateras när det gäller sjukfrånvaron som totalt sett minskar med över en procentenhet.	Fortsatt fokus på orsaker och systematiskt arbete med insatser för att utvecklingen ska fortsätta i rätt riktning.
Inflation och prisökningar	Inflationen har varit hög och har påverkat kostnadsbilden i hela samhället. Löneökningarna äts upp av inflationen vilket har inneburit att löneutrymmet har justerats upp och blev högre än budget för 2023 och 2024. Kommunen har både rörliga och bundna elavtal. Flertalet livsmedel har stigit kraftigt i pris under 2022 och ligger kvar på en högre nivå 2023.	Fortsatt fokus på god ekonomisk hushållning, jobba med grunduppdraget och hitta effektivare lösningar.

Identifierad risk	Beskrivning	Hantering av risk
Finansiell risk		
Likviditet och soliditet	Den finansiella risken är relaterad till kommunkoncernens skuldsättning och löpande resultat i verksamheterna/ affärsområdena. Soliditeten visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med egna medel. Soliditeten i kommunkoncernen uppgick per 31 december 2023 till 22 procent vilket är en minskning jämfört med föregående år (23 procent). Soliditeten i kommunen uppgick till 49 procent 2023, vilket är en försämring jämfört med föregående år.	Långsiktig planering av resultat, amorteringar och prioritering av investeringar. Tydliga ägardirektiv.
Låneskuld och räntor	Räntehöjningar påverkar kommunkoncernens rörliga lån samt nyupplåning.	Bedömning görs vid varje omsättning av lån samt nyupplåning så att det blir en balans på förfallotid-

	Kommunkoncernens låneskuld är relativt hög vilket är en riskfaktor vid bedömning av låneutrymme. Räntenivån kommer att öka successivt i takt med att lånen förfaller.	punkter samt bunden/rörlig ränta. Investeringsplaner tas fram för bolag och kommun.
Borgensåtagande	Kommunens andel av lånen är låg men kommunen har ett stort borgensåtagande.	Samplanering och prioritering av investeringar.
Pensionsförpliktelser	Erhållen prognos från KPA visar att kommunens pensionskostnader kommer att fortsätta att öka 2024. 2023 har pensionskostnaderna inklusive löneskatt ökat med 71 mnkr jämfört med 2022. KPA gör 2 ggr per år nya prognoser/ långtidsprognoser åt kommunen (till delårsrapport samt årsbokslut).	Kostnaden för avtalspensioner 2024 prognostiseras att öka med ytterligare 21 mnkr jämfört med 2023. 2025 prognostiserar KPA att det vänder nedåt igen men det beror på om antaganden om inflation och räntor förverkligas.
Skatteintäkter och statsbidrag	Risk att en allt större andel av kärnverksamheten finansieras av riktade statsbidrag. Utmaningen blir långsiktig finansiering av verksamhet.	Detta är en angelägen fråga för SKR som sedan flera år tillbaka arbetar för att få till fler generella och färre riktade statsbidrag.

4.1 Omvärldsrisker

4.1.1 Följdeffekter av kriget i Ukraina och en orolig omvärld

Läget i vår omvärld försämras allt mer vilket även påverkar det allmänna säkerhetsläget och Sverige uppmanas att förbereda sig för krig. Världsläget inverkar på omfattningen av civilberedskap med ett stort antal uppgifter och ett tungt ansvar som belastar och påverkar kommunerna i stort. Flertalet myndigheter drabbas av cyberangrepp och i takt med att digitalisering blir allt viktigare ställs stora krav på reservrutiner och säkerhetshöjande åtgärder. Karlshamns kommun behöver möta de ändrade förutsättningarna genom att alltid ta säkerhetsskyddet i beaktande exempelvis genom utökat skydd av information, ökad kompetens hos medarbetarna, fördjupat arbete kopplat till civilberedskap och totalförsvaret samt översyn av övrig infrastruktur. Sammantaget ger detta kommunen en ekonomisk belastning där kompensation från staten inte täcker de kostnader som uppstår.

Det ostabila omvärldsläget har lett till betydande svårigheter gällande antaganden vid prognoser och övriga ekonomiska bedömningar. Detta då det är ovanligt många osäkra parametrar som kan få betydande påverkan beroende på hur de faller ut. Till exempel har generell kostnadsökning blivit betydligt högre än vad vi tidigare kunnat förutse vilket till stor del förklaras av kriget i Ukraina. Extrema väderförhållanden till följd av klimatpåverkan medför ytterligare osäkerhet inte minst i samband med planering av vattenförsörjning och övrig infrastruktur.

4.1.2 Demografi, befolkningsstruktur och befolkningsutveckling

Källa: SCB

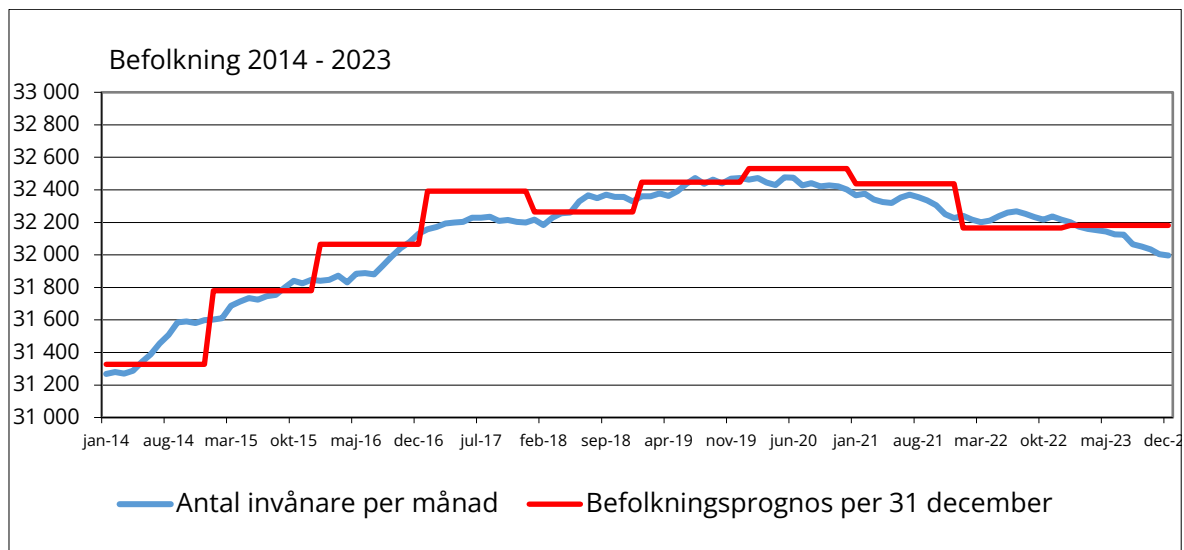
Vid slutet av 2023 var 10 551 700 personer folkbokförda i Sverige och under året ökade befolkningen med 30 200 personer (0,3 procent), vilket var den lägsta folkökningen i absoluta tal sedan 2001. Att folkökningen var lägre än tidigare berodde på ett minskat barnafödande, ett lägre antal invandringar samt ett högre antal utvandringar. Inte sedan 2003 har det fötts färre barn i Sverige och 2023 är det lägsta antalet födda barn per kvinna som någonsin har uppmätts. Befolkningen ökade i 95 kommuner och minskade i 193.

I Blekinge har folkmängden minskat med 767 personer 2023 jämfört med föregående årsskifte. Alla Blekingekommunerna minskar.

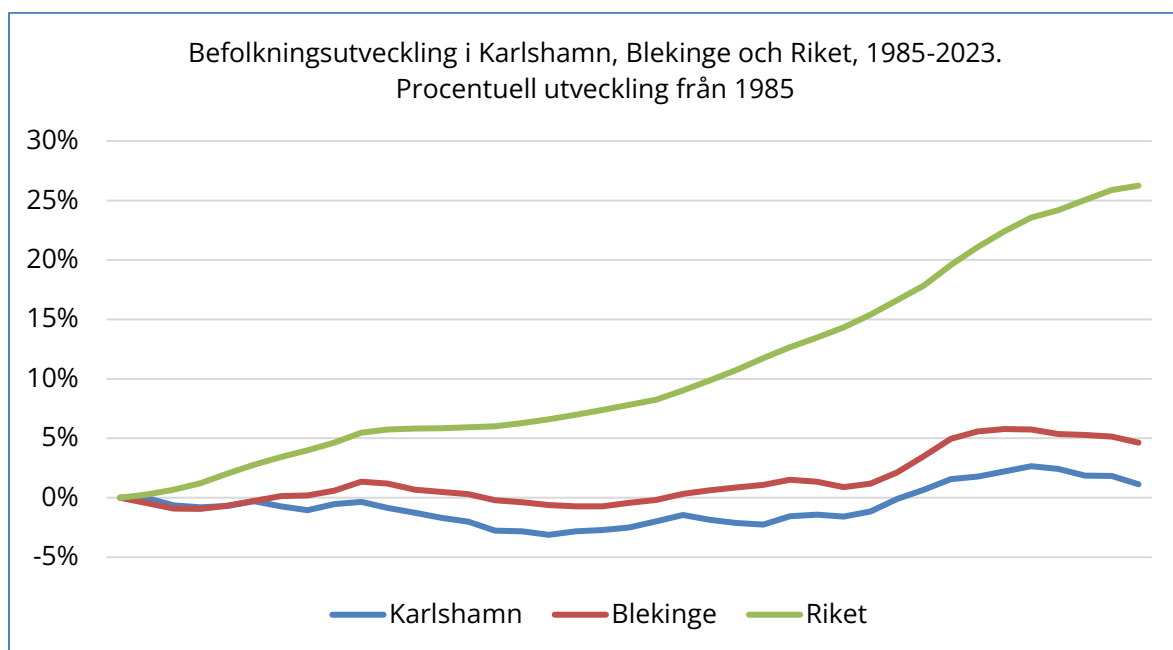
Befolknings- utveckling Blekinge	2023	2022	Förändring	2021	2020
Blekinge	157 973	158 740	-767	158 937	159 056
Karlshamn	31 996	32 216	-220	32 226	32 402
Karlskrona	66 420	66 682	-262	66 708	66 515
Olofström	13 061	13 159	-98	13 263	13 311
Ronneby	29 021	29 169	-148	29 200	29 372
Sölvesborg	17 475	17 514	-39	17 540	17 456

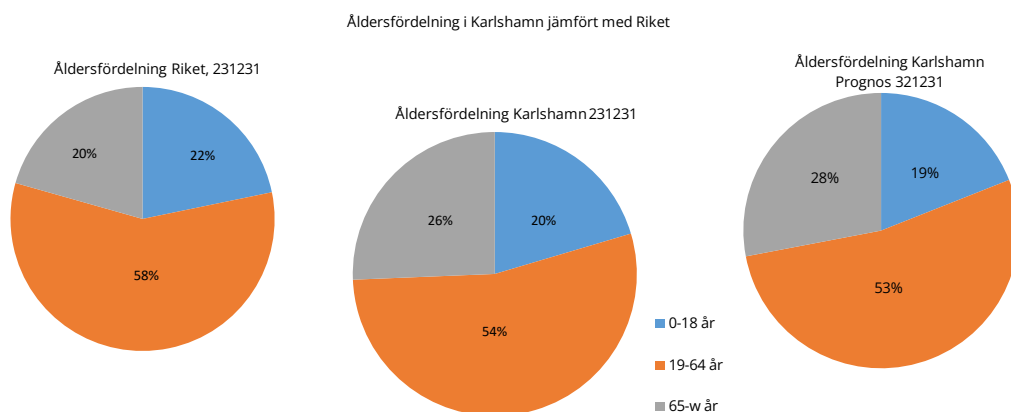
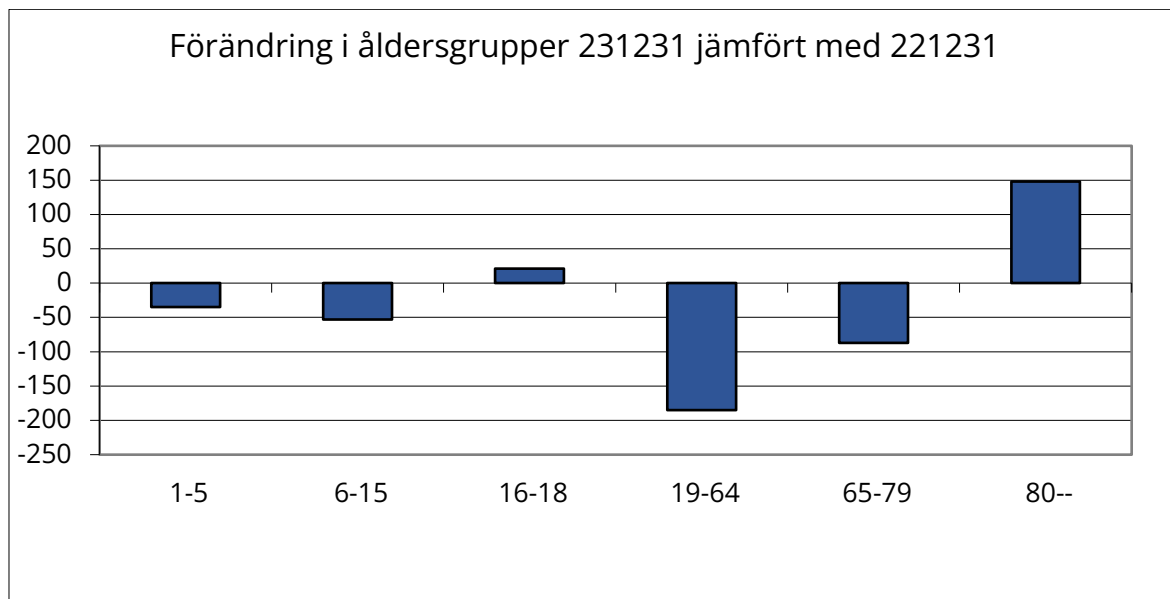
Att observera är att Skatteverket år 2023 inledde ett arbete med att avregistrera flera tusen folkbokförda personer som vid en granskning visat sig inte längre bo i Sverige, vilket lett till att fler personer än vanligt har avregistrerats som utvandrare. För Blekinges del handlar det om 562 personer som avregistrerats 2023 (Karlshamn 23 personer) men där det inte framgår vilket år de egentligen utvandrade. Den absolut största gruppen som avregistrerats finns i åldersgruppen 25-44 år och den största andelen är män. Detta har påverkat invandringsöverskottet och befolkningsutvecklingen negativt.

Karlshamns utveckling	2023	2022	2021	2020	2019
Födelseöverskott	-103	-139	-103	-96	-59
Invandrings- överskott	32	-19	-1	68	88
Inrikes flyttningsöverskott	-160	88	-156	-53	110
Justeringspost	11	60	84	10	4
Folkminskning/ ökning	-220	-10	-176	-71	143

Befolkningsutvecklingen har varit sjunkande i Karlshamn efter att effekterna av flyktingkrisen avtog 2019-2020

I Karlshamns kommun finns en betydligt högre andel personer över 65 år än i riket som helhet (26 procent mot 20 procent), medan antalet barn och ungdomar 0-18 år är något lägre (20 procent mot 22 procent). Antalet invånare i förvärvsarbetande åldrar är betydligt lägre (54 procent mot 58 procent).

I prognosen fram till 2032 ökar andelen äldre ytterligare i förhållande till de yngre och de i arbetsför ålder.

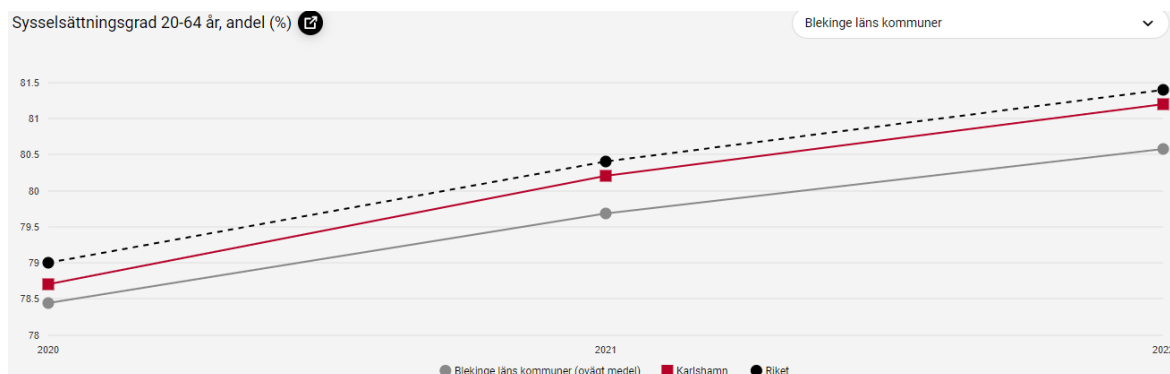
I tabellen nedan visas folkmängd 2023 samt befolkningsprognos och trend 2024-2033 efter åldersklasser.

Ålder / År												Förändring	
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2023-2033	Trend 2023-2033
0-5	1 824	1 778	1 741	1 721	1 685	1 664	1 663	1 662	1 660	1 655	1 652	-172	
6-9	1 396	1 361	1 335	1 302	1 286	1 273	1 241	1 223	1 192	1 176	1 177	-219	
10-12	1 112	1 085	1 087	1 061	1 047	1 025	1 008	979	980	969	953	-159	
13-15	1 105	1 139	1 109	1 107	1 083	1 086	1 062	1 049	1 029	1 013	987	-118	
16-18	1 094	1 073	1 082	1 095	1 128	1 100	1 098	1 078	1 079	1 058	1 046	-48	
19-24	1 889	1 856	1 873	1 891	1 883	1 897	1 916	1 931	1 916	1 923	1 924	35	
25-44	7 154	7 112	7 080	7 078	7 054	7 029	7 010	6 984	6 948	6 914	6 844	-310	
45-64	8 217	8 215	8 172	8 086	8 056	7 983	7 890	7 814	7 730	7 665	7 643	-574	
65-79	5 622	5 540	5 470	5 427	5 397	5 439	5 489	5 543	5 643	5 728	5 826	204	
80-100	2 583	2 662	2 768	2 862	2 929	2 976	3 020	3 062	3 078	3 086	3 071	488	
Totalt	31 996	31 822	31 718	31 628	31 548	31 471	31 397	31 325	31 255	31 187	31 122	-874	

4.1.3 Arbetsmarknad

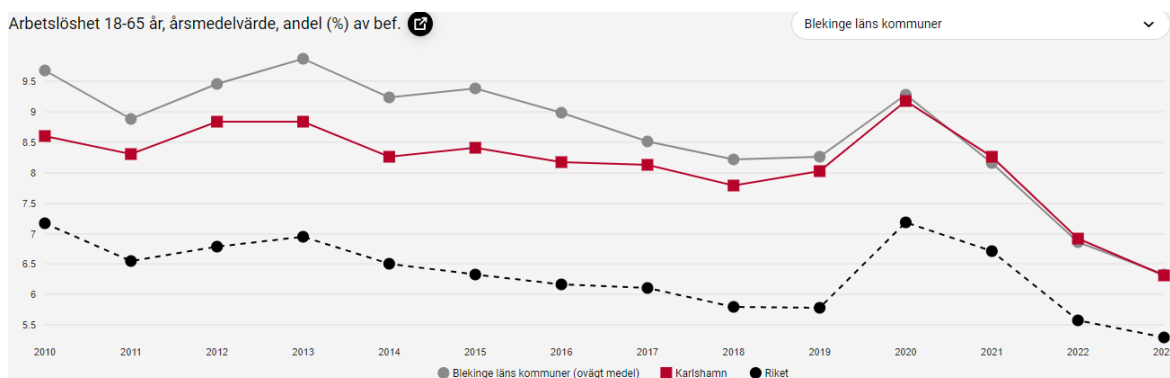
Källa: Kolada

Andelen sysselsatta i kommunen var 81,2 procent år 2022 (senast publicerad statistik) och det ses en positiv trend över tid.

Andelen sysselsatta för inrikes födda 20-64 år 85,0 procent och för utrikes födda 65,4 procent. Andelen för utrikes födda är relativt låg i jämförelse med riket där snittet ligger på 69,9 procent.

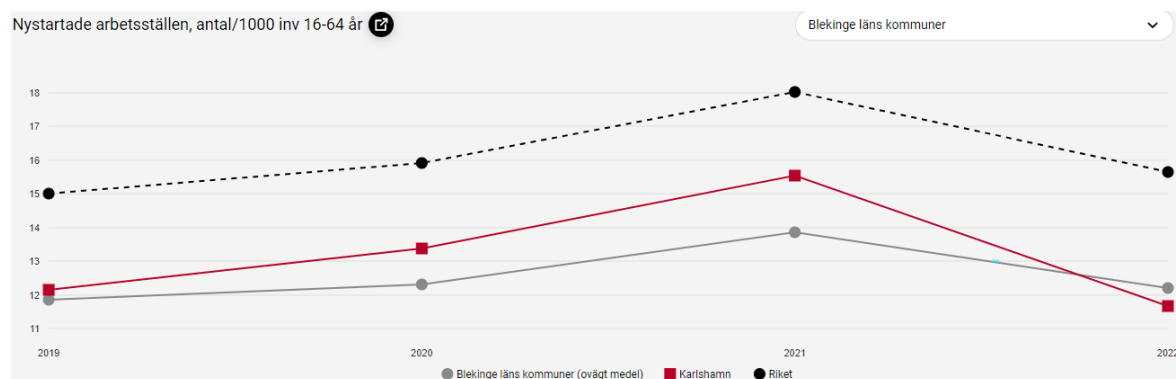
I Karlshamn var arbetslösheten 2023 för 18-65 åringar 6,3 procent vilket är högre än för riket (5,3 procent). Snittet för Blekingekommunerna var också 6,3 procent där Karlskrona och Sölvesborg ligger lägst med 5,0 procent och Ronneby ligger högst med 8,5 procent. Karlshamn och Blekinge har över tid haft en högre arbetslöshet än Riket.

4.1.4 Företagande

Källa: Kolada

Karlshamn och övriga Blekingekommuner ligger lägre än riket vad gäller nystartade arbetsställen år 2022 (senast publicerad statistik).

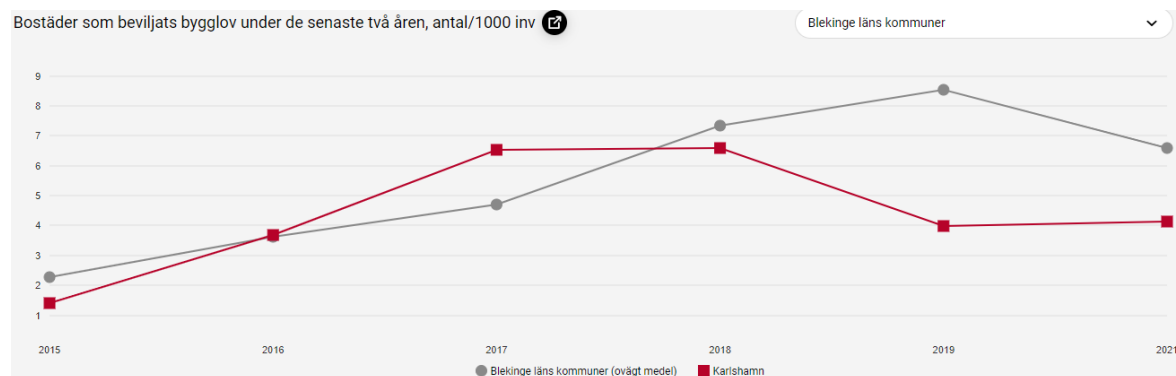
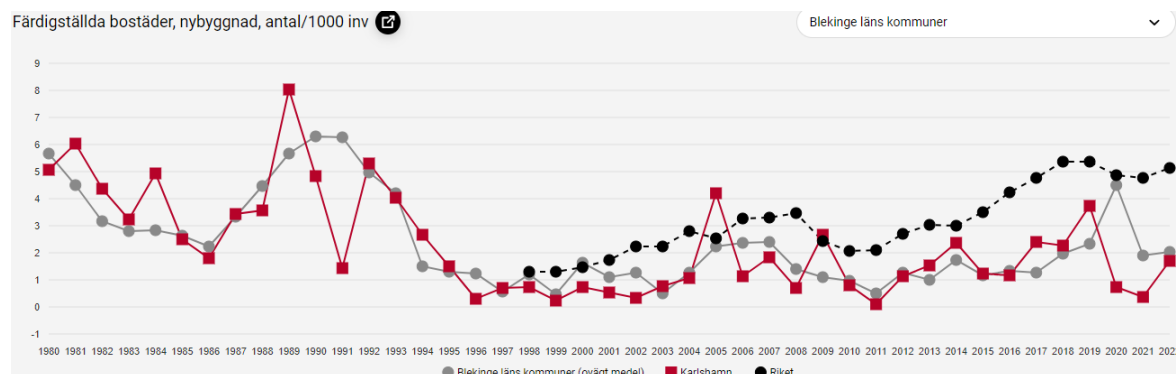
Företagsklimatet enligt enkätundersökningen Insikt, företagarnas helhetsbedömning av servicen i myndighetsutövningen, ger Karlshamn ett värde på 75 (av 100) vilket ligger precis på riksnittet. I Blekinge ligger Karlskrona bäst med 79 och Sölvesborg lägst med 73.

Karlshamn motsvaras i diagrammet av det svarta strecket. Röd markering anger de 25 procent kommuner med lägst värde, grön markering anger de 25 procent med bäst värde och gul markering anger de 50 procent i mitten

4.1.5 Bostadsmarknad

Källa: Kolada

Boverket gör årligen en bostadsmarknadsenkät för att bidra till en kontinuerlig uppföljning av utvecklingen på bostadsmarknaden samt att spåra trender och tendenser inför den framtida utvecklingen. Den senaste enkäten redovisades i maj 2023 och den visar att det bedöms vara underskott på bostadsmarknaden i Karlshamn. Bedömningen är också att underskottet på bostadsmarknaden kommer att finnas kvar om tre år.

Problem som ses är bland annat underskott på:

- små bostäder,
- på bostäder med rimliga boendekostnader
- och att hyresvärdar ställer för höga krav (exempelvis fast anställning, referenser mm) för att erhålla ett kontrakt

4.1.6 Betydande avtal och regeländringar

SKR och MSB har tecknat en överenskommelse för perioden 2024-2026 om ersättning till kommunernas arbete med krisberedskap och civilt försvar. Utvecklingen av kommunernas förmåga inom det civila försvaret ska ske utifrån respektive kommuns utgångsläge och behov av utveckling. Överenskommelsen utgår från de uppgifter som finns i lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser och höjd beredskap (LEH) samt säkerhetsskyddslagen (2018:585).

Nytt pensionsavtal, - tjänstepensionen- från och med 1 januari 2023. Avtalet innebär en modernisering av pensionsavtalen med en snabbare övergång till helt avgiftsbestämda pensioner. På sikt fasas de förmånsbestämda pensionerna ut då tillkommande anställda framöver per automatik omfattas av nya avtalet. Det innebär stabilare pensioner för framtidens pensionärer samt högre förutsägbarhet för arbetsgivare i kommuner och regioner. Premierna för den avgiftsbestämda avtalspensionen höjs med motsvarande 1,5 procent av lönesumman från och med 2023 vilket därmed innebär en kostnadsökning 2023 jämfört med 2022.

Lagförslag för ökad hållbarhet och snabbare klimatomställning genom ökade krav i offentliga upphandlingar. Förslaget innebär skärpta krav på upphandlande myndigheter att beakta klimat, miljö, djuromsorg, människors hälsa samt sociala och arbetsrättsliga aspekter. Det är osäkert var i beslutsgången som lagförslaget ligger och när lagförslaget kommer att träda i kraft.

Regeringen har meddelat att de under 2024 ska presentera en ny socialtjänstlag och arbetet ska påbörjas för omställningen till en långsiktigt hållbar, mer förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst. Regeringen avser att överlämna förslagen i riksdagen i budgetpropositionen för 2024 och den nya socialtjänstlagen planeras börja gälla 1 juli 2025.

En parlamentarisk utredning håller på att se över samtliga delar av utjämningsystemet för kommuner och regioner, inklusive LSS-utjämnningen för kommuner. Utredningen, som ska vara klar i maj 2024, ska även överväga om det finns riktade statsbidrag som kan inordnas i det generella statsbidraget och vilka följeffekter detta skulle kunna få på utjämnings-systemet. Syftet med uppdraget är att säkerställa att den kommunalekonomiska utjämnningen ger kommuner och regioner likvärdiga ekonomiska förutsättningar att tillhandahålla välfärd och annan kommunal service, trots skillnader i skattekraft och strukturella förutsättningar.

I maj 2023 överlämnade regeringen en proposition till riksdagen utifrån förslagen i betänkandet En god kommunal hushållning (SOU 2021:75) och riksdagen fattade beslut utifrån propositionen den 25 oktober 2023. De nya reglerna träder i kraft den 1 januari 2024, vilket innebär från och med räkenskapsåret 2024.

Sedan 2 juli 2023 gäller nya skrivningar i skollagen. Bland annat betonas att elevhälsans arbete ska bedrivas på individ-, grupp- och skolenhetsnivå och ske i samverkan med lärare och övrig personal samt att samverkan ska ske vid behov med socialtjänst och sjukvård. Elevhälsan ska vara en del av skolans kvalitetsarbete. Vilka effekter det får på budget och kostnader återstår att se.

4.1.7 Hållbarhet

Hållbar utveckling innebär att vi tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. Vid investeringar och upphandlingar ställer kommunen krav på ekologisk och social hållbarhet.

4.1.7.1 Agenda 2030

År 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030 som inrymmer de 17 globala målen för hållbar utveckling.

Agenda 2030 är en handlingsplan med mål för omställning till ett hållbart samhälle för människorna, planeten och välbefinnandet. Agenda 2030:s mål och delmål är integrerade och odelbara och omfattar samtliga tre dimensioner av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

Flera av de globala målen i Agenda 2030 går att koppla till kommunfullmäktiges beslutade utvecklingsområden. RKA (Rådet för främjandet av Kommunal analys) har tagit fram ett urval av nyckeltal som stöd för kommuners genomförande av Agenda 2030 och som redovisas i Kolada. I separat rapport finns en sammanställning av Karlshamns resultat hittills.

Kommuner och regioner spelar en viktig roll för genomförandet av Agenda 2030. För att nå framgång i genomförandet krävs att Agenda 2030 ingår som en del av kommunens ordinarie verksamhet och att vi samverkar över gränserna inom kommunen, i regionen samt genom partnerskap med medborgare, civilsamhällets organisationer, statliga myndigheter och näringsliv.

4.1.7.2 Social hållbarhet

Elevers upplevelse av trygghet, arbetsro och att man får hjälp och stöd är fortsatt relativt hög, även om elevers upplevelse av stress på grund av skolarbete fortsätter att vara en utmaning

Barn och unga med behov av anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola ökar och det samma ses för brukare och klienter med svåra eller komplexa diagnoser vilket ställer ökade krav på verksamheterna.

Äldreomsorgen har fått statsbidrag till kommunerna och regionerna för att öka kvalitén.

Karlshamnsbostäder främjar mångfald, inkludering och en ökad integration tillsammans med kommun och föreningar. Hyresgästerna erbjuds olika typer av aktiviteter i syfte att minska utanförskap och otrygghet. Stor vikt läggs på unga hyresgäster, där samverkan med olika aktörer skapar meningsfull fritid för barn. I samarbetsavtal med föreningar säkerställs att hyresgästers barn och ungdomar erbjuds möjlighet till att delta i föreningslivet. Detta bidrar till social hållbarhet.

Karlshamnsbostäder har ett nära samarbete gällande vräkningsförebyggande åtgärder tillsammans med bland andra Socialtjänsten i Karlshamns kommun och Kronofogdemyndigheten. Detta goda samarbete bidrar till att inte avhysa några barnfamiljer.

Karlshamnsbostäder har inlett ett omfattande arbete gällande upprustning av bostadsområdet Fridhem. Här ryms 249 lägenheter och 84 studentrum. I området bor >20 olika nationaliteter med blandade hushåll – från ensamma äldre till barnfamiljer och studenter. Fridhem byggdes under 60-talet och har under årens lopp haft sina utmaningar både ekonomiskt och socialt. Idag är det ett mer välfungerande område där folk trivs och känner sig trygga. Investeringen på totalt 60 mkr är helt egenfinansierad.

I projektet "Cross Innovation Southern Sweden" har NetPort under året startat upp ett samarbete med förvaltningen för omsorg och arbetsmarknad på Karlshamns kommun för att i samskapande processer med tjänstepersoner, civilsamhället, företag och kreatörer ta fram nya sätt att förebygga och förhindra ofrivillig ensamhet i Karlshamns kommun.

4.1.7.3 Miljömässig hållbarhet

Under 2023 förstärktes bemanningen inom miljö och hållbarhetsfrågor med ytterligare en heltidstjänst. Detta har skapat bättre förutsättningar för att mer proaktivt stödja miljö- och hållbarhetsarbetet inom hela kommunen men också för att åter ta upp de miljöprojekt som har legat vilande i väntan på mer resurser.

Klimatanpassningsplan är framtagen och denna skall upp för beslut i Kommunstyrelsen i början av 2024. Under 2023 avslutades även arbetet med att ta fram en Grönplan för Karlshamn. Denna innehåller planer för kommunens natur, friluftsliv och grönstruktur för perioden 2023-2027. Grönplanen planeras tas upp för politiskt beslut i början av 2024.

Kommunen har under 2023 även arbetat enligt sin Deponi- och saneringsplan och drivit igenom sluttäckning av deponin Hunnemara, en av kommunens största, äldre deponier. Hunnemaratippen användes som kommunal soptipp/allmän avstjälpningsplats under åren 1933-1983 och sedan tidigare har det konstaterats att kommunen behöver vidta åtgärder för att minska läckaget av föroreningar från deponin till Hunnemarabäcken (och i förlängningen Vaggaviken). Under 2023 utfördes sluttäckning av deponin och åtgärder genomfördes för att minimera läckaget av föroreningar från denna. Sluttäckningen utfördes bland annat med bergkross och jordmassor från kommunens exploateringsprojekt, vilket har inneburit ekonomiska och miljömässiga besparingar.

Många möten fortsätter att genomföras digitalt vilket innebär att antalet resor minskat avsevärt vilket har både en ekonomisk och miljömässig effekt.

KEAB: Inom Vatten har projektet för Nytt Vattenverk kommit i gång med fas 1 där teknikval, projektering och kalkyl ska tas fram. Projektet ska leda till ett modernt ytvattenverk vid Långasjön som säkrar vattenförsörjningen för lång tid framåt.

CO2 utsläppen hos Karlshamns Hamn fortsätter att utvecklas mycket positivt och målet med 50 procent reduktion till år 2030 ligger före, men till ökade kostnader som följd.

NetPort har blivit tillfrågad tillsammans med Blekinge Tekniska Högskola, att delta i projekt som just nu heter "Samverkan för hållbara innovationer i spåren av kris, katastrof och klimatförändringar". Projektet beviljades i juli och arbetet påbörjades i oktober

Karlshamnsbostäder arbetar aktivt med klimat- och miljöfrågor i syfte att reducera bolagets och dess hyresgästers negativa miljöavtryck. Hösten 2022 implementerades en bilpool med två bilar som kan användas av bolaget på arbetstid och av hyresgäster utanför arbetstid.

På styrelsemöte 2023-06-15 beslutade Karlshamnsbostäders styrelse att tillföra 20 mkr på en treårsperiod till energibesparande åtgärder. Varje enskild investering motiveras av så effektiv sänkning av energiförbrukningen som möjligt.

Kommunkoncernen har en hög andel med fossiloberoende fordon

4.1.7.4 Ekonomisk hållbarhet

Kommunfullmäktige har i november 2023 tagit beslut om ny policy för styrmodell i Karlshamns kommunkoncern och KS har i december 2023 gett kommundirektören i uppdrag att arbeta fram förslag till ny vision för kommunkoncernen. Arbetet ska vara färdigt under 2024. Kommunkoncernen har från år 2024 fem fokusområden och sju inriktningsmål som finns beskrivna i Mål och budget 2024-2026.

Arbete pågår för att öka den ekonomiska medvetenheten i hela kommunkoncernen bland annat genom löpande utbildning och stöd till politiker och verksamheter/chefer i styrning, ledning, uppföljning och kvalitetsutveckling. Samtidigt pågår en utveckling av IT-stöd för uppföljning och analys och för att utveckla samarbetet i hela kommunkoncernen.

Standardiserade inköp i kommunen leder till bättre kontroll av att inköp görs enligt avtal. Implementering av ny inköpsprocess och nytt arbetssätt med färre beställare och mer kategoristyrning har lett till lägre kostnader och ökad följsamhet till avtal.

Kommunen lånar hållbart i så stor utsträckning som möjligt till lägre räntekostnader och under 2023 har antalet gröna lån ökat och andelen gröna lån uppgår till 300 mnkr av kommunens totala lån på 438 mnkr. Gröna lån är Kommuninvests satsning på ett mer hållbart samhälle. Investeringar som minskar klimatpåverkan genom förnybara källor och energieffektiviseringar uppfyller kriterierna för gröna lån.

Under hösten har Karlshamnsbostäder blivit godkända för grönt lån på Möllebacken till ett värde av 52,4 mkr. Gröna lån är Kommuninvests gemensamma satsning för ett mer hållbart samhälle. Detta innebär att Karlshamnsbostäder nu är godkända för totalt 64 mkr i gröna lån – ett kvitto på goda, gröna investeringar

Kommunen ska ha en hållbar personalpolitik med sikte på minskade sjuktal och under 2023 har sjuktagen minskat jämfört med föregående år.

Planering pågår för att minska energiförbrukningen i kommunala fastigheter genom bland annat utbyte av fossila bränslen och av belysning till LED. Lokalanvändningen optimeras och det pågår kontinuerlig översyn av externa hyresavtal.

4.2 Verksamhetsrisker

4.2.1 Kompetensförsörjning inom kommunkoncernen

Kompetensförsörjning har blivit en utmaning för hela samhället. För att klara kompetensförsörjningen behöver kommunkoncerner och regioner fortsätta rekrytera, utveckla och behålla medarbetare med rätt kompetens. Inom offentlig sektor har SKR identifierat nio strategier för att möta kompetensutmaningen. Strategierna handlar om att vara en attraktiv arbetsgivare, om att hitta nya lösningar och om ett hållbart arbetsliv (se nedan bild). För Karlshamns kommunkoncerns del krävs insatser inom samtliga dessa områden.

För mer information, se även under punkt 10, Väsentliga personalförhållanden

4.2.2 Sjukfrånvaro

En positiv trend kan konstateras när det gäller sjukfrånvaron som totalt sett minskar med över en procentenhet. Särskilt värt att kommentera är att sjukfrånvaron för unga medarbetare, upp till 29 år, sjunker markant både avseende den långa och den korta. Att sjukfrånvaron minskar beror på såväl samhällsmässiga, organisatoriska som individuella faktorer. Som arbetsgivare behöver vi fortsätta ha fokus på orsaker och systematiskt arbeta med insatser på olika nivåer för att utvecklingen ska fortsätta i rätt riktning med ytterligare minskad sjukfrånvaro.

För mer information, se även under punkt 10, Väsentliga personalförhållanden

4.2.3 Inflation och prisökningar

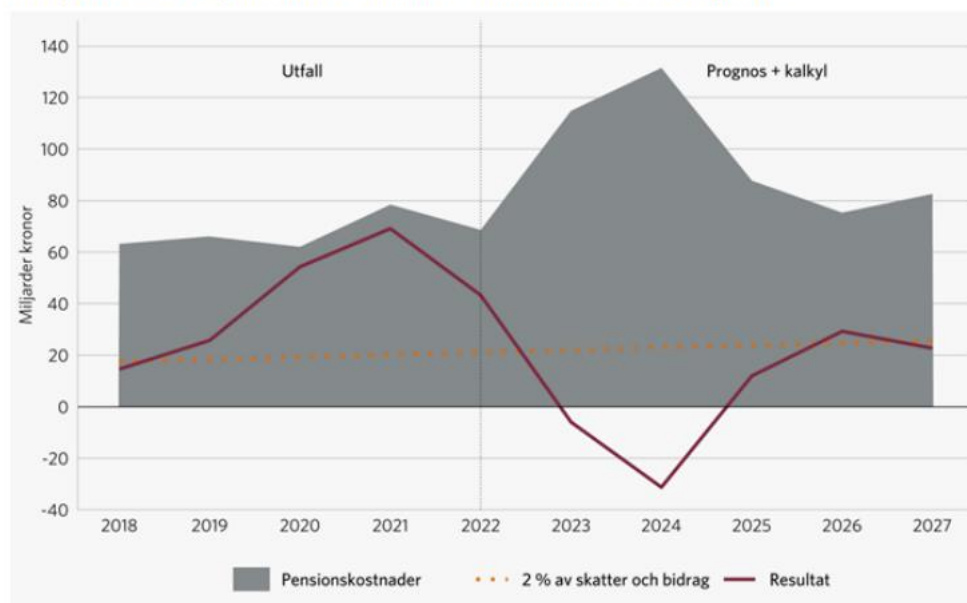
År 2023 präglas av en fortsatt hög inflation som medför kostsamma prisökningar. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) prognosticerar lägre inflation framöver men med en fortsatt hög kostnadsnivå vilket blir utmanande. Att väga av hur mycket verksamhet och kostnader det finns utrymme för på längre sikt är mycket svårt, men nödvändigt. För att möta framtiden har flertalet kommuner infört anpassningsåtgärder, energibesparande åtgärder, lägre investeringstakt, minskat underhåll, förändrade finansiella mål och ej full kompensation för prisutvecklingen. Ökad långsiktighet och tydliga statliga besked krävs för att undvika kortsiktiga beslut och besparingar.

De kommunala verksamheterna i Karlshamn fortsätter att balansera prisökningar mot vakanser och omprioriteringar i budget, för att undvika negativa resultat. Elavtal förhandlades inför 2023, dialoger fortsätter att föras gällande prisökningsklausuler i upphandlingar och därtill har kommunfullmäktige kompenserat livsmedelsprisökningarna i budgeten för både 2023 och 2024.

4.3 Finansiella risker

Flera kommuner beskriver att de fortsatt kärva förutsättningarna kommer att medföra negativa resultat även för 2024. Detta kan till stor del förklaras av att de ökade pensionskostnaderna påverkar dem mest.

Diagram 2 • Prognos för resultatet i kommuner och regioner

Källa: Sveriges kommuner och Regioner

Svensk ekonomi drabbas hårt av den pågående inflationsbekämpningen och BNP faller 2023 och ökar svagt nästa år. De senaste årens inflations- och ränteuppgång har lett till en

ekonomisk inbromsning och svensk BNP beräknades falla med 0,6 procent för 2023. Nästa år väntas en svag uppgång (+1 procent) men Sverige befinner sig fortfarande i lågkonjunktur. När omvärldsekonomin repar sig 2025 och 2026 förväntas återhämtningen bli större.

Riksbankens åtstramningar väntas i större utsträckning leta sig till sysselsättningen och medföra att ökningstakten i lönesumman minskar under 2023 och 2024. Det bidrar till att tillväxten av skattunderlaget minskar under denna period. I kombination med en envist hög inflation ger det i reala termer en minskning av skatteunderlaget.

Inflationen är på väg ned även om det går trögt. Nedgången innebär dock inte sänkta priser utan en stabilisering av den nya höga prisnivån.

De närmaste årens extremt svaga resultat och en fortsatt hög investeringsnivå, i främst kommunerna, kombinerat med likviditetspåverkan från de nya pensionsavtalen gör alltså att kommuner och regioner måste ha särskild bevakning på sin betalningsberedskap.

Samtidigt som de ekonomiska problemen är omfattade är kompetensförsörjningen redan nu en av de största utmaningarna i sektorn. Kommuner och regioner måste därför spara samtidigt som de behöver rekrytera och behålla kompetent arbetskraft.

4.3.1 Kommunkoncernen

Det finns enskilda bolag som har stora utmaningar med budgeterade underskott som måste balanseras med överskott från övriga bolag genom koncernbidrag eller utdelning. Något som utgör en finansiell risk både kortsiktigt och långsiktigt.

Räntekostnader ökar och i bolagskoncernen där större delen av kommunkoncernens låneskuld är upptagen, kommer det ske en succesiv ökning allteftersom lånen ska refinansieras.

Vidare kan det konstateras att låneutrymmet är begränsat för hela kommunkoncernen vilket skapar inskränkningar i möjligheterna att göra lönsamma investeringar som är lånefinansierade för de kommunala bolagen. Investeringsnivåerna har sänkts sedan ett par år tillbaka och i bolagskoncernen sker riskanalyser för att kunna prioritera mellan olika investeringar. Självfinansieringsmöjligheterna begränsas också till följd av att koncernbidrag måste lämnas till bolag med sämre ekonomiskt resultat.

4.3.2 Kommunen

Verksamheterna i kommunen inryms inom budgeterade skatteintäkter och genererar överskott som kan användas till de investeringsbehov som föreligger. Ett idogt arbete för att hålla nere kostnadsnivån, trots inflation, pågår. Prognosen efter augusti 2023 pekade på ett överskott motsvarande 59 mnkr, dock med insikt om att det sannolikt kommer att ske en nedskrivning av byggprojektet Emigranten i Karlshamnsfastigheter. Nedskrivningen är konstaterad i årsbokslutet och kommunen måste tillskjuta medel för att balansera Karlshamnsfastigheters resultat och undvika finansiella risker i övriga bolag i Stadsvapnet koncernen.

4.3.3 Likviditet och soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella utrymme. Soliditeten visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med egna medel.

Likviditet är ett mått på kommunens förmåga att betala sina skulder i tid.

4.3.3.1 Kommunkoncernen

Soliditeten i kommunkoncernen uppgår per 31 december 2023 till 22 procent (föregående år 23 procent). Den genomsnittliga soliditeten på 5 år uppgår till 23 % per 31 december 2023 och är lägre än föregående år (24 procent). Soliditeten påverkas framför allt av de nedskrivningar som genomförts, men också av hur hög självfinansieringsgraden är för investeringar. Den genomsnittliga soliditeten är lägre än de 25 procent som fastlagts som finansiellt mål för kommunkoncernen.

Kommunkoncernens likviditet är ansträngd och den finansiella risken är relaterad till det låneutrymme som finns hos Kommuninvest. Kommunens nettokoncernskuld ska ligga inom 183 tkr/invånare vilket motsvarar ca 5 855 mnkr. Nettokoncernskulden uppgår till 4 906 mnkr. Inom kort finns stora investeringsbehov såsom vattenförsörjning, badanläggning, brandstation, kajer osv, där låneutrymme behöver frigöras alternativt utökas för att inrymma framtida investeringar.

Nettokoncernskulden per invånare är hög i förhållande till jämförbara kommuner. För att lämna en rättvisande bild av kommunkoncernens finansiella ställning, bör det beaktas att det finns en kapitalintensiv hamn i kommunen, att det finns övervärden på fastigheter i bostadsbolaget, att den kommunala verksamheten lämnar ett betydande överskott, att de större bolagen i koncernen övertid lämnar överskott osv.

4.3.3.2 Kommunen

Soliditeten uppgår till 49 procent per 31 december 2023 och den genomsnittliga uppgår till 57 procent, vilket är en försämring i båda fallen jämfört med föregående år. Den genomsnittliga soliditeten på 5 år ligger inte i nivå med fullmäktiges mål (60 procent).

4.3.4 Låneskuld och räntor

Riksbankens styrränta har ökat under 2023 från att vid årets början uppgått till 2,50 procent enligt tabell nedan till 4,00 procent vid periodens utgång. Styrräntan är den ränta som styr till vilka räntor bankerna kan placera och låna pengar i Riksbanken vilket då direkt påverkar bankernas räntor på lån och sparkonton.

Huvudsakligt syfte med Riksbankens ökning av styrräntan är att inflationen ska sjunka och stabiliseras vid Riksbankens mål inom rimlig tid. Riksbankens inflationsmål är att hålla inflationen kring 2 procent per år.

2021-12-01	2022-09-21	2022-11-30	2023-02-15	2023-05-03	2023-07-05	2023-09-27	2023-11-29
0,00	1,75	2,50	3,00	3,50	3,75	4,00	4,00

Ökningen av marknadsräntorna påverkar Kommunkoncernens räntekostnader 2023 men framför allt även under kommande år. Det sker en successiv ökning av snitträntan i låneportföljen efterhand som lånen omsätts samt vid nyupplåning. Risker är att räntekostnaderna fortsätter att öka med betydande belopp och det får inverkan på verksamhetsutrymmet.

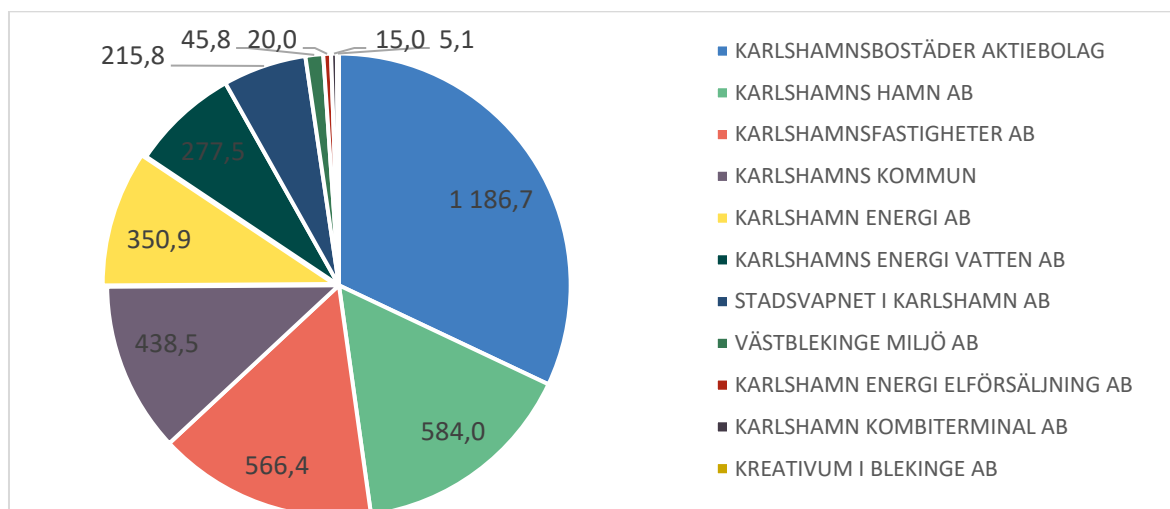
4.3.4.1 Kommunkoncernen

Kommunkoncernens skulder till kreditinstitut uppgick den 31 december 2023 till 3 706 mnkr vilket är en ökning med 180 mnkr under 2023 till följd av lånefinansierade investeringar i främst Karlshamnsfastigheter AB och Karlshamn Energi koncernen. Låneportföljens status för kommunkoncernen ser ut enligt följande tabell;

Låneportfölj Kommunkoncernen	2023	2022	2021	2020	2019
Skulder till kreditinstitut (mnkr)	3 706	3 526	3 392	3 039	2 721
Genomsnittlig kapitalbindningstid (år)	2,3	2,7	3,4	3,8	3,7
Andel bundna lån i låneportföljen	87%	89%	93%	97%	91%
Del av kapitalbindning under 1 år	32%	26%	19%	17%	22%
Genomsnittlig räntebindningstid (år)	2,3	2,7	3,4	3,7	3,7
Genomsnittlig ränta	1,4%	0,8%	0,7%	0,9%	1,0%

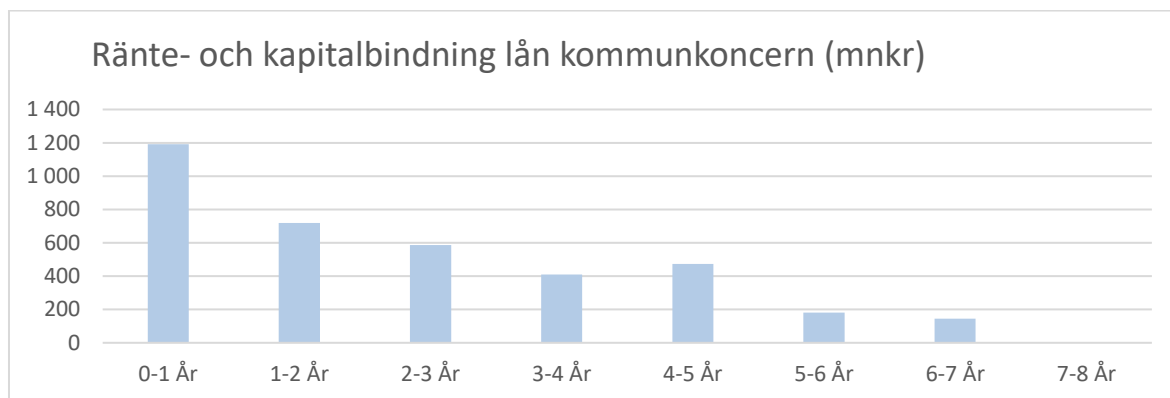
Den genomsnittliga räntekostnaden uppgår till 1,4 procent i låneportföljen 2023 och det kommer successivt att uppstå en väsentlig ökning av räntekostnaderna i kommunkoncernen kommande år med tanke på de höjda styrräntorna från Riksbanken.

Låneportföljen är fördelad på följande bolag (mnkr);

Kommunkoncernens låneportfölj har en riskspridning genom att lånen förfaller vid olika tidpunkter. 2023-12-31 uppgår snittet för räntebindningstiden till 2,3 år i kommunkoncernen. Genom att ha en spridning på förfallodatum i låneportföljen tar det längre tid för en ränteökning att få fullt utslag i kommunkoncernens räntekostnader då ökningen sker successivt.

Riskspridningen genom olika bindningstider ser ut enligt följande per 2023-12-31:

4.3.4.2 Kommunen

Kommunens investeringsplaner har prioriterats hårt och är sedan år 2022 inte större än självfinansiering. Kommunfullmäktige har under 2023 tagit beslut om investeringar utöver de investeringsplaner som fanns inför verksamhetsåret. Detta har inneburit att likviditeten påverkas negativt när beslut som Brandstationstomten, Stillerydstomten mm tillkommit.

Skuldsättningen har trots målsättning om självfinansiering ökat under 2023, vilket beror på flera olika anledningar;

- Investeringsprojektet Brandstationstomten kom att omfatta flera exploateringar samt Hunnemara deponi, eftersom det fanns möjlighet att samordna transporter, sten och massor på ett långsiktigt hållbart sätt. Totala utgifterna i projektet blev lägre men ansträngde kommunens likviditet utanför investeringsplanen.
- Uteblivna intäkter från planerad försäljning av större tomt i Stilleryd.
- Nyttjandet av den ingående avsättningen för deponin i Hunnemara (27 mnkr) har påverkat årets likviditet negativt utan påverkan på årets resultat. Totalkostnaden för sluttäckningen har blivit högre än planerat.
- Reglering har skett 2023 likvidmässigt avseende lämnat aktieägartillskott på 117 mnkr i bokslut 2022 till nedskrivning av fastigheter på Piren i Karlshamnsfastigheter AB
- Nytt pensionsavtal 2023 innebär en påfrestning likviditetsmässigt 2023 (engångseffekt) eftersom förfallotidpunkterna för betalning ändrats vilket innebär att kommunen "betalat ifatt" ett halvårs pensionskostnader för AKAP-KR i samband vid övergång till det nya avtalet.
- Kommunfullmäktige har tagit beslut att "överta" Stadsvapnet i Karlshamn AB:s lån allt eftersom de förfaller vilket ökar kommunens låneportfölj men totala låneportföljen för kommunkoncernen är oförändrad.

Kommunens låneportfölj uppgår till 438 mnkr per 2023-12-31 vilket är en ökning med 188 mnkr sedan 2023-12-31.

Låneportföljens status för kommunen ser ut enligt följande tabell:

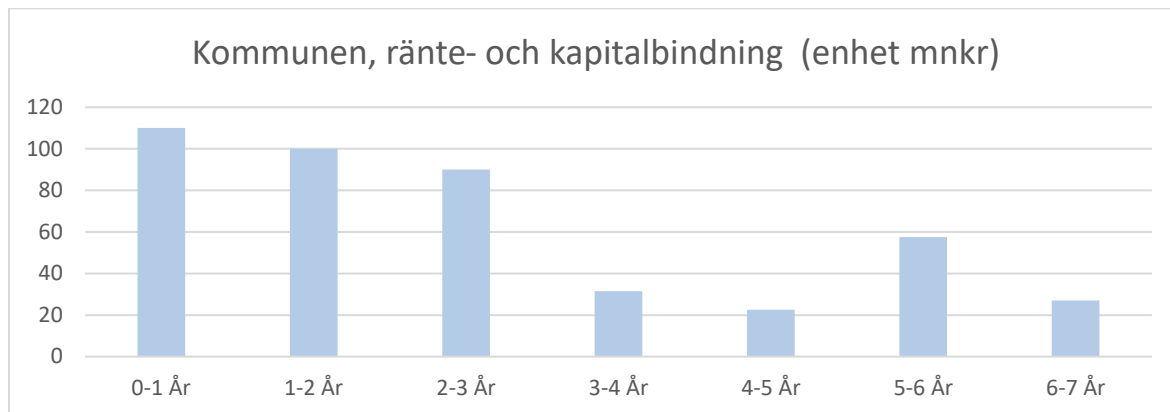
Låneportfölj Kommunen	2023	2022	2021	2020	2019
Skulder till kreditinstitut (mnkr)	438	250	300	250	150
Genomsnittlig kapitalbindningstid (år)	2,6	1,9	2,5	3,5	4,7
Andel bundna lån i låneportföljen	100%	100%	100%	100%	100%
Del av kapitalbindning under 1 år	25%	20%	17%	0%	0%
Genomsnittlig räntebindningstid (år)	2,6	1,9	2,5	3,5	4,7
Genomsnittlig ränta	1,2%	0,5%	0,5%	0,8%	0,9%

Den genomsnittliga räntan uppgår till 1,2 procent per 2023-12-31 vilket är en låg räntesats jämfört med Riksbankens styrränta. Räntekostnaderna kommer succesivt att öka väsentligt kommande år i takt med att lånen förfaller samt när/om nya lån tas upp.

Kommunens låneportfölj har en riskspridning genom att lånen förfaller vid olika tidpunkter. 2023-12-31 uppgår snittet för räntebindningstiden till 2,6 år i kommunen. Genom att ha en

spridning på förfallodatum i låneportföljen tar det längre tid för en ränteökning att få fullt utslag i kommunens räntekostnader då ökningen sker successivt.

Riskspridningen genom olika bindningstider ser ut enligt följande per 2023-12-31:

Andelen bundna lån bör i normalfallet ligga i intervallet 2-5 år och andelen lån med rörlig ränta bör inte överstiga 50 procent. Högst 40 procent av de bundna lånen i skuldportföljen får omsättas/förfalla under ett och samma år.

4.3.5 Borgensåtaganden

Borgensåtaganden till bolagen inom kommunkoncernen uppgår till 3 265 mnkr 2023-12-31 vilket är en minskning med 8 mnkr jämfört med 2022-12-31.

Borgensåtaganden (utnyttjat)	2023	2022	2021	2020	2019
Stadsvapnet i Karlshamn AB	216	286	286	286	286
Karlshamnsbostäder AB	1 187	1 215	1 150	1 079	1 047
Karlshamn Energi AB	371	363	356	335	286
Karlshamn Energi Vatten AB	278	265	240	240	210
Karlshamns Hamn AB (inkl db)	599	599	542	432	333
Karlshamnsfastigheter AB	566	494	440	340	282
Kreativum i Blekinge AB	5	5	6	2	2
NetPort Science Park AB	0	0	24	24	24
Västblekinge Miljö AB	43	46	46	46	41
Totalt	3 265	3 273	3 090	2 784	2 511

Såväl kommunen som de kommunala bolagen har under perioden haft stora investeringar och bolagen står även inför stora aviserade investeringsbehov de närmaste åren. Prioritering har skett av det samlade investeringsbehovet inom kommunkoncernen för att anpassa de finansiella åtagandena de närmaste åren. Inom Stadsvapenkoncernen sker prioriteringarna mellan olika investeringar utifrån riskanalyser och bolagets möjligheter till självfinansiering. Inom den kommunala verksamheten sker prioriteringarna i kommunens ledningsgrupp, där verksamhetsföreträdare i dialog diskuterar behov, risker och konsekvenser, för att kunna göra prioriteringar mellan olika verksamheter.

Karlshamns Kommun debiterar bolagen inom kommunkoncernen en borgensavgift som baseras på utnyttjad borgensram. En extern konsultbyrå (Söderberg och Partner) gör en årlig beräkning av marknadsmässig nivå på borgensavgiften per bolag.

4.3.6 Pensionsförpliktelser

Pensionsförpliktelserna redovisas sedan 1998 enligt den s.k. blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som ansvarsförbindelse.

Pensionsförpliktelserna tryggas genom en pensionsförsäkringslösning med KPA Pension. Försäkringspremier faktureras löpande av KPA Pension. En mindre del avseende pensioner efter 1998 samt pensionsförpliktelse för förtroendevalda redovisas som avsättning i balansräkningen. Avsättning samt ansvarsförbindelsen för pensioner är intjänade före 1998 och minskar årligen då inga nya insättningar utförts sedan övergången till försäkringslösning.

Under 2023 har det nya pensionsavtalet AKAP-KR trätt i kraft. Avtalet innebär att kommunen får högre pensionskostnader och att den anställde får förmånligare tjänstepension. Förutom nytt pensionsavtal har också kostnaderna för förmånsbestämd pension ökat kraftigt med inflationsjusteringar. Totalt har pensionskostnaderna inklusive särskild löneskatt ökat med 71 mnkr vilket är en ökning med 55 procent jämfört med 2022 (se tabell).

	2023	2022	2021	2020	2019
Pensionskostnader inklusive särskild löneskatt	198	127	127	132	129

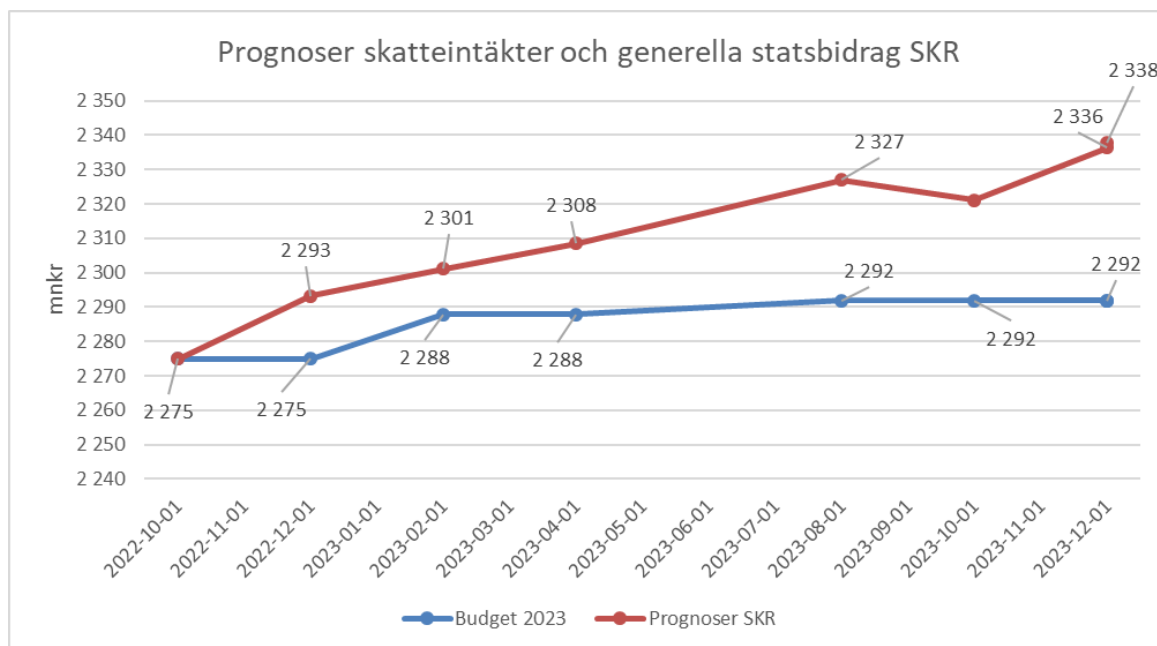
Pensionsförpliktelse, kommun	2023	2022
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen;		
- Avsättning inklusive särskild löneskatt	12	9
- Avsättning inklusive särskild löneskatt för förtroendevalda	5	4
- Ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt	556	556
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	144	116
Summa pensionsförpliktelser	717	685
Förvaltade pensionsmedel		
Totalt pensionsförsäkringskapital KPA pensioner	167	129
- varav överskottsfond	0	0
Summa förvaltade pensionsmedel	167	129
Finansiering		
Återlånade medel	550	556
Konsolideringsgrad	23%	19%

För bolagen inom kommunkoncernen finns försäkringslösningar för att hantera bolagens pensionsåtaganden.

4.3.7 Skatteintäkter och statsbidrag

4.3.7.1 Skatteunderlagsutveckling

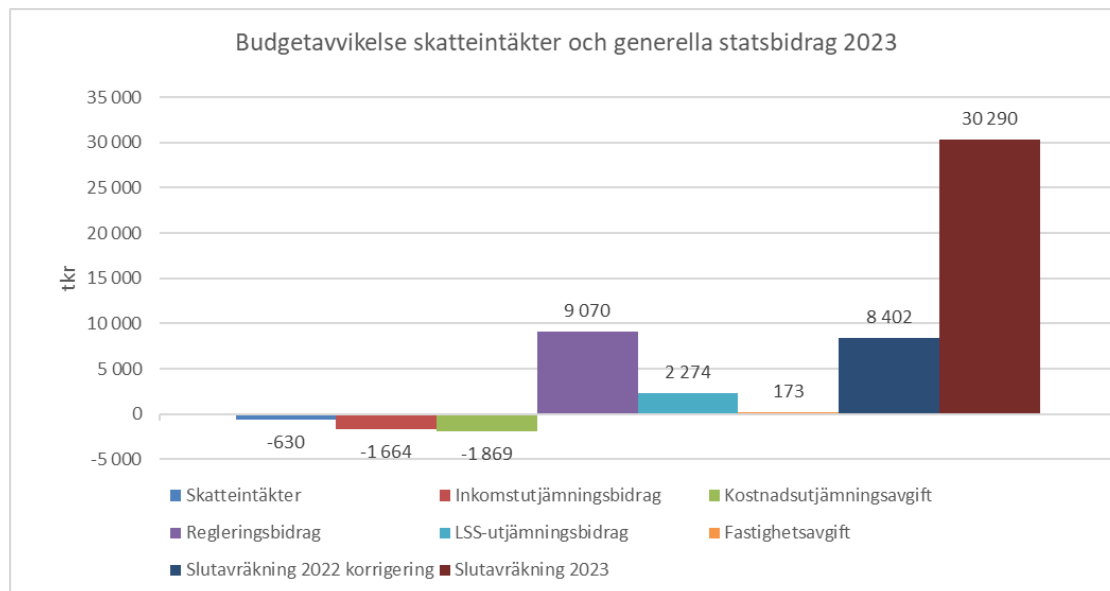
Nedanstående diagram visar SKR:s prognoser för skatteintäkter och generella statsbidrag i jämförelse med budget 2023.

SKR:s prognos för skatteintäkter och generella statsbidrag i oktober 2022 utgör grund för kommunens budget på 2 275 mkr 2023. Budgeten för regleringsbidrag höjdes med 13 mkr i februari enligt beslut i KF § 11 om finansiering av ökat anslag till löneökningar 2023. Budgeten för regleringsbidrag höjdes med 0,3 mkr enligt beslut i KF § 82 om finansiering av tjänst som brottsförebyggande koordinator 2023. Budgeten för regleringsbidrag höjdes även med 3,7 mkr enligt beslut i KF § 109 om finansiering av ökat anslag till löneökningar enligt Kommunals avtal 2023.

Årets utfall för skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår till 2 338 tkr och har därmed en positiv budgetavvikelse på 46 mkr.

Nedanstående diagram visar hur budgetavvikelsen fördelar sig.

Slutavräkningarna för 2022 och 2023 innebär en positiv påverkan med 8 mnkr för 2022 och 30 mnkr för 2023. Övriga positiva budgetavvikelser är regleringsbidrag 9 mnkr och LSS-utjämningsbidrag 2 mnkr. Inkomstutjämningsbidrag, kostnadsutjämningsavgift och fastighetsavgift har negativa budgetavvikelser och uppgår till sammanlagt -3 mnkr.

Därutöver har det tillkommit tillfälligt kommunstöd med anledning av kriget i Ukraina, nya beslutade statsbidrag för sjuksköterskor, timanställningar och specialistundersköterskor. De är klassificerade som generella och uppgår till 18 mnkr, vilket är i nivå med budget.

Skatteväxling av mellankommunal ersättning för kollektivtrafiken uppgår till totalt 1,4 mnkr till Karlshamns kommun och årets utfall är enligt budget.

4.3.7.2 Generella och riktade statsbidrag

2010 motsvarade de generella statsbidragen 21 procent av skatter och statsbidrag för att nu motsvara 16 procent vilket innebär att kommuner och regioner succesivt får ta ett större ansvar för att finansiera välfärden. Om de generella statsbidragen skulle ha värdesäkrats, det vill säga ökat i takt med priser, löner och demografi från 2011, skulle de ha varit 25 miljarder högre än de är idag (källa: SKR:s Ekonomibloggen, Annika Wallenskog 230209).

Riktade statsbidrag till kommunens verksamheter är fortsatt omfattande och idag är de över 180 stycken. Statsbidragen medför en möjlig kvalitetsökning och satsningar men innebär också en ryckig och oförutsägbar styrning där alla försök till långsiktighet blir svåra. Den administrativa bördan med anmälan, ansökning, rekvisering av statsbidrag samt uppföljning och redovisning tar allt större andel av tiden. Det är viktigt att statsbidragen inte används för att bygga upp organisationer som varaktigt skapar kostnadshöjande åtgärder. Beslut om statsbidragen kommer ofta sent och oftast när budgeten redan är beslutad. Det är en risk att ha en betydande del av sin verksamhet finansierad med statliga medel även om det hittills finansierat och möjliggjort exempelvis fortbildning av medarbetare.

5 Händelser av väsentlig betydelse under verksamhetsåret

5.1 Påverkan av kriget i Ukraina

Kommunstyrelsen har i sin roll som ansvarig för det övergripande kris- och säkerhetsarbetet arbetat aktivt och framgångsrikt med grannkommuner och statliga myndigheter i hanteringen av konsekvenser av kriget i Ukraina. Vid bortseende av de makroekonomiska och säkerhetspåverkande effekterna av kriget påverkas kommunen som helhet i mindre grad.

5.2 Kommunen

5.2.1 Utmaningar

Det ekonomiska läget i Sverige och omvärlden samt demografin påverkar verksamheternas ekonomiska förutsättningar att hålla budget i balans, fortsätta hålla en hög kvalitet och bibehålla de goda resultat som finns i verksamheterna.

Ett försämrat världsläge har påverkat kommunens kostnader negativt och lett till ett högre kostnadsläge till följd av att vi har haft en hög inflation samt behov av beredskapshöjande åtgärder vilket innebär kostnader som inte budgeterats eller kunnat förutses.

Det finns ett behov av att genomföra ytterligare säkerhetshöjande åtgärder för att klara yttre påverkan till exempel genom utbildning, övning samt uppdatering av planer, riktlinjer och rutiner som behöver implementeras. En ökad hotbild i vår omvärld gör att arbetet kopplat till civilberedskap och totalförsvar måste växla upp och en ökad cyberhotbild ställer högre krav på IT-säkerhet.

I Sverige ser vi att den grova brottsligheten ökar.

Låneutrymmet i kommunkoncernen är kraftigt ansträngt och stora utmaningar finns i att frigöra finansiellt utrymme för framtida investeringar. Bolagskoncernens vinstnivåer har varit för låga och amorteringsgraden inte tillräckligt hög. Lönsamheten i bolagen måste därför öka väsentligt. Det finns också en utmaning i att förbättra den ekonomiska styrningen av bolagen.

Kompetensförsörjning, bemanningsläge och omsättning på första linjens chefer påverkar verksamheterna och det är nödvändigt att ha fokus på förebyggande insatser och proaktivt arbete för att öka organisationens stabilitet.

De demografiska förändringarna med en allt äldre befolkning och kommande pensionsavgångar bland kommunens personal ställer ökade krav på Kompetensförsörjning.

Ett större antal riktade statsbidrag med olika krav för erhållande, uppföljning och användande under relativt korta perioder ställer verksamhetsmässiga och administrativa krav på kommunen. Flera statsbidrag inkommer innevarande år och beloppen samt villkoren är ofta

oklara på förhand varpå tidshorisonten och planeringen blir lidande. Statsbidragen möjliggör satsningar men innebär samtidigt en osäkerhet och risk att hantera

Markant ökad elevvolym i anpassad grundskola, ökad elevvolym inom gymnasieskola och anpassad gymnasieskola samt färre barn i förskolan.

5.2.2 Framgångar

I nämndernas arbete finns det många händelser att vara stolta över. Ett axplock av verksamheternas framgångar under 2023 följer nedan:

Ett fortsatt aktivt säkerhetshöjande arbete för att öka vår robusthet i både fredstid, kris pågår och krigsplaceringar av tillsvidareanställd personal är genomförd

Större samverkan inom kommunkoncernen, löpande dialogmöten med bolagen är införda och en ökad uppsikt över helägda och delägda bolag

Förstärkt bemanning inom miljö och hållbarhetsfrågor skapar förutsättning för mer strategiskt arbete samt mer proaktivt och stödjande hållbarhetsarbete inom hela kommunen.

Utveckling av systemstöd pågår i flera av kommunens verksamheter

Arkitekturveckan lockade rekordmånga kommuninvånare och responsen från allmänheten var bra

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämndens verksamheter har uppnått prestationer som tillfört kommunen statsbidrag på 40,2 mnkr. Den största andelen av statsbidragen beror på en låg andel timanställda. Verksamheten har också bedrivit ett långsiktigt arbete med att avveckla delade turer, införa hållbara scheman och ställa om till ny lagstiftning avseende dygns- och veckovila.

Trygga barn och elever, nöjda vårdnadshavare i förskolan och i förhållande till riket hög förskollärartäthet

Elevresultat grundskola – från lågt resultat till i paritet med riket de senaste åren

Stor andel av kommunens ungdomar väljer Vägga gymnasieskola och en hög andel når gymnasieexamen

Låg andel studieavbrott i komvux jämfört med riket och länet, i såväl grundläggande som gymnasiala kurser, och positiv utveckling över tid.

5.3 Bolagen

Hela världen omfattas av en konjunkturedgång. Inom Stadsvapnets bolagskoncern får konjunkturedgången påverka för de flesta bolagen. Kommunkoncernen har dessutom en ansträngd finansiell situation där investeringbehoven kraftigt överstiger det låneutrymme som finns beviljat för Karlshamn. Låneutrymmet uppgår till 183 tkr/invånare och det finansiella behovet i kommunkoncernen motsvarar ca 191 tkr/invånare. Bolagen tvingas att självfinansiera investeringar i allt högre uträkning.

Under året har Karlshamns Energi AB samt Karlshamns Hamn AB tillsatt nya VD:ar. Inom hamnbolaget är fortfarande marknadschef vakant.

Karlshamn Energi AB

Karlshamn Energi fortsätter att satsa för framtiden inom samtliga affärsområden och har flera pågående och planerade förbättringsprojekt. Inom Värme har bolaget en ökad efterfrågan på anslutning från externa kunder.

Inom Digital Infrastruktur är projektet för att installera fibernät i KABO:s stora lägenhetsbestånd genomfört. Ett stort och viktigt projekt för den långsiktiga, lönsamma bredbandsaffären, vilket i sin tur är positivt för kommunkoncernen.

Inom Elnät pågår mycket arbete för framtidssäkring och teknikutveckling. Nätavtal har tecknats för ett nytt batterilager i Karlshamn. I takt med mer förnybar energiproduktion behöver bolaget tillföra ny kapacitet för att balansera elsystemet som är inne i en omvandling. Idag är kapacitetsläget bra, men ett batterilager kommer öka flexibiliteten i hela elsystemet och kan komma att sänka toppeffektbehov.

Inom Vatten har projektet för Nytt Vattenverk kommit i gång i fas 1 där teknikval, detaljprojektering och kalkyl ska tas fram. Projektet ska leda till ett modernt ytvattenverk vid Långasjön som säkrar vattenförsörjningen för lång tid framåt. Bolaget har även kommit i gång med projektet Reservvatten från Mörrumsån, där fas 1 med projektering nu påbörjats.

Karlshamnsbostäder AB

Ett mål under perioden 2021-2026 har varit tillföra 50 lägenheter. Under 2023 har 17 studentbostäder konverterats till 7 vanliga, större, lägenheter. Programhandlingar för nyproduktion i Karlshamn är klara men projektet står still i väntan på besked kring finansiering. Bolaget har under året även genomfört ett markköp i Asarum.

Bolaget har en stabil ekonomi, är den största lokala hyresvärden, har en stor geografisk spridning, har ett brett produktutbud, har en hög servicenivå, har trygga hyresgäster, är progressiva inom energi och miljöfrågor, tar socialt ansvar och skapar samhällsnytta för hela Karlshamn, har goda relationer med ideella organisationer, god kundkännedom, nära samarbete med myndigheter och arbetar aktivt med koncernnyttan.

Karlshamns Hamn AB

Karlshamns Hamn har sina mest betydelsefulla segment inom flytande bulk- och breakbulk inkluderande skogsprodukter. Lågkonjunktur, inflation, fortsatt backwardation tillsammans

med omvärldsläget har haft effekt på hela sjöfartsbranschen under 2023 och hamnen påverkas i stor utsträckning av rådande världsmarknadsläge och konjunkturcykler.

Under året färdigställdes hamnens RoRo-investering för att kunna ta emot de nybyggda större RoRo-färjorna och Karlshamns Hamn fick godkänt CEF-bidrag via EU till RoRo-investeringen. I början av året kunde hamnen meddela att ytterligare en färjelinje etableras till Klaipeda under andra kvartalet. Skogsprodukterna når nästan samma nivåer som föregående år. Under 2023 har volymen sågade trävaror minskat med 14 procent jämfört med föregående år då nytt rekord slogs medan import av sågtimmer nästan dubblerats på grund av råvarubrist.

Karlshamnsfastigheter AB

Konjunkturläget och den höga inflationen i kombination med räntehöjningar har påverkat Karlshamnsfastigheter AB:s ekonomi. Belåningen i bolaget är hög och även om lånen har spridits över åren får det en stor påverkan. Störst påverkan har det på Emigranten där det finns många nyupptagna lån.

Kommunfullmäktige beslutade 2022 att Emigranten ska byggas färdigt och tryggade då finansieringen för detta. Projekt Emigranten har under året konstaterats landa på ett slutpris på 610 mnkr och i bokslutet konstaterades nedskrivningsbehov på 86 mnkr. Det kunde också konstateras nedskrivningsbehov av Halda-fastigheten med 9 mnkr.

Kreativum i Blekinge AB

Kreativum har haft ett ökat inflöde av turister från Danmark och från andra europeiska länder till följd av den svaga svenska kronan. Omställning pågår för att nå besökssiffror som bär verksamheten. Ett flertal företagssamarbeten har inletts varav ett antal resulterat i utveckling av stationer i anläggningen. På intäktssidan har skolverksamhet utvecklats enligt plan medan konferens- och eventverksamheten och allmänhetens besök inte nått målnivå. Projektverksamheten har nått starka resultat.

NetPort Science Park AB

NetPort har ett stort förtroende hos Energimyndigheten och är tänkt som en nationell strateginod, vilket innebär att bolaget är en av myndighetens förlängda armar mot näringslivet. Kopplat till den Smarta specialiseringsstrategin, som är antagen för Blekinge, har NetPort fått uppdraget att arbeta med området grön omställning inom industrin. Ett uppdrag som passar bolaget väl med hänsyn till mångårig erfarenhet inom energiområdet.

Västblekinge Miljö AB

Biogasaffären genererar positivt resultat tack vare ökad produktion samt bättre priser för fordonsgas. Försäkringsersättning om 5 miljoner kronor avseende förra årets brand i processen har tillkommit. Cirkulära tjänster i övrigt (exklusive biogasaffär) minskade mängder in till anläggningen, en trend i hela branschen, men till bättre pris än budgeterat. Renhållningsservice (taxe-kollektivet) går enligt plan men minskade mängder in från hushållen. Bolaget har vunnit matavfallsupphandlingen där samtliga kommuner i Blekinge levererar matavfall till biogasanläggningen. Fordonsgas producerad av VMAB levereras till Blekinges samtliga biogasmackar.

6 Händelser av väsentlig betydelse efter verksamhetsårets slut

Tärnö Kroken AB har inkommit med ersättningskrav på 7,0 mnkr med hänsyn till att Kommunfullmäktige beslutat om upphävande av försäljning av fastigheterna Tärnö 1:34, 1:65 och 1:66. Bolaget efterfrågar ersättning för de investeringar som genomförts på fastigheterna under tiden då verksamhet har bedrivits, med nyttjanderättsavtal. Dialog pågår om vad som är att betrakta som investering. Nyttjanderättsavtalet medger att investeringar ska ersättas. Fakturan med ersättningskravet har bestridits och processen pågår.

7 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten och kommunkoncernen

7.1 Blekinges utvecklingsstrategi, Växtplats Blekinge

Under våren 2022 togs beslut om en ny regional utvecklingsstrategi, växtplats Blekinge, som ska bidra till långsiktigt hållbar utveckling, tillväxt och ökad livskvalitet. Växtplats Blekinge består av två strategiska områden och fyra utvecklingsområden; hållbar samhällsplanering, hög livskvalitet, god kompetensförsörjning samt växande näringsliv. <https://regionblekinge.se/regional-utveckling/om-regional-utveckling/vaxtplats-blekinge---blekinges-regionala-utvecklingsstrategi.html>

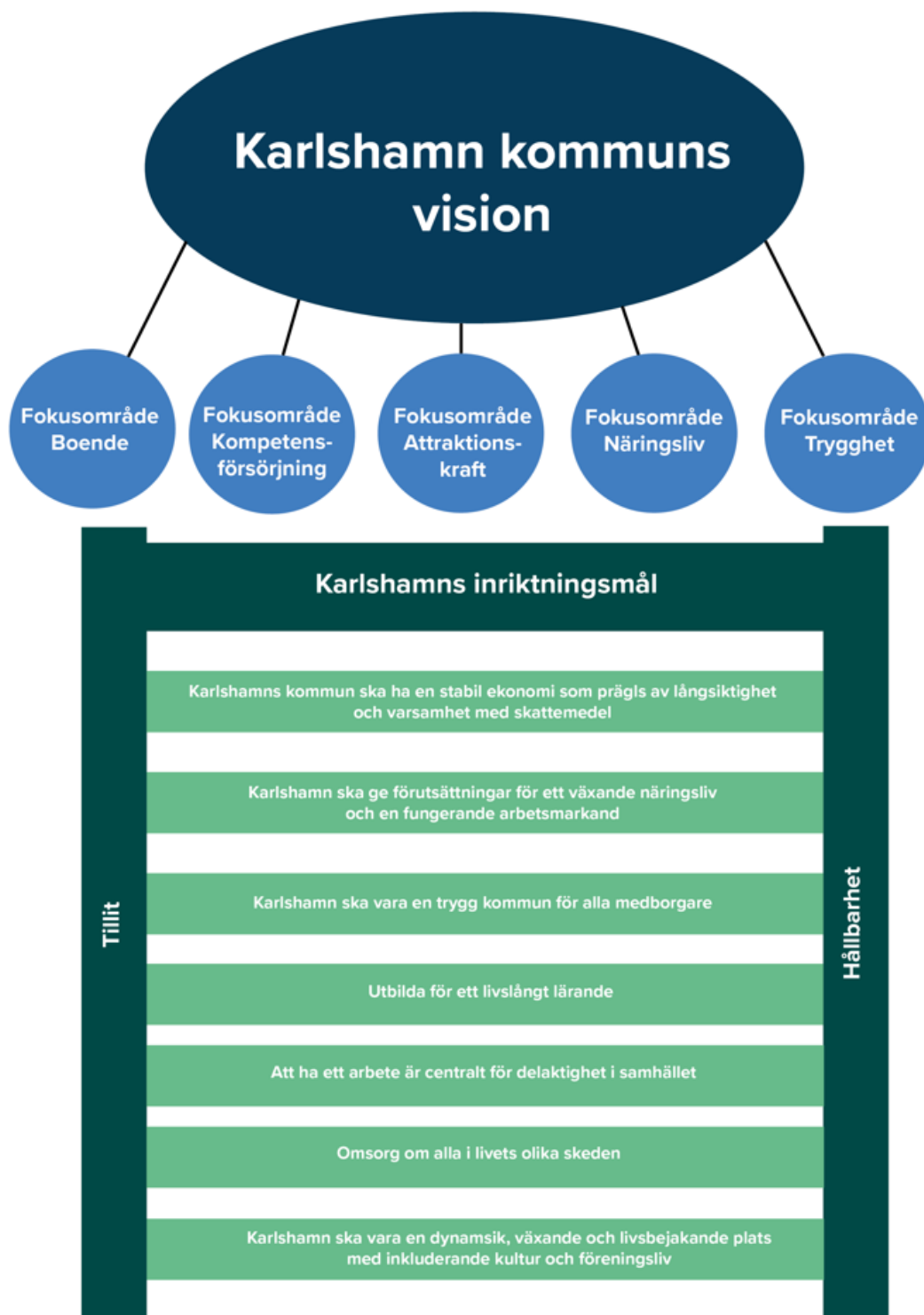

7.2 Karlshamns kommuns styrsystem

Kommunfullmäktige beslutade i november 2023 om policy för styrmodell i Karlshamns kommunkoncern. Styrmodellen beskriver övergripande hur organisationen leds och styrs och hur det går till att besluta vad som ska utföras. Syftet med styrmodellen är att säkerställa att den politiska viljeinriktningen får genomslag i verksamheterna, att skattemedel hanteras på ett effektivt sätt, att politiska mål uppnås och att en god ekonomisk hushållning säkras

I samband med KF beslut om mål och budget för 2024-2026 togs också beslut om fokusområden, inriktningsmål samt mått för Karlshamns kommun.

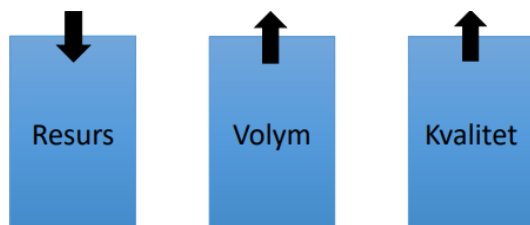
Kommunstyrelsen har gett kommundirektören i uppdrag att ta fram förslag till ny vision och visionsarbetet kommer att pågå under 2024.

7.3 Effektivitet i Sveriges kommuner

Källa: RKA (Rådet för främjande av kommunala analyser) och Kolada

<https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?focus=16628&report=148352>

RKA beskriver i "Effektivitet i kommuner, februari 2022" att effektivisering inte är lika med besparing eller nedskärning, även om det ofta används så! "En besparing som medför en försämrad verksamhet är ingen effektivisering, utan bara just en besparing. Effektivitet handlar alltid om relationen mellan resursförbrukning

och det värde som verksamheten skapar, och är därför ett flerdimensionellt begrepp."

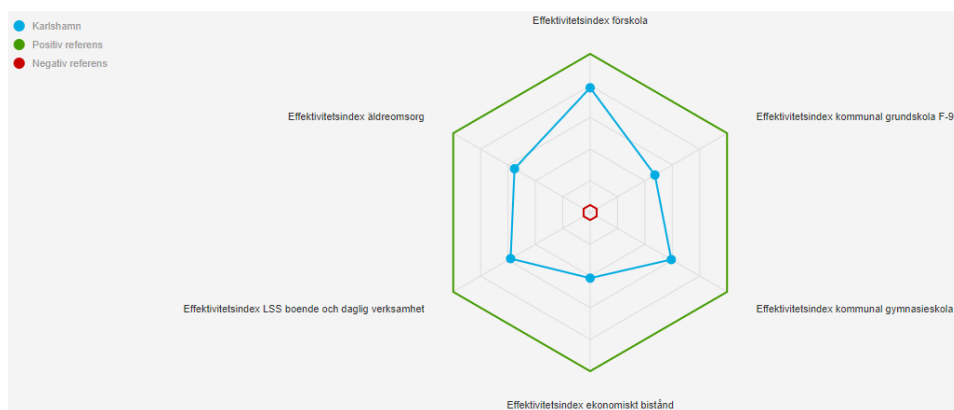
Kommuner med hög effektivitet enligt RKA:s index samtidigt kan ha svaga faktiska resultat, men givet de strukturella förutsättningarna är det ändå jämförelsevis goda resultat.

7.3.1 Relativ produktivitet och effektivitet i Karlshamns kommun

I Kolada finns index som visar på relativ produktivitet och effektivitet i Sveriges kommuner. Indexen baseras på nyckeltal för kvalitet och resurs. De har justerats för strukturella förutsättningar och visar relativ effektivitet, det vill säga kommunens läge i jämförelse med andra. Index beräknas endast när värden finns för alla ingående nyckeltal. Effektivitetsindexen kräver fortsatt analys men är ett sätt för kommunen att analysera sitt läge i förhållande till andra med samma strukturella förutsättningar och att hitta goda exempel för jämförelser. Senaste nyckeltal som finns tillgängliga är från 2022 och analyser behöver göras med stor försiktighet.

Effektivitetsindex	2018	2019	2020	2021	2022
Förskola	89	96	85	92	78
Kommunal grundskola F-9	9	16	35	45	45
Kommunal gymnasieskola	37	70	48	80	57
LSS (boende och daglig verksamhet)	-	-	54	-	56
Ekonomiskt bistånd	63	63	36	39	38
Äldreomsorg	-	43	61	49	53

Indexvärdet kan vara mellan 0 och 100 där 100 är bäst jämfört med andra.

8 Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige beslutade 2022-12-12 § 201 och § 202 om kommunprogram med prioriterade utvecklingsområden för mandatperioden 2023-2026 samt om mål och budget för 2023 och planåren 2024–2025.

En redovisning av måluppfyllelse och resultat för Kommunfullmäktiges utvecklingsområden 2023 återfinns här.

Observera att inriktningsmålen är långsiktiga och att målen förväntas uppnås över tid. Det innebär att full måluppfyllelse inte kommer ske i det korta perspektivet. I stället ska bedömningen ses utifrån om det sker en positiv progression över tid.

Bedömningen av uppfyllelse av kommunfullmäktiges utvecklingsområden markeras på följande sätt:

God måluppfyllelse

Delvis eller på väg mot god måluppfyllelse

Målet är inte uppfyllt

8.1 Bedömning av resultat och måluppfyllelse av kommunfullmäktiges prioriterade utvecklingsområden

Kommunfullmäktige beslutade om nya prioriterade utvecklingsområden från och med 2023. Jämförelser bakåt i tiden är därför svårt att göra och trendbedömning av målen finns inte med i årsredovisning 2023.

Alla nämnder och bolag arbetar aktivt för att nå en bra måluppfyllelse. Trots fortsatt påverkan av kriget i Ukraina och ekonomiska utmaningar med inflation och prisökningar har alla nämnder och bolag till stor del uppnått en bra måluppfyllelse.

För att göra bedömning om kommunfullmäktiges utvecklingsområden uppnåtts används respektive nämnds och bolags egen bedömning av måluppfyllelsen samt uppnådda resultat i KKiK (Kommunens Kvalitet i Korthet) som hittas i separat rapport.

För mer detaljerad uppföljning av kommunfullmäktiges utvecklingsområden på nämnds- och bolagsnivå, se separat rapport "Resultat och måluppfyllelse, Karlshamns kommunkoncern 2023" samt respektive nämnds och bolags resultatrapporter.

8.1.1 Sammanfattande måluppfyllelse för kommunkoncernen

Den generella bedömningen är att kommunkoncernens ekonomi är i balans med hänsyn till att verksamhetens kostnader inte överstiger verksamhetens intäkter och för kommunkoncernen görs helhetsbedömningen att måluppfyllelsen är på väg mot god men att enstaka bolag har utmaningar med de ekonomiska målen och affärsmässighet i bolagskoncernen. Detta med hänsyn till att soliditeten inte når målnivån på 25 procent då soliditeten uppgår till 23 procent över en femårsperiod och 22 procent för år 2023. Nämnder och bolag uppnår till stor del de verksamhetsmässiga målen men fyra helägda bolag har negativa ekonomiska resultat som påverkar totalbedömningen för kommunkoncernen.

8.1.2 Sammanfattande måluppfyllelse för kommunen

Den övergripande bedömningen är att kommunen är på väg mot en god ekonomisk hushållning men det finns fortsatta utvecklingsområden för att stärka den långsiktiga ekonomin och för att ytterligare minska sjukfrånvaron. Bedömningen bygger på att kommunfullmäktiges utvecklingsområden överlag visar goda resultat och de flesta nämnder visar på en positiv utveckling av verksamhetsresultat.

Balans mellan intäkter och kostnader är en grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning. Den samlade bilden blir att kommunens finansiella ekonomiska mål är på väg mot tillfredsställande vad gäller god ekonomisk hushållning.

Däremot har målet för soliditeten (60 procent i genomsnitt över en femårsperiod) inte uppnåtts då detta mått uppgår till 57 procent och 49 procent för år 2023.

Resultatnivån i förhållande till skatte- och bidragsintäkter (överskottsgraden) över en femårsperiod uppgår till 0,3 procent vilket innebär att målet på 2,0 procent inte uppnås.

Sjukfrånvaron är lägre än förra året och en positiv trend kan konstateras då den totala sjukfrånvaron minskat med över en procentenhet. Fortsatt fokus och arbete för en ytterligare minskad sjukfrånvaro krävs.

Andelen tillsvidareanställda ökar samtidigt som timtid i förhållande till arbetad tid minskar vilket är en positiv trend utifrån betydelsen av kontinuitet i verksamheten. Det är också en positiv trend att andelen heltidsanställningar ökar, både utifrån ett jämställdhetsperspektiv och ett kompetensförsörjningsperspektiv.

8.1.3 Nämnders och bolags övergripande bedömning av måluppfyllelse

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen bedömer att verksamheten bedrivs på ett sådant sätt som bidrar till måluppfyllelsen inom de av kommunfullmäktige utpekade områdena.

Teknik- digitaliserings- och jävsnämnden

Med beaktande av att ambitionsnivåerna sänktes betydligt både 2021 och 2022 för de tekniska verksamheterna som delvis hanteras av nämnden har uppföljningarna inte pekat på några direkta brister. Bedömningen är därför att det inte finns något som riskerar att nämnden inte bidrar till måluppfyllelse inom kommunfullmäktiges prioriterade områden eller statliga styrdokument.

Utbildningsnämnden

Gällande nämndens måluppfyllelse kan konstateras att:

- Behörigheten till gymnasiet ligger på motsvarande nivå som föregående år (efter fem års konstant uppgång)
- Vårdnadshavares nöjdhet med och upplevelse av att deras barn är trygga på kommunens förskolor ligger kvar på en hög nivå
- Elevers upplevelse av trygghet, arbetsro och att man får hjälp/stöd är fortsatt relativt högt, även om elevers upplevelse av stress på grund av skolarbete fortsätter vara en utmaning
- Sjukfrånvaron bland nämndens medarbetare har gått ner

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden

Nämndens måluppfyllelse har stärkts inom områdena fungerande arbetsmarknad och varsamhet om skattemedel. Av de fyra utvecklingsområdena som nämnden återskärter på bedöms nämnden nå måluppfyllelse i tre. Inom utvecklingsområdet omsorg om alla i livets olika skeden pågår flera satsningar och målen är höga. I jämförelse med andra kommuner ligger nämnden strax under medel och kan förbättras avseende uppsatta mål.

Karlshamnsbostäder

KABO arbetar enligt fyra målområden: god lönsamhet, nöjda hyresgäster, engagerade medarbetare samt social och ekologisk hållbarhet. Dessa kopplas till KF:s inriktningsmål vilka bedöms uppfylls väl.

Karlshamns Hamn

Under året startades en ny färjelinje upp till Klaipeda, vilket gynnar hamnen, Karlshamns kommun och kringliggande kommuner samt Klaipeda och dess närområde. EU-projektet RoRo är avslutat och det nya färjeläget har kapacitet för de större färjor som redan börjat trafikera hamnen. I fokus är att hamnen ska vara framtidssäkrad, effektiv och trygg där flertalet initiativ pågår bl.a. vad gäller digitalisering och arbetsmiljö.

Karlshamnsfastigheter AB

Karlshamnsfastigheters lokaler är viktiga för Karlshamn och möjliggör för företag att etablera sig och verka inom kommunen

Karlshamn Energi AB

Karlshamn Energi fortsätter att satsa för framtiden inom samtliga affärsområden och har flera pågående och planerade förbättringsprojekt

Netport Science Park AB

NetPort Science Park jobbar dagligen med flertalet av de mål som Karlshamns Kommun har i sin verksamhet, både finansierat av Karlshamns Kommun men till största delen finansierat via olika EU-projekt.

Kreativum i Blekinge AB

Bolagets fyra verksamhetsgrenar 1) skolor och pedagoger, 2) allmänheten, 3) företag och organisationer och 4) projekt utvecklas alla i positiv riktning och bidrar därmed till Karlshamns prioriterade områden.

8.1.4 Bedömning av måluppfyllelse av kommunfullmäktiges respektive utvecklingsområden

Utvecklingsområde: Karlshamns kommun ska ha en stabil ekonomi som präglas av långsiktighet och varsamhet med skattemedel

Det ekonomiska ingångsläget för 2023 var tufft och händelserna i omvärlden har påverkat kommunkoncernens nämnder och bolag under året. Årets verksamhetsmässiga resultat är övervägande positivt men det krävs fortsatta utvecklingsinsatser och långsiktighet för en stabil ekonomi.

Nettokostnadsavvikelsen 2019–2022 visar på positiv utveckling för flera av kommunens verksamheter. Nettokostnadsavvikelsen för 2023 redovisas under hösten 2024 och kommer att analyseras i kommande delårsrapport.

Karlshamns kommuns sjukfrånvaro har minskat under 2023 men fortsatt arbete krävs för att nå en ytterligare positiv förändring.

När det gäller både sjuktal och ekonomi krävs det fortsatta förbättringar för att måluppfyllelsen ska kunna sägas vara god.

Organisationen har ett genomgående långsiktigt hållbarhetsfokus i sina verksamheter som bidrar till ökad och god kommunövergripande måluppfyllelse

Utvecklingsområde: Karlshamn ska ge förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad

Målet anses inte helt uppfyllt men bedömningen är att måluppfyllelsen är på väg mot god och flera nämnder och bolag lyfter en positiv utveckling.

Utvecklingsområde: Karlshamn ska vara en trygg kommun för alla medborgare

Måluppfyllelsen är nära god. Nämnder och bolag bidrar till ökad säkerhet och trygghet, trygga bostäder och bostadsområden samt väl fungerande förenings- och friluftsliv

Utvecklingsområde: Utbilda för ett livslångt lärande

Måluppfyllelsen är god både ur ett övergripande kommunperspektiv och ur enskilda nämnders och bolags perspektiv

Utvecklingsområde: Att ha ett arbete är centralt för delaktighet i samhället

Måluppfyllelsen är god både ur ett övergripande kommunperspektiv och ur enskilda nämnders och bolags perspektiv

Utvecklingsområde: Omsorg om alla i livets olika skeden

Måluppfyllelsen är god både ur ett övergripande kommunperspektiv och ur enskilda nämnders och bolags perspektiv

Utvecklingsområde: Karlshamn ska vara en dynamisk, växande och livsbejakande plats med inkluderande kultur och föreningsliv

Måluppfyllelsen bedöms vara god och flera positiva insatser har gjorts under året som bidrar till en ökad måluppfyllelse

8.2 God ekonomisk hushållning, finansiella mål

Kommunfullmäktige har beslutat om följande definition:

God ekonomisk hushållning definieras av tydliga hållbara mål, som leder till tidiga insatser och ansvarsfulla utvärderade prioriteringar, med en låg resursåtgång och hög kvalitet.

8.2.1 Ekonomi i balans

En ekonomi i balans kännetecknas av att kommunens verksamheter inte förbrukar eget kapital för att täcka löpande verksamhetskostnader. Kostnaderna måste anpassas efter intäkterna och ekonomin sätter ytterst gränsen för det totala verksamhetsutrymmet om det blir konflikt mellan mål och resurser. Resultatet sätter ramarna för möjliga investeringar om investeringarna ska självfinansieras. Alternativet är att låna och öka skuldsättningen.

8.2.1.1 Bedömning

Den generella bedömningen är att kommunkoncernens ekonomi är i balans med hänsyn till att verksamhetens kostnader inte överstiger verksamhets intäkter. I kommunen överstiger inte verksamhetens kostnader verksamhetens intäkter, men inkluderas nedskrivningen av aktieägartillskottet är ekonomin inte i balans.

Balans mellan intäkter och kostnader är en grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning. Den samlade bilden blir därmed att kommunens finansiella ekonomiska mål i den kommunala verksamheten är tillfredställande vad gäller god ekonomisk hushållning exklusive de jämförelsestörande posterna. Inklusive de jämförelsestörande posterna i form av nedskrivningar uppnår kommunen inte sina finansiella ekonomiska mål.

8.2.2 Finansiellt mål – kommunkoncernen

Soliditeten ska i genomsnitt uppgå till (minst) 25 procent över en femårsperiod.

8.2.2.1 Bedömning

Målet har inte uppnåtts då soliditeten uppgår till 23 procent över en femårsperiod och 22 procent för år 2023.

8.2.3 Finansiellt mål – kommunen

Soliditeten ska uppgå till minst 60 procent i genomsnitt över en femårsperiod, exklusive de pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna. Överskottsgraden ska uppgå till i genomsnitt 2 procent av summan av skatte- och bidragsintäkter över en femårsperiod.

8.2.3.1 Bedömning

Målet för soliditeten har inte uppnåtts då detta mått uppgår till 57 procent i genomsnitt över en femårsperiod och 49 procent för år 2023. Resultatnivån i förhållande till skatte- och bidragsintäkter (överskottsgraden) över en femårsperiod uppgår till 0,3 procent vilket innebär att målet inte uppnås.

8.3 Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

8.3.1 Resultatutveckling och analys

Kommunkoncernen redovisar ett resultat på 37 mnkr (föregående år 51 mnkr vid samma period), vilket är 14 mnkr sämre än föregående år.

Koncernen Stadsvapnet i Karlshamn AB visar ett resultat efter finansiella poster på -53,1 mnkr (-113,8 mnkr), Västblekinge Miljö AB visar ett resultat efter finansiella poster på 14,3 mnkr varav 50 procent är inkluderat i koncernen.

8.3.1.1 Kommunkoncernen

Resultat efter finansiella poster (mnkr)	2023	2022	2021	2020
Karlshamns Kommun	-25,9	9,0	55,3	4,6
Stadsvapnet i Karlshamn (koncern)	-53,1	-113,8	-54,6	44,9
- Karlshamn Energi AB inkl db	42,9	-15,4	9,7	5,9
- Karlshamnsbostäder AB	25,0	26,3	31,1	38,6
- Karlshamns Hamn AB inkl db	-3,9	13,7	9,6	12,7
- Karlshamsfastigheter AB	-108,3	-126,4	-96,5	-3,5
- Kreativum i Blekinge AB	-3,1	-7,2	-3,3	-2,9
- NetPort Science Park AB	0,3	-	-	-
- Stadsvapnet i Karlshamns AB (mb)*	-5,9	-5,0	-5,2	-5,7
- koncernjustering	-0,1	0,2	-0,1	-0,2
Västblekinge AB (50% av resultatet)	7,2	-12,9	-2,1	0,5

Stadsvapenkoncernens bolag redovisar -53,1 mnkr till följd av:

Karlshamn Energi AB samtliga affärsområden har förbättrat resultatet jämfört med både budget och föregående år. Affärsområdet Elhandel redovisar ett förbättrat resultat för perioden beroende på försäljning av ursprungsgarantier som genomförts under 2023 (engångseffekt) och förbättrat resultat inom elhandel. Vindkraften redovisar vinst pga högt täckningsbidrag. Även Affärsområde Värme redovisar ett förbättrat resultat tack vare en hög leverans från Södra Cell Mörrum i fjärrvärmeproduktionen under 2023 och lägre elkostnader. Affärsområde Elnät och affärsområde Bredband har också förbättrat resultat jämfört med föregående år. Resultatet för VA uppgår till 0 kr i tabellen ovan, men avsättning har balansförts på 5,9 mnkr (återförs VA-kollektivet inom 3 år).

Karlshamnsbostäder AB känner av stora kostnadsökningar både vad gäller driften och underhåll av fastigheterna. Bolaget har följt prisutvecklingen nogsamt under året och anpassat insatserna för hyresgästerna utifrån de ekonomiska förutsättningarna. Den årliga hyreshöjningen blev 4,7 % fr o m 2023-01-01 vilket ska jämföras med budgeterade 6,0 %. Intäkterna har ökat med hänsyn till att bolaget stöttat upp inom koncernen med olika tjänster.

Finansiella kostnaderna ökar successivt vid refinansiering av gamla lån p g a det skenande ränteläget. Inga nya lån under året. Amortering motsvarande 28 mnkr har skett.

Karlshamns Hamn AB har ett negativt resultat och påverkas av lågkonjunkturen. Det har varit en tuff start på 2023 med nedgångar i volym på RoRo samtidigt som exporten av trävaror har minskat p g a råvarubrist. Volymen på RoRo har påverkats positivt av att ytterligare en färjelinje dragit igång i slutet på april. Bolaget har rekviderat EU-bidrag i samband med RoRo-projektet (som nu är avslutat), vilket genererat en valutakursvinst i samband med utbetalningen. I och med investeringens slutförande kan nu de större RoPax-fartygen tas emot i Karlshamns och produkten RoRo har framtidssäkrats.

Driftmässigt har hamnen gjort underhållsarbeten under året då det uppstår slitage på både asfaltsplaner och maskiner vid hantering av godsmängder. Karlshamns hamns Joint Venture bolag Karlshamn Tank Storage har utfört underhåll av rörledningar i samband med en ny variant på utlastning till kund. Kostnaderna av IT-tjänster har också tillfälligt ökat då den nya aktören inom RoRo skulle kopplas in på inchecknings- och godshanteringssystem. Dessa kostnader är av affärsmässig karaktär och betalar sig med kontraktet som är skrivet med kunden.

Karlshamnsfastigheter AB har ett negativt resultat för perioden och i utfallet ingår kostnader för Emigranten med -9,6 mnkr. Bolagets resultat påverkas positivt av erhållet elstöd och taxekostnader (främst elpriser) som är lägre än budgeterat. Vidare har bolaget avyttrat Tullhuset där resultatet påverkas positivt av försäljningsintäkten men negativt p g a av bortfall av hyresintäkter. Bolagets intäkter har också påverkats negativt av hyresgästs konkurs.

Personalkostnaderna har ökat mot budget vilket främst beror på ökade pensionskostnader på grund av nytt pensionsavtal. Övriga externa kostnader har ökat och rivning av Emigrantens tak belastar resultatet. Bolaget har hållit nere fastighetsunderhållet på övriga fastigheter för att dämpa den negativa avvikelsen för övriga externa kostnader.

Räntekostnaderna fortsätter att öka då marknadsräntorna ökar både vid refinansiering av gamla lån men även vid nyupplåning till Emigranten. Dessutom påverkar förseningen av nybyggnationen negativt då räntor aktiveras i projektet istället. Nya lån togs med 80 mnkr under början av 2023. Ingen mer nyupplåning planerades under 2023. Aktieägartillskottet från bokslutet 2022-12-31 på 117 mnkr reglerades likvidmässigt under andra halvan av 2023. Regleringen har använts för att finansiera byggnationen av Emigranten under resterande delen av 2023. Detta får som effekt att räntekostnaderna blir lägre än budgeterat.

Kreativum i Blekinge AB har ett förbättrat resultat jämfört med föregående år. Intäkterna har ännu inte nått förväntade nivåer men det bör noteras att de förbättras märkbart. Sommarens besökstillströmning och projektintäkternas utveckling bidrar till intäktsökningen. Skolverksamheten genererar stabilt medan företagsevenet och konferenser inte når budget.

NetPort Science Park AB lämnar ett marginellt överskott. Generellt är rörelsens kostnader lägre i bolaget 2023. Bolaget har dock kostnader för omstrukturering i det löpande resultatet för 2023, som balanseras med ett kommunalt driftbidrag. Vidare kan det konstateras att bolagets projektintäkter är lägre p g a färre anställda. Under 2023 har bolaget haft kostnader för styrelsearvoden vilket bolaget inte haft tidigare år.

Stadsvapnet i Karlshamn AB resultat är negativt. Bolagets resultat är sämre än föregående år och påverkas av högre kostnader för utbildning, högre kostnader för styrelsearvoden, högre räntor samt högre borgensavgift. Under året har lån överförts till kommunen vilket dämpat räntekostnaderna.

VästBlekinge Miljö AB har ett positivt resultat. Biogasaffären har genererat ett positivt resultat till följd av ökad produktion samt bättre priser för fordonsgas. Vidare har bolaget fått försäkringsersättning avseende förra årets brand. Cirkulära tjänster i övrigt har lägre mängder in till anläggningen, en trend i hela branschen, men till bättre pris än budgeterat. Renhållningsservice (taxa-kollektivet) går enligt plan men minskade mängder in från hushållen på grovavfall (från ÅVC), mat- och restavfall fortsatt samma antal ton för behandling. Räntorna har ökat rejält efter budgetarbetet genomfördes

Räddningstjänsten i Västra Blekinge, Cura och Miljöförbundet Blekinge Väst har inte konsoliderats i den sammanställda redovisningen.

Årets resultat	2023	2022	2021	2020
Cura Individutveckling	3,9	4,8	1,3	0,7
Räddningstjänsten Västra Blekinge	3,7	-0,6	0,1	4,2
Miljöförbundet Blekinge Väst	2,0	1,9	1,4	1,2

8.3.1.2 Kommunen

Kommunens resultat uppgår till -25,9 mnkr och exklusive lämnat aktieägartillskott redovisas ett resultat på +79 mnkr. Verksamheternas nettokostnader uppgår till 2 305 mnkr varav intäkter 442 tkr, kostnader 2 642 tkr och avskrivningar 105 mnkr.

Under 2022 påverkades den ekonomiska utvecklingen av hög inflation, stigande räntor och utmaningar i leveranskedjan. Effekterna av dessa händelser och av konjunkturen har inneburit utmaningar även under 2023. Konjunkturläget har fått effekter som påverkar allt från bostadsbyggandet till hushållens konsumtion. 2023 års resultat visar en tydlig påverkan av inflationsrelaterade kostnader och intäkter. Avtal som genererar kostnader och intäkter räknas ofta upp enligt prisbasbelopp eller annat index vilket innebär en större avvikelse mot tidigare år eftersom inflationen pressar upp index högre än på flera år.

Kommunen har även i år fått tillfälliga bidrag som stärkt resultatet främst i form av elstöd och olika statsbidrag. Personalkostnaderna har ökat kraftigt på grund av inflationen som innebär ökade kostnader för pensionsavsättning och större löneökning jämfört med dom senaste åren.

Verksamheternas intäkter har ökat med 9 mnkr (2%) jämfört med 2022

- Försäljningsintäkter har ökat med 0,5 mnkr. Förändringen mellan åren beror på högre intäkter på grund av indexhöjning av främst kost.
- Taxor och avgifter har ökat med +4,1 mnkr. Omvårdnadsavgiften har ökat med +2,1 mnkr, parkering och felparkeringsavgifterna har ökat med +2,3 mnkr och intäkter för barnomsorgen har ökat med +1,4 mnkr. Förrättning och granskningsavgifterna (bygglov) har minskat med -2,2 mnkr, från 5,7 mnkr 2022 till 3,5 mnkr 2023. Förändringen beror på konjunkturen.
- Hyror och arrenden har ökat med 3 mnkr. Hyresintäkterna för bostad och lokal har ökat med 2,5 mnkr i övrigt små förändringar mellan åren. Hyresintäktsökningen beror till stor del på höjningar kopplat till index.
- Bidragen har minskat med 3,4 mnkr. Bidrag förändras, tillkommer respektive försvinner vilket innebär små rörelser på totalen mellan åren. Minskningen av intäkter beror främst på minskade intäkter för EU-projekt och övriga intäkter.
- Försäljning av verksamhet och konsulttjänster har ökat med +10 mnkr. Förändringen beror på ökade intäkter från försäljning av verksamhet och konsulttjänster 8,3 mnkr. Intrångsersättning har ökat med 2,5 mnkr varav merparten kommer från Naturvårdsverket.
- Intäkter från exploateringsverksamhet har minskat med 6 mnkr. Föregående år fanns intäkter från försäljning av tomter i Vettekulla som förbättrade resultatet.
- Intäkter från anläggningstillgångar har ökat med 0,6 mnkr, vilket avser försäljning av isfabrik i Vägga fiskehamn.

Verksamheternas kostnader har ökat med 200 mnkr (8%) jämfört med 2022

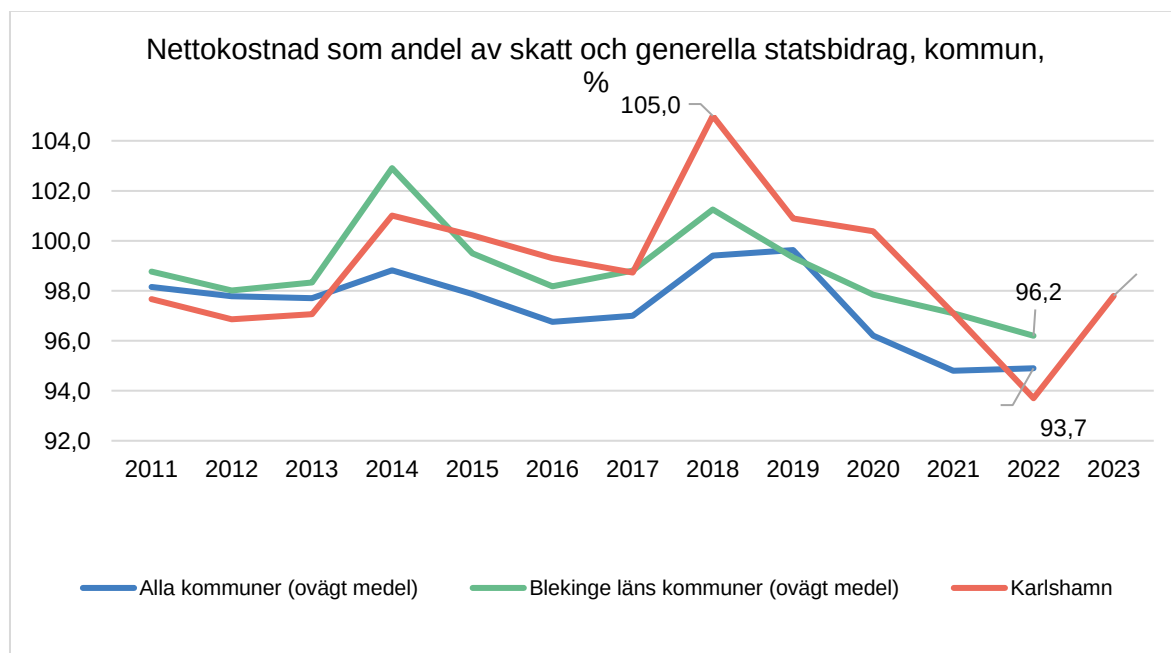
- Personalkostnaderna har ökat med 144 mnkr. Ökningen av personalkostnaderna beror till stor del på fler arbetade timmar, högre löneökningar än tidigare år, högre personalomkostnadspålägg och uppräknig av pensioner vilket innebär en högre avsättning. Personalomkostnadspålägget har ökat från 39,75 procent till 44,53 procent vilket slår kraftigt mot årets personalkostnader. Under året har även särreglerna med minskade personalomkostnader för ålderskategorin 19-23 fasats ut sedan mars. Särreglerna tillkom för att behålla personal i ålderskategorin och var en tillfällig lag som minskade kostnaderna för ålderskategorin 19-23 år.
- Lämnade bidrag har minskat med 3 mnkr. Ekonomiskt bistånd har minskat med 2,8 mnkr och resterande minskning beror på minskade kostnader för bostadsanpassning och ers för personlig assistans. Trots konjunkturedgång står arbetsmarknaden relativt starkt vilket ger effekt på ekonomiskt bistånd. Föregående år fanns det större ärenden avseende bostadsanpassning som påverkade kostnaderna negativt.
- Köp av verksamhet har ökat med 20 mnkr. Ökade kostnader finns inom externa köp, placeringar, personlig assistans och räddningstjänst. Placeringskostnaderna och personlig assistans kan variera stort mellan åren då kostnaderna per extern placering är hög.
- Kostnaderna för Lokal-, markhyror samt övriga fastighetskostnader har ökat med 35 mnkr. Ökningen beror på indexuppräknig då avtal höjs efter index och

inflationsrelaterade kostnader. Ökade hyror 7 mnkr, mindre reparation och underhåll 8 mnkr, entreprenadkostnader 11 mnkr, elkostnader 5 mnkr, fjärrvärme 2 mnkr samt ökade kostnader för bland annat mark och elarbeten.

- Inköp av material och varor har minskat med -4 mnkr. De största förändringarna mellan åren avser kostnaderna för livsmedel som har ökat med 7 mnkr. Leasingkostnaderna har minskat med -3, kontorsmaskiner och datorer -3 mnkr, undervisningsmaterial -3 mnkr samt arbets- och skyddskläder -2 mnkr.
- Kostnader för tjänster har ökat med 9 mnkr mot föregående år. Ökade kostnader på 4 mnkr för tillfälligt inhyrd personal. Kompetensförsörjningens utmaningar har ökat inom främst IFO där socionomer hyrs eftersom det finns vakanser. IT-relaterade kostnader har ökat med 4,5 mnkr, avgifter och kurser samt konferenser har ökat med mnkr 1,5 mnkr.
- Kostnaderna för realisationsförluster och anskaffning av sålda exploateringar har minskat med 3 mnkr. Föregående år fanns kostnader för försäljning av tomter Vettekulla och travbana. Årets kostnader avser utökad avsättning för Hunnemaradeponin med -2,1 mnkr.

En indikator på balans mellan intäkter och kostnader är att belysa förhållande som visar hur stor de av nettokostnader tar i anspråk av skatteintäkter och utjämningsbidrag. Utfallet för 2023 visar på 97,8 procent.

8.3.1.2.1 Uppföljning av prognossäkerhet

De tidiga prognoserna för den kommunala verksamheten i april pekade på ett negativt resultat som uppgick till -7 mnkr och i augusti vid delårsrapporteringen beräknades prognosen till 59 mnkr. Vid de olika rapporteringstillfällena har reservation lyfts för att eventuella nedskrivningar på Piren skulle komma att påverka årets resultat om aktieägartillskott lämnas. Årets resultat för de kommunala verksamheterna uppgår till -25,9 mnkr och exklusive lämnat aktieägartillskott redovisas ett resultat på +79 mnkr.

Resultatet på 79 mnkr (innan aktieägartillskott) är ett resultat av idogt arbete för att hålla budgeten i verksamheterna och engångsintäkter som ger ett tillfälligt stöd i den kommunala verksamheten. Möjligheterna att göra säkra prognoser har påverkats av flertalet engångsföreteelser kopplat till inflation och statsbidrag.

Finansförvaltningen fick högre skatteintäkter och lägre pensionskostnader än prognostiserat. Kommunstyrelsens kostnader för sluttäckning av Hunnemaradeponin blev högre under hösten, vilket medförde att avsättningen inte räckte till och belastade resultatet med 15 mnkr. Akut fastighetsunderhåll fick även större avvikelse mot budget. Utbildningsnämnden har haft färre barn i förskolan, positivt utfall gällande statsbidrag samt interkommunal ersättning och bidrag till fristående verksamheter. Teknik-, digitaliserings- och jävsnämnden fick höga parkeringsintäkter och låga kostnader för snö- och halkbekämpning i jämförelse med budget. Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden tilldelades ett tilläggsanslag om 15 mnkr för prestationsbaserat statsbidrag inom områdena sjuksköterskor och timanställda. Hemtjänsten fick även ett större plus än prognostiserat.

I bolagskoncernen prognostiserades resultatet till 29 mnkr i april och i augusti till 50,5 mnkr. Karlshamns Energi AB har ett resultat som är 9,6 mnkr högre än prognosen i augusti, Karlshamns Hamn AB redovisar ett negativt resultat som skiljer sig 3,8 mnkr från prognosen, Kreativum i Blekinge AB har ett försämrat resultat med 0,5 mnkr och Karlshamnsfastigheter AB:s resultat skiljer sig väsentligen med 98,3 mnkr till följd av nedskrivningarna. Bolagskoncernen redovisar sammantaget ett resultat som är -91,6 mnkr sämre än prognosen i augusti men ca 4,0 mnkr bättre (exkl. jämförelsestörande poster). Förändringarna i förhållande till prognosen består av fortsatt lågkonjunktur i hamnen, lägre besöksstatistik för Kreativum samt ett flertal positiva engångseffekter i Energibolaget.

Sammanställningen visar prognossäkerhet för varje nämnd och finansförvaltningen:

Mnkr	Helår			Apr	Aug	Apr-Dec	Aug-Dec
	Budget 2023	Utfall 2023	Budget- avvikelse 2023	Prognos avvikelse	Prognos avvikelse	Skillnad avvikelse	Skillnad avvikelse
<u>Nämnder</u>							
Kommunfullmäktige	-2	-2	0	0	0	0	0
Överförmyndarnämnd	0	0	0	0	0	0	0
Valnämnd	0	0	0	0	0	0	0
Kommunrevision	-2	-2	0	0	0	0	0
Kommunstyrelse	-587	-634	-47	-30	-20	-17	-27
Utbildningsnämnd	-724	-706	18	9	13	9	5
Kulturnämnd	0	0	0	0	0	0	0
Teknik-, dig- och jävsnämnd	-53	-54	-1	-2	-4	1	3
Byggnadsnämnd	0	0	0	0	0	0	0
Omsorgs- och arb.nämnd	-904	-892	12	-7	-9	18	20
Summa nämnder	-2 272	-2 290	-18	-30	-19	12	1
<u>Finansförvaltning</u>							
Pensioner och löner	-54	-51	3	-14	-4	17	7
Internränta	17	17	0	0	0	0	0
Skatteintäkter	1 718	1 756	38	10	29	28	9
Generella statsbidrag	593	602	9	11	22	-3	-14
Finansiella intäkter	21	33	12	5	11	7	1
Finansiella kostnader	-5	-110	-105	0	-7	-105	-98
Avskrivningar	-6	0	6	6	5	-1	1
Jämförelsestörande poster	15	17	3	-6	-4	9	7
Anslag till förfogande	-4	0	4	-12	4	16	0
Summa finansförvaltning	2 295	2 264	-31	0	55	-31	-86
TOTALT	23	-26	-49	-30	36	-19	-85
<u>Jämförelsestörande not 4</u>							
Nedskrivningar aktieägartillskott	0	105	105	0	0	105	105
Totalt exkl nedskrivningar AÄT	23	79	56	-30	36	86	20

8.4 Driftredovisning

Sammanställningen visar driftredovisning för varje nämnd och finansförvaltningen:

Mnkr	Intäkter			Kostnader			Netto	Budgetavikelser		
	Utfall	Budget	Utfall	Utfall	Budget	Utfall	Utfall	Intäkter	Kostnader	Netto
Nämnder	2023	2023	2022	2023	2023	2022	2023			
Kommunfullmäktige	0	0	0	-2	-2	-2	-2	0	0	0
Överförmyndarnämnd	0	0	0	0	0	-2	0	0	0	0
Valnämnd	0	0	0	0	0	-2	0	0	0	0
Kommunrevision	0	0	0	-2	-2	-1	-2	0	0	0
Kommunstyrelse*	90	78	160	-724	-665	-563	-634	12	-58	-47
Utbildningsnämnd	178	148	189	-884	-872	-894	-706	30	-12	18
Kulturnämnd	0	0	5	0	0	-32	0	0	0	0
Teknik-, dig- och jävsnämnd**	28	17	30	-82	-71	-95	-54	11	-12	-1
Byggnadsnämnd	0	0	8	0	0	-15	0	0	0	0
Omsorgs- och arb.nämnd***	168	144	164	-1 061	-1 048	-1 032	-892	25	-13	12
Summa nämnder	465	388	556	-2 755	-2 660	-2 640	-2 290	77	-95	-18
Kommuncentrala poster	45	32	34	-60	-64	-58	-15	12	4	16
Justering för interna poster	-68	-42	-157	68	42	157	0	-26	26	0
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkning	442	379	433	-2 747	-2 682	-2 542	-2 305	63	-65	-2
Skatteintäkter	1 756	1 718	1 684	0	0	0	1 756	38	0	38
Generella statsbidrag och utjämning	619	609	585	-18	-16	-20	602	10	-2	9
Finansiella poster	33	21	26	-111	-5	-158	-78	12	-106	-94
Årets resultat inkl nedskrivning AÄT	2 850	2 726	2 728	-2 876	-2 703	-2 719	-26	124	-173	-49
Jämförelsestörande not 4										
Nedskrivning aktieägartillskott	0	0	0	105	0	156	105	0	105	105
Årets resultat exkl nedskrivning AÄT	2 850	2 726	2 728	-2 771	-2 703	-2 563	79	124	-67	56

Med anledning av ändrad nämndstruktur

*Stadsbyggnadsavdelning, Kultur- och Fritidsavdelning samt överförmyndarverksamhet ingår i Kommunstyrelsen 2023

**Fritidsavdelning ingår inte i Teknik-, digitaliserings- och jävsnämnd fd Teknik- och fritidsnämnd 2023

***Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnd är fd Socialnämnd 2023

I tabellen redovisas i sammandrag nämndernas intäkter, kostnader och nettokostnadsutfall för åren 2023 och 2022 samt budgetavvikelsen för 2023.

Driftredovisningen uppvisar ett resultat på -25,9 mnkr och ett underskott i förhållande till budget på -49 mnkr. Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkning -2 mnkr, varav nämnderna -18 mnkr och kommuncentrala poster +16 mnkr. Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning +47 mnkr samt finansiella poster -94 mnkr.

Tillskott har skett till Stadsvapnet AB för att hantera nedskrivningar. Resultatet för kommunens verksamheter (exklusive finansiella poster avseende nedskrivning av aktieägartillskott till koncernbolag) visar +79 mnkr vilket är en hållbar ekonomisk utveckling.

Utbildningsnämnden och omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden visar positiva avvikelser. Kommunstyrelsen och teknik-, digitaliserings- och jävsnämnden har negativa avvikelser. Finansförvaltningen har större plus på skatteintäkter, generella statsbidrag, finansiella intäkter och avskrivningar. Större negativ avvikelse finns på finansiella kostnader där nedskrivning av aktieägartillskott till koncernbolag ingår.

Förklaring till nämndernas avvikelser framgår av respektive nämnds resultatrapport samt i följande analys av ekonomiskt resultat.

Nedan redovisas även verksamheternas intäkter, kostnader och nettokostnadsutfall för åren 2023 och 2022 samt budgetavvikelsen för 2023.

Mnkr	Intäkter			Kostnader			Netto	Budgetavvikelser		
	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall 2022	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall 2022	Utfall 2023	Intäkter	Kostnader	Netto
Verksamheter										
Politisk verksamhet	2	2	3	-56	-53	-51	-54	0	-3	-3
Infrastruktur, skydd mm	32	29	34	-188	-168	-162	-156	3	-19	-16
Fritid och kultur	20	22	20	-127	-101	-111	-106	-2	-26	-28
Pedagogisk verksamhet	178	150	189	-1 040	-1 009	-994	-861	29	-31	-2
Vård och omsorg	139	113	131	-1 068	-1 015	-1 020	-929	26	-52	-27
Särskilt riktade insatser	30	31	33	-54	-53	-53	-24	-1	-1	-2
Gemensamma verksamheter	61	39	143	-214	-253	-240	-153	22	39	61
Affärsverksamhet	3	2	3	-9	-8	-9	-6	1	-1	0
Summa verksamheter nämnder	465	388	556	-2 755	-2 660	-2 640	-2 290	77	-95	-18
Kommuncentrala poster	45	32	34	-60	-64	-58	-15	12	4	16
Justering för interna poster	-68	-42	-157	68	42	157	0	-26	26	0
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkning	442	379	433	-2 747	-2 682	-2 542	-2 305	63	-65	-2

8.4.1 Driftuppföljning och analys för nämnder och bolag

Nämnder, -17,5 mnkr	Avvikelse	Analys av ekonomiskt resultat
Kommunfullmäktige	+0,2 mnkr	Lägre driftskostnader än budget.
Valnämnden	+/- 0 mnkr	Inget val 2023
Kommunrevision	+0,1 mnkr	Revisionen har arbetat mot ett nollresultat med beaktande av kostnader för utökad räkenskapsrevision.
Kommunstyrelse	-46,8 mnkr	- Stora prishöjningar på främst livsmedel, el, uppvärmning, renhållning och drivmedel har präglat 2023, vilket påverkar kommunstyrelsens resultat med ca 20 mnkr. - Akut underhåll av fastigheter avviker från budget. - Högre driftkostnader för sluttäckning av Hunnemaradeponin med 15 mnkr - Överförmyndarverksamheten har en högre kostnad än budgeterat. - Personalavveckling påverkar negativt med 3,0 mnkr.
Utbildningsnämnd	+18,2 mnkr	- Utbildningsnämnden bedömde att budgeten var i balans, som gav utrymme till förstärkningar, vid årets ingång. - Anledningen till att det kvarstår ett relativt stort överskott är färre barn i förskolan (därmed ytterligare återhållsamhet med bemanning och vikarietillsättning), positiva utfall gällande statsbidrag och andra intäkter, överskott gällande interkommunal ersättning/bidrag till fristående verksamheter, överskott med anledning av att Karlshamns kommun administrerar statsbidrag för Yrkesvux, rekrytering av personal med rätt kompetens har blivit fördröjd avseende förstärkning av anpassad grundskola/gymnasieskola och gymnasieskola.

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden	+11,7 mnkr	- Nämnden har erhållit ett tilläggsanslag om +15 mnkr som till stor del förklarar avvikelsen och beror på generellt statsbidrag för prestationer inom områdena sjuksköterskor och timanställda. - Individ- och familjeomsorgen (IFO), centralt ansvar och Särskilt boende (Säbo) redovisar underskott. Handlingsplaner har tagits fram för IFO med åtgärder för att minska kostnaderna. Placeringskostnaderna inom området barn och unga var hög i början av året men har sedan minskat något. Säbos underskott förklaras delvis med högre inflationsrelaterade kostnader, inköp i slutet av året och behov av mer personal för att minska timanställningar samt hantera komplicerade brukare. - Centralt finns ett anpassningskrav om -17 mnkr där merparten avser underskott från tidigare arbete och välfärdsnämnden.
Teknik-, digitaliserings och jävsnämnden	-0,9 mnkr	- Konjunktur och det rådande världsläget har varit en utmaning under verksamhetsåret, både vad gäller kostnadsökningar såväl som svårigheter kring leveranser. - Verksamheten har under året gjort omprioriteringar för att dämpa underskottet. Vissa projekt har strukits helt, teknisk service har kompensrats för upparbetade kostnader i samband med grundstötning fartyg, låga kostnader vinterväghållning har bidragit positivt och högre intäkter parkering har också bidragit positivt.

Kommuncentrala poster, +16 mnkr	Avvikelse	Kommentarer
Pensioner och löner	+3,9 mnkr	Pensionskostnader +4,5 mnkr och justering semesterskulld, upplupna löner samt Personalomkostnader -1,7

		mnkr. Förändring i förhållande till tidigare prognos beror på osäkerhet i prognosen från KPA.
Avskrivningar	+5,7 mnkr	Plus på avskrivningar på grund av lägre investeringstakt 2022 än budgeterat.
Jämförelsestörande poster	+2,5 mnkr	- Försäljningar av anläggningar visar minus 3,7 mnkr. - Nedskrivningar av anläggningstillgångar uppgår till 4,7 mnkr. - Försäljningar av exploateringsfastigheter har 1,9 mnkr i negativ avvikelse. - Utökning av avsättning till Hunnemara deponi 2,1 mnkr. - Kommunen har fått elstöd och intrångsansättning som väger upp negativa poster.
Anslag till förfogande	+3,9 mnkr	- Anpassningsuppdrag har minus 5 mnkr då det inte finns något beslut om fördelning till nämnder. - Förfogandeanslag visar plus 8,9 mnkr.

Finans, -47,5 mnkr	Avvikelse	Kommentarer
Skatteintäkter	38,1 mnkr	Budgeterade skatteintäkter har positiv helårsavvikelse på +38,1 mnkr enligt prognosen från SKR i december och det är en ökning med 9 mnkr i jämförelse med prognosen från SKR i augusti 2023.
Generella statsbidrag	+8,6 mnkr	- Budgeterade generella statsbidrag har positiv helårsavvikelse på +8,0 mnkr enligt prognosen från SKR i december och det är en ökning med 1,6 mnkr i jämförelse med prognosen från SKR i augusti 2023. - Det har tillkommit tillfälligt kommunstöd med anledning av kriget i Ukraina, nya beslutade statsbidrag för sjuksköterskor,

		timanställningar och specialistundersköterskor, vilka är klassificerade som generella, och uppgår till 18 mnkr, vilket är i +0,6 mnkr i förhållande till budget. Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden tilldelades tilläggsanslag om 15 mnkr för generella statsbidraget till sjuksköterskor och timanställningar enligt beslut i KF § 202 2023.
Finansiella intäkter	+12,1 mnkr	- Ränteintäkter +5,7 mnkr på grund av förändrad marknadsränta och borgensavgifter +2,9 mnkr. - Det blev ingen utdelning från Kommuninvest som är budgeterad till 1,0 mnkr 2023. - Återföring av tidigare nedskrivning för konstgräsplaner i Asarum och Svängsta uppgår till 4,1 mnkr.
Finansiella kostnader	-106,2 mnkr	Räntekostnader på pensioner har negativ helårsavvikelse -1,1 och nedskrivning av värdepapper -105,2 mnkr (aktieägartillskott till Emigranten).

8.5 Upplysning om händelser/transaktioner som krävs för att förstå utvecklingen under rapportperioden

8.5.1 Budgeterade satsningar, kompensation obalanser och tilläggsanslag

Driftbudget nettokostnader, mnkr	Budget 2023 KF § 202 2022-12-12	varav satsningar 2023	varav kompensation obalanser 2023	TA Brottsföreb koordinator KF § 82 2023	TA prestations- relaterat statsbidrag KF § 202 2023-12-11	Budget- förändringar exkl tekn just 2023
Kommunfullmäktige	-2	0				0
Överförmyndarnämnd	-3	0				0
Valnämnd						0
Kommunrevision	-1	0				0
Kommunstyrelse	-425	-18		-0,3		-18
Utbildningsnämnd	-733	-2	-4			-6
Kulturnämnd	-28	0				0
Teknik- digitaliserings- och jävsnämnd	-69	0				0
Byggnadsnämnd	-7	0				0
Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnd	-881	-4			-15	-19
Summa nämnder	-2 149	-25	-4	0	-15	-44

8.5.2 Satsningar i budget 2023

I driftbudget 2023 ingår satsningar med 25 mnkr. Nämnderna har kompenserats för prisökningar på 1,5 % och uppräknings av bidrag till förbund, vilket motsvarar 15 mnkr. Kommunstyrelsen har tillförts 2 mnkr till säkerhetsskydd och ytterligare 7 mnkr till ökade livsmedelspriser. 1 mnkr avser driftkostnader för avslutad investering på Mörrums skola.

8.5.3 Kompensation obalanser i budget 2023

I driftbudget 2023 ingår kompensation för obalanser med 4 mnkr som tillförts Utbildningsnämnden till volymökningar inom grundskola och gymnasieskola.

8.5.4 Tilläggsanslag i budget 2023

I driftbudget 2023 ingår tilläggsanslag med 0,3 mnkr till brottsförebyggande koordinator inom Kommunstyrelsen. Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden har tillförts tilläggsanslag för prestationsrelaterat statsbidrag med 15 mnkr för att öka bemanningen av sjuksköterskor på särskilda boende och för att minska antalet timanställda inom vård och omsorg.

8.6 Vidtagna åtgärder för att nå en budget i balans 2023

Karlshamns kommun har under det senaste året "endast" hanterat kostnadsökningar i verksamheterna och sluppit anpassningskrav. Under 2023 har de ekonomiska förutsättningarna varit påtagligt sämre med hög inflation, höga räntor och höga pensionskostnader, men ändå har verksamheten lyckats leverera överskott (exklusive nedskrivningen).

En första prognos efter april 2023 indikerade på -7 mnkr och i delårsrapporten (aug) 2023 beräknades prognosen till +59 mnkr. Anledningen till att prognosen förbättrades i delåret var att statsbidrag tillkommit, prisökningar har hanterats inom budget och tidigare åtgärder dämpar fortfarande kostnadsutvecklingen.

I årsbokslutet konstaterades att Karlshamnsfastigheter AB måste skriva ned fastigheter. Nedskrivningsbehovet kom inte som någon oväntad händelse. Det som under året varit högst oklart är omfattningen av nedskrivningen, varvid det varit mycket svårt att ta höjd för storleken på överskott som kommunen/kommunkoncernen behövde för att balansera mot budget.

Årets resultat visar -25,9 mnkr och exklusive aktieägartillskott visar redovisat resultat +79 mnkr. Anledningen till att resultatet är bättre beror på att ökade skatteintäkter och lägre pensionskostnader än prognostiserat.

Karlshamns kommun har under de senaste två åren genomfört anpassningar och hanterat kostnadsökningar i verksamheterna med ett tillfredställande resultat. Under 2023 är de ekonomiska förutsättningarna påtagligt sämre med hög inflation, höga räntor och höga pensionskostnader.

8.6.1 Förändrade budgetramar under året

Tekniska justeringar har gjorts med 123 mnkr i budget 2023. Löneökningar 53 mnkr, PO-höjning 60 mnkr, anslagsfinansiering av verksamheter +/- 0 mnkr, driftmedel till pågående investeringar 1 mnkr och kapitalkostnader har minskat med 6 mnkr på grund av lägre investeringstakt 2022 än budgeterat. Dessutom har nämndorganisationen förändrats. Stadsbyggnadsavdelningen, Kultur- och Fritidsavdelningen samt överförmyndarverksamheten ingår i Kommunstyrelsen 2023. Årets tilläggsanslag uppgår till 15,3 mnkr.

Driftbudget nettokostnader, mnkr	Budget 2023 KF § 202 2022-12-12	Löne- ökningar 2022 och 2023	PO- höjning 2023	Förändrad nämnd- organisation 2023	Anslags- finansiering och övriga tekniska justeringar 2023	Kapital- kostnader 2023	Driftmedel investeringar 2023	TA 2023	Ny budget 2023
Kommunfullmäktige	-2	0	0		0				-2
Överförmyndarnämnd	-3			3					0
Valnämnd	0								0
Kommunrevision	-1	0	0		0				-2
Kommunstyrelse	-425	-9	-9	-55	-91	3	-1	0	-587
Utbildningsnämnd	-733	-20	-24		53	1	0		-724
Kulturnämnd	-28	0	-1	29	0	0			0
Teknik- digitaliserings- och jävsnämnd	-69	-1	-1	16	0	1			-53
Byggnadsnämnd	-7	0	-1	7	0				0
Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnd	-881	-23	-25		39	1		-15	-904
Summa nämnder	-2 149	-53	-60	0	0	6	-1	-15	-2 272
Summa finansförvaltning	2 172	53	60	0	0	-6	1	15	2 295
Budgeterat resultat	23	0	0	0	0	0	0	0	23

8.7 Investeringsredovisning per verksamhet, större projekt särredovisade

	Utgifter sedan projektens start			Varav årets investeringar		
Färdigställda investeringar (mnkr)	Beslutad totalutgift	Ack utfall tom 2023	Avvikelse totalt	Årsbudget 2023	Utfall 2023	Avvikelse 2023
Exploateringar	-30	-65	-35	-13	-37	-24
Stilleryd industriområde	-30	-65	-35	-1	-36	-35
Infrastruktur	-46	-48	-1	-30	-32	-2
Beläggingsåtgärder				-8	-8	0
GC väg Vekerum-Mörum	-11	-13	-1	-9	-10	-1
Utbyte belysningsarmaturer till LED	-30	-30	0	-4	-4	0
Infrastruktur torget	-5	-5	0	-5	-5	0
Pedagogisk verksamhet	-262	-260	2	-37	-35	2
Mörums skola och idrottshall	-260	-259	1	-32	-31	1
Vård och omsorg	0	0	0	-6	0	6
Kultur och Fritid	-33	-32	1	-4	-5	-2
Digitalisering	0	0	0	-3	0	3
Övrig verksamhet	-4	-1	2	-36	-31	5
Kommunens bilpark				-13	-7	5
Byggnadsåtgärder				-12	-12	0
Summa färdigställda investeringar	-375	-407	-32	-128	-140	-12
Pågående investeringar (mnkr)	Beslutad totalutgift	Ack utfall tom 2023	Avvikelse totalt	Årsbudget 2023	Utfall 2023	Avvikelse 2023
Exploateringar	-12	-6	6	-11	-1	10
Östra Piren	-12	-6	6	-7	-1	6
Infrastruktur	-10	0	10	-1	0	1
Pedagogisk verksamhet	-77	-42	34	-22	-23	-1
Hällaryds skola/förskola	-41	-5	35	-5	-5	0
Svängsta förskola, tillbyggnad och renovering	-36	-37	-1	-11	-12	-1
Vård och omsorg	-40	-1	39	-5	-1	4
LSS-boenden Asarumsdalen	-40	-1	39	-5	-1	4
Kultur och Fritid				0	-2	-2
Övrig verksamhet	-118	-53	65	-3	-27	-25
Brandstationen, markförberedande	-64	-28	36	0	-27	-27
Summa pågående investeringar	-257	-102	155	-42	-54	-13
Summa investeringar	-632	-508	123	-169	-194	-25
varav bidrag till statlig infrastruktur				-8	-9	-1
varav exploateringsfastigheter				0	-35	-35
Summa investeringar (brutto) exkl bidrag till statlig infrastruktur och exploateringsfastigheter	-632	-508	123	-161	-151	10

8.7.1 Kommentarer

Årets utfall för investeringar uppgår till 194 mnkr, vilket är 25 mnkr högre än den budgeterade nivån på 169 mnkr och motsvarar en genomförandegrad på 115 procent (större projekt -29 mnkr och mindre projekt +4 mnkr). Detta beror främst på att markprojekt har större negativ budgetavvikelse. Avvikelsen dämpas av att förfogandeanslag till kommunala anläggningar i exploateringar inte används samt tidsförskjutningar av Östra Piren, Hällaryds skola/förskola, LSS-boende Asarumsdalen och Tubbarydsanläggningen. Det blev dessutom inga igångsättningsbeslut på 7,6 mnkr för mindre projekt 2023.

Av årets utfall för investeringar är 140 mnkr färdigställda och 54 mnkr pågående projekt. Investeringar exklusive bidrag till statlig infrastruktur och exploateringsfastigheter uppgår till 151 mnkr.

Investeringar, -24,8 mnkr	Avvikelse	Kommentarer
Exploateringar	-13,9 mnkr	• Iordningställande av marken kring pågående byggnation på Emigranten startade fas 2 under hösten och den största delen av genomförandet för kommunens arbeten förläggs till 2024. • Markberedning av större industritomt i Stilleryd och Möllebacken enligt beslut om pågående och kommande markprojekt.
Infrastruktur	-0,6 mnkr	• Sommargata Skeppsbrons arbete med VA, el och belysning var klar till sommaren 2023. • Ny infrastruktur på torget färdigställdes under hösten. • Byggnation av cykelväg mellan Vekerum-Mörum tillsammans med Trafikverket är avslutad. Kommunen medfinansierar cykelvägen och äger belysningen. • Utbyte av belysningsarmaturer till LED och energibesparingsmålet har uppnåtts.
Pedagogisk verksamhet	+1,3 mnkr	• Byggnation av ny skola och idrottshall i Mörrum är klar. • Byggnation av brandtrappor på Bodestorpsskolan pågår och projektet är klart 2024. • All tillbyggnad och renovering av Svängsta förskola blir klar i januari/februari 2024. • Projektering av Hällaryds förskola och skola med beslut om ny-, till- och ombyggnad 2023. Detaljprojektering påbörjas 2024.
Vård och omsorg	+9,5 mnkr	• Projektering av nytt LSS-boende i Asarumsdalen och beslut om

		totalentreprenad 2023 med byggstart 2024.
Kultur och Fritid	-3,8 mnkr	- Projektering av Väggbadet utomhus är avslutad med nedskrivning. Analys av provtagningar har inkommit och nytt ärende om renovering är framskrivet för politiskt beslut. - Flexisal och tidningshörna på stadsbiblioteket. - Markberedning nya fotbollsplaner Vägga IP och Vägga Östra.
Digitalisering	+2,5 mnkr	Digitaliseringsbehoven har hanterats inom driftbudgeten.
Övrig verksamhet	-19,8 mnkr	- Markberedning ny brandstation har större negativ budgetavvikelse. - Tubbarydsanläggningen har fått återremiss och inga nya politiska beslut. - Inköp av bilar till kommunens fordonspark visar plus då några är restnoterade och kommer att levereras 2024. - Samtliga planerade byggnadsåtgärder är genomförda 2023.

8.7.2 Projekt i kommunala bolag som kommunfullmäktige tagit ställning till

Pågående Projekt	Beslutad totalutgift	Ack. Utfall	Beräknad totalutgift	Beräknad avvikelse
Karlshamn Energi AB - Framtida vattenförsörjning inkl nytt vattenverk, reservvatten Mörrumsån * (beräknad utgift 535 mkr +-20% innan projektering är klar)	*	22	535	-
Karlshamnsfastigheter AB - Emigranten 5, Östra Piren	585	565	610	-25

9 Balanskravsresultatet

9.1 Balanskravet

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren.

Det bör påpekas att balanskravet endast är en nedre gräns, och att god ekonomisk hushållning är en betydligt högre ambitionsnivå. Den kommun som inte eftersträvar en god ekonomisk hushållning kommer successivt att försämma sin finansiella ställning, innebärande att finansieringen av dagens konsumtion skjuts över på kommande generationer.

Karlshamns Kommun uppfyller inte balanskravet 2023. Det finns inget underskott att återställa från tidigare år. Årets balanskravsresultat är negativt och uppgår till -28 mnkr. Med hänsyn till synnerliga skäl görs bedömningen att kommunen inte behöver återställa underskottet (avvikelsen), dvs. samtliga nedan kriterier är uppfyllda:

- för nämnden opåverkbar
- verksamhetsfrämmande – dvs. inte en naturlig del inom nämndens ansvar
- unik och därmed sällan förekommande

Underskottet (avvikelsen) utgörs i huvudsak av det aktieägartillskott som lämnats för att balansera resultatet i Karlshamnsfastigheter AB, avseende nedskrivningar och resultatpåverkande kostnader för nybyggnationen av Emigranten. Avvikelsen är opåverkbar ur det hänseende att marknadsförutsättningar har förändrats samt att nybyggnationen beslutats att genomföras i god tro om att bygghandlingar m.m. varit korrekta. Vidare kan det konstateras att aktieägartillskottet är att betrakta som verksamhetsfrämmande, då den här verksamheten inte utgör en naturlig del av kommunstyrelsens verksamhet. Kommunstyrelsen har enbart uppsiktsplikt över de kommunala bolagen. Slutligen betraktas nedskrivningarna som en unik händelse, även om det sker över flera bokslut. Anledningen till detta är att nybyggnationen inte är färdigställd. Ifråga om täckning för resultatpåverkande kostnader för nybyggnationen av Emigranten, har det inte skett tidigare år och då är det att betrakta som sällan förekommande.

Kommunen förfogar över en resultatutjämningsreserv (RUR) på 118 mnkr som efter kommunfullmäktiges beslut kan nyttjas under lågkonjunktur för att möta konjunkturvariationer. Kommunfullmäktiges regelverk för reservering till resultatutjämnning anger att reservering kan medges om resultatet efter justeringar överstiger 1 procent av skatter och statsbidrag.

Om prognosen för det underliggande skatteunderlaget för riket understiger den genomsnittliga (10-åriga) utvecklingen av det underliggande skatteunderlaget kan resultatutjämningsreserven disponeras för att jämna ut konjunkturvariationer. SKR tar fram dessa uppgifter årligen och enligt dessa kriterier kan resultatutjämningsreserven inte användas 2023, då det årets skatteunderlag inte understiger den genomsnittliga utvecklingen de senaste 10 åren.

mnkr	2023	2022	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	-26,0	9,0	55,3	4,6
Samtliga realisationsvinster	-2,0	-	-2,0	-2,6
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-0,1	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-28,0	9,0	53,2	2,0
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-	-	-
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-	-
Årets balanskravsresultat	-28,0	9,0	53,2	2,0
Akkumulerad reserv (RUR)	118,0	118,0	118,0	118,0

mnkr	2023	2022	2021	2020
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredningen	-28,0	9,0	53,2	2,0
Synnerliga skäl att inte återställa	28,0	-	-	-
Synnerliga skäl för att återställa över längre tid	-	-	-	-
UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom 3 år	0,0	0,0	0,0	0,0
UB Synnerliga skäl som ska återställas över längre tid	-	-	-	-
UB ackumulerade ej återställda negativa resultat	0,0	0,0	0,0	0,0

10 Väsentliga personalförhållanden

Det personalstrategiska arbetet i Karlshamns kommun sker inom Kommunfullmäktiges kommunprogram med de prioriterade utvecklingsområdena samt utifrån policy för hållbar personalpolitik, antagen av KF.

Under 2023 har nyttjandet av företagshälsovården kommit igång och ligger nu på en önskvärd nivå. Även nyttjandet av ledarstöd som upphandlades under föregående år har kommit igång och tillför värdefullt stöd för chefer och ledningsgrupper.

Under våren implementerades en ny digital introduktion som riktar sig till alla nya medarbetare. Att introduktionen nu är digital och alltid tillgänglig ökar förutsättningarna för en bra start hos sin nya arbetsgivare. Det frigör också tid för chefer och andra stödfunktioner.

En särskild satsning på utbildning i det lokala samverkansavtalet har genomförts under året. Satsningen har möjliggjorts med medel från Omställningsfonden och innebär dels att en digital utbildning, tillgänglig för samtliga, har tagits fram, dels att en heldag på temat "tillitsfull samverkan" har erbjudits chefer och fackliga företrädare. Totalt har utbildningsdagen haft cirka 140 deltagare. I december genomfördes också en utbildning för sekreterare och en genomgång för ordföranden i våra samverkansgrupper, där nya mallar och tips på struktur presenterades.

Arbete pågår med att utveckla rekryteringsprocessen inom kommunen, bland annat i syfte att effektivisera, kvalitetssäkra och avlasta verksamheten samt för att förbättra kandidatupplevelsen. Här ingår också en utbildning inom kompetensbaserad rekrytering, vilken under 2024 kommer att erbjudas samtliga chefer samt berörda fackliga organisationer.

En hållbar personalpolitik kräver ett enträget arbete där fokus behålls på de områden som vi enligt forskningen vet är avgörande för att skapa friska organisationer och välfungerande verksamheter. Därför har under året fortsatt fokus lagts på nedan områden.

Chefers förutsättningar och utrymme att utöva sitt uppdrag

Kontinuitet och stabilitet i ledarskapet är en central faktor för välfungerande arbetsplatser. Omsättningen på framför allt första linjens chefer är fortsatt högre än önskat, även om en trend till stabilisering finns. Utifrån detta initierades arbetet med "Fokus chefer", med syfte att kartlägga chefers förutsättningar inom kommunen. Kartläggningen har utgått från forskningen "Chefios" - chefers organisatoriska förutsättningar. Arbetet är nu i slutskedet och under första kvartalet 2024 kommer en rapport att överlämnas till kommunens ledningsgrupp för ställningstagande avseende möjliga åtgärder och insatser.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning har blivit en utmaning för hela samhället. För att klara kompetensförsörjningen behöver kommunkoncernen fortsätta rekrytera, utveckla och behålla medarbetare med rätt kompetens. Inom offentlig sektor har SKR identifierat nio strategier för att möta kompetensutmaningen. Strategierna handlar om att vara en attraktiv arbetsgivare, att hitta nya lösningar och om ett hållbart arbetsliv. För Karlshamns kommunkoncerns del

krävs insatser inom samtliga dessa områden och inom flera verksamheter pågår arbete med att identifiera och konkretisera aktiviteter inom de olika områdena, både för att synliggöra det som redan görs och för att planera nytt.

Som en central del i att klara kompetensförsörjningen krävs det ett fortsatt systematiskt arbete med att organisera arbetet så att förutsättningar för heltidsarbete finns, vilket också är en avgörande jämställdhetsfråga. Särskilt fokus har under året lagts på bemanningsplanering och schemaläggning utifrån de nya reglerna om dygnsvila. För att stötta verksamheterna tillsattes en arbetsgrupp i början av året vilken har varit ett viktigt stöd i arbetet. Även arbetet med minskad sjukfrånvaro är en viktig del i att hantera kompetensförsörjningen, vilket kommenteras vidare under rubriken sjukskrivningar.

Möjlighet till lärande och utrymme för det professionella omdömet

Fortsatt arbete krävs för att skapa förutsättningar för en lärande organisation, där fokus inte ligger på vem som gjorde fel, utan på vad vi kan lära och hur vi kan förebygga att det händer igen. Fortsatt fokus krävs också på att skapa balans mellan upplevda krav och upplevd kontroll, så att arbetet innehåller påverkansmöjligheter och innebär en rimlig arbetsbelastning.

Sjukskrivningar

Sjukfrånvaro i allmänhet och korttidssjukfrånvaro i synnerhet är kostsam och minskar verksamhetens effektivitet. Frånvaron har också en negativ påverkan på arbetsmiljö och möjligheten till kompetensförsörjning samt kontinuitet i bemanning. För individen har sjukfrånvaro negativa effekter utifrån både mående och ekonomi. För att sänka korttidssjukfrånvaron har ett utvecklingsarbete påbörjats avseende att systematisera, standardisera och synkronisera insatser på organisations, grupp- och individnivå. Detta arbete fortsätter under kommande år.

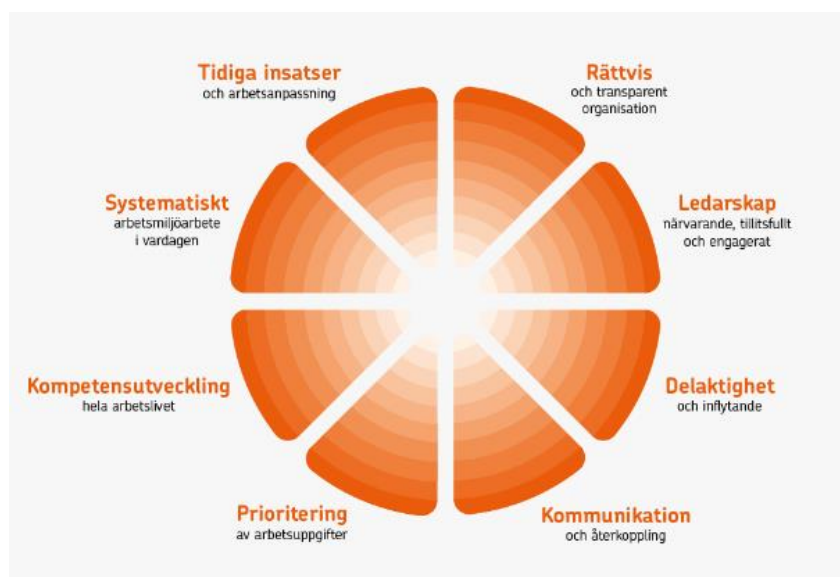
En positiv trend kan konstateras då den totala sjukfrånvaron minskar med över en procentenhet. Särskilt värt att kommentera är att sjukfrånvaron för unga medarbetare, upp till 29 år, sjunker markant både avseende den långa och den korta. Att sjukfrånvaron minskar beror på såväl samhällsmässiga, organisatoriska som individuella faktorer. Vikten av att arbetsgivaren fortsätter att ha fokus på orsaker och att systematiskt arbeta med insatser på olika nivåer för att utvecklingen ska fortsätta i rätt riktning kan inte nog poängteras.

Robust organisation

Att ha en organisation där det är tydligt vem som har ansvar för vad och mandat att fatta beslut är avgörande när det finns hög grad av osäkerhet i omvärlden. Väl fungerande kommunikation är centralt. Även i normalläge gagnar en robust organisation, med grundläggande kontinuitet och stabilitet, verksamheten och dess medarbetare.

Friskfaktorer

Forskningen visar tydligt att ett aktivt arbete med nedan identifierade friskfaktorer leder till mer välmående arbetsplatser och därmed till mer välfungerande verksamheter. För att få effekt behöver arbetet framför allt ske på lägsta arbetsplatsnivå. Från ledningens sida är det

avgörande att skapa förutsättningar för och främja arbetet med friskfaktorer i hela organisationen. Som en del i att implementera arbetet med friskfaktorer läggs det i arbetsmiljöutbildningen för chefer och skyddsombud särskilt fokus på såväl forskningen bakom som hur det kan arbetas med i praktiken.

För ytterligare information och uppföljning inom personalområdet, se separat rapport om personalekonomisk redovisning 2023.

10.1 Redovisning av sjukfrånvaro

Redovisning av sjukfrånvaro procent	2023	2023 Män	2023 Kvinnor	2022	2021
<u>Kommunkoncernen</u>					
Total sjukfrånvaro i procent av anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	7,3	5,3	8,0	8,4	7,9
Sjukfrånvaro 29 år eller yngre	6,9	6,1	7,3	9,0	8,7
Sjukfrånvaro 30–49 år	6,4	4,5	7,1	7,4	7,4
Sjukfrånvaro 50 år eller äldre	8,4	5,9	9,2	9,5	8,2
Därav andel av sjukfrånvaro som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	48,9	46,0	49,5	46,2	43,6
Sjukfrånvaro 29 år eller yngre	25,6	17,5	28,5	30,8	30,7
Sjukfrånvaro 30–49 år	45,3	45,9	45,2	42,1	41,1
Sjukfrånvaro 50 år eller äldre	57,5	56,9	57,6	54,0	50,4
<u>Kommunen</u>					
Total sjukfrånvaro i procent av anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	7,7	5,7	8,2	8,9	8,3
Sjukfrånvaro 29 år eller yngre	7,0	6,1	7,4	9,3	9,1
Sjukfrånvaro 30–49 år	6,8	4,7	7,3	7,8	7,8
Sjukfrånvaro 50 år eller äldre	8,9	6,7	9,4	10,0	8,6
Därav andel av sjukfrånvaro som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	49,3	46,7	49,8	47,2	44,5
Sjukfrånvaro 29 år eller yngre	24,7	10,9	29,0	31,7	31,2
Sjukfrånvaro 30–49 år	45,4	42,9	45,9	43,7	42,2
Sjukfrånvaro 50 år eller äldre	58,6	64,8	57,6	54,8	51,2

10.2 Övrig personalstatistik

Övrig Personalstatistik	2023	2023	män	2023 kvinnor	2022	2021
Kommunen						
Antal månadsanställda	3 138		637	2 501	3 102	3 030
<u>Anställningsform</u>						
därav tillsvidareanställda	2 781		545	2 236	2 737	2 732
därav tillsvidareanställda i %	89		86	89	88	90
<u>Sysselsättningsgrader</u>						
därav heltidsanställningar	2 517		565	1 952	2 429	2 345
därav heltidsanställningar i %	80		89	78	78	77
<u>Arbetade timmar</u>	4 472 026	1 058 212		3 413 814	4 395 482	4 380 314
Därav timtid	340 428	155 313		185 115	370 738	317 793
Timtid i förhållande till arbetad tid %	7,6		14,7	5,4	8,4	7,3

Generellt kan konstateras att nyckeltalen för perioden ser bra ut och att siffrorna går åt rätt håll. Att andelen tillsvidareanställda ökar samtidigt som timtid i förhållande till arbetad tid minskar är en positiv trend utifrån betydelsen av kontinuitet i verksamheten. Det är också en positiv trend att andelen heltidsanställningar ökar, både utifrån ett jämställdhetsperspektiv och ett kompetensförsörjningsperspektiv.

11 Förväntad utveckling

Kommunkoncernen hanterar och kommer i en nära framtid behöva hantera flera komplexa utmaningar. Omvärldsbevakningen inför 2024 är än mer osäker än tidigare p.g.a. den rådande situationen i världen.

De långsiktiga utmaningarna, varav flera redan existerar idag, kommer öka och kan kopplas till demografiska förändringar, personalförsörjning, psykisk ohälsa, teknik, finansiering, kompetensförsörjning, samhällsutveckling osv.

11.1 Kommunen

Framtiden är alltså mycket oviss med hänsyn till det säkerhetsläge som råder i omvärlden. Karlshamns kommun kommer att fortsätta med arbetet för att skapa en robust organisation tillsammans med bolagen och andra externa aktörer. Säkerhetshöjande åtgärder är fortsatt aktuellt under 2024. Vidare ökar den grova brottsligheten i Sverige och kommuner har lagkrav på att vara en part till polisen i att driva det brottsförebyggande arbetet.

Parallellt med ett utmanande säkerhetsläge har den offentliga sektorn en rad andra utmaningar för framtiden. En stor utmaning är att det kommer att saknas arbetskraft i sektorn. I Blekinge är befolkningsutvecklingen dessutom negativ. Inom omsorgen kan det konstateras att framtida behov är svåra att förutsäga men säkert är att de som behöver vård är i ett sämre tillstånd än tidigare. Inom utbildningssidan ökar behovet av kompetens inom anpassad skola. Nya arbetsmetoder, nya verksamhetslösningar, nya förhållningssätt och en teknisk mogen organisation krävs för att möta framtiden. Kommunen har för avsikt att starta Campus Karlshamn som en del i att möta framtida kompetensbehov och för att skapa möjligheter för näringslivet att växa.

Kommunledningsgrupp, ledningsgrupper i verksamheten och arbetsplatser försätter arbete med rekrytering, utveckling av verksamhet och sjuktal. Det extra fokus som ägnas åt att möjliggöra hållbara chefsuppdrag under 2023, fortsätter även under 2024. Vidare kommer även det framgångsrika arbetet med sjuktalen att fortsätta under 2024. Att behålla kompetenta medarbetare och chefer är centralt både för att skapa kontinuitet och kvalitet, men också för att undvika merkostnader som uppstår i samband med personalomsättning. Inom omsorgen kommer det att kvarstå ett behov av att hyra in viss personal under sommarsemestern.

Långsiktig planering för hållbar ekonomi är särskilt viktigt när omvärlden är osäker och lågkonjunkturen präglar vardagen. Investeringsstakten behöver vara fortsatt låg 2024 och de kommande åren. Det finansiella utrymmet är kraftigt begränsat och arbete pågår för att frigöra finansiellt utrymme inom hela kommunkoncernen. Investeringsbehoven är stora och flera investeringar är högt prioriterade för att säkerställa säkerhet, infrastruktur, lagkrav m.m. Samtidigt finns affärsmässiga investeringar som möjliggör högre avkastning och nya framtida affärer. Svåra avvägningar kommer att ske under 2024.

Kommunens verksamheter fortsätter i likhet med föregående år, att fokusera på grunduppdraget och satsning på nya verksamheter eller ambitionshöjningar är endast möjligt

om annan verksamhet utgår. Fokus på grunduppdraget kan ibland bli en utmaning när förväntningarna från olika intressenter inte korrelerar. Kostnadsökningar i den löpande driften ska hanteras genom prioriteringar, omfördelningar, nya arbetssätt och fler samarbeten inom koncernen men också utanför.

Statsbidragen är nyckfulla vad gäller inriktning, storlek och utifrån en planeringshorisont. Statsbidrag medför en möjlig kvalitetsökning och satsningar men medför i ett inledande skede ett utökat arbete för olika kommunala verksamheter. Verksamheterna måste snabbt förstå villkoren för nya statsbidrag för att kunna använda dem optimalt i verksamheten. Flera statsbidrag är tänkta att löpa under flera år vilket kommer påverka utfall och budget framåt. Sveriges kommuner och regioner, (SKR), har varnat Sveriges kommuner att inte använda statsbidragen för att bygga upp organisationer som varaktigt skapar kostnadshöjande åtgärder.

Vidare förväntas kommunens vision och andra styrande principer utvecklas under 2024. Lönsamheten i bolagen måste öka väsentligt och utmaningen att förbättra den ekonomiska styrningen av bolagen måste hanteras under 2024.

11.2 Bolagen

Karlshamn Energi AB

Bolaget står inför en större investering i framtida vattenförsörjning men också flera andra investeringar såsom utbyggnad av VA-plan m.m. Karlshamn Energi AB ansvarar för samhällskritisk infrastruktur och säkerställandet av reinvesteringar där är utveckling av verksamheten avgörande för bolaget.

Bolaget har startat ett nytt bolag föranlett av lagkrav inom Elnät. Det nya bolaget Karlshamn Elnät AB driftsätts 1 januari 2024 och verksamhetsöverlåtelse har skett från Karlshamn Energi AB. Därutöver har även en verksamhetsövergång genomförts avseende personalen som arbetar i affärsområde Vatten, som från 1 januari 2024 är anställda i bolaget Karlshamn Energi Vatten AB.

Karlshamnsbostäder AB

Bolaget står inför förändringar såsom BTH:s verksamhet, generellt högre kostnader för drift och investeringar, ökande räntekostnader, utmaning att finansiera nyproduktion, eftersatt underhåll som leder till akuta skador och ständig omprioritering för att göra rätt investeringar. Bolaget har också beslutat att tillföra investeringsbudgeten 20 mnkr på en treårsperiod till energibesparande åtgärder.

Karlshamns Hamn AB

Karlshamns hamn AB är i en pågående omställningsfas för att hantera alltmer kemikalier och biobränslen. Energihamnen har under föregående år fått nya kunder med längre avtal för lagring av kemikalier och biobränslen på egna cisterner.

För olja gäller fortsatt samma läge som föregående år på grund av kriget i Ukraina. Fortsatt exporten hos Primagaz av gasol till Polen kompenserar oljetappet.

Karlshamnsfastigheter AB

Karlshamnsfastigheter arbetar med slutförandet av Emigranten på Östrapiren. Bolaget har flera utmaningar framöver. Det befintliga fastighetsbeståndet åldras och i takt med det så ökar underhållsbehovet vilket kommer kräva investeringar och utökade underhållskostnader framöver. Att få ordning på ekonomin i bolaget är en stor utmaning, då bolaget i många år släpat i sin avtalsförvaltning är det en mycket långsiktig process att få rätsida på intäktssidan.

Kreativum i Blekinge AB

Bolaget fortsätter att arbeta med förnyelse. Makroekonomiskt bedöms verksamhetsåret 2024 vara minst lika utmanande som 2023. Det fortsatta arbetet med tematisering av anläggningen och stationer ger bättre förutsättningar för marknadsföring och kommunikation med samtliga målgrupper, vilket bedöms ge god effekt på såväl allmänhetens besök i anläggningen som konferens- och eventbokningar. Skolverksamheten bedöms stabil i efterfrågan och leverans.

NetPort Science Park AB

Nya projektansökningar måste göras samt beviljas under året för att säkra upp verksamheten framåt. NetPort Science Park kommer vara en part i utvecklingen av nya Karlshamns Campus, som tar över och utvecklar Blekinge Tekniska Högskolas utbildningsuppdrag. Givet de förändringar av organisationen som skett har bolaget ett positivt resultat i budget för 2024.

VästBlekinge Miljö AB

Det är fortsatt positiv utveckling för biogasaffären men det kommer att krävas fortsatta investeringar i biogasprocessen. En osäkerhetsfaktor för biogasen är bland annat marknaden för substrat.

Regeringens föreslagna insamlingssystem för förpackningar enligt producentansvaret har tydliggjorts under året och kommunerna har fått ett utökat ansvar fr.o.m år 2024. Fullt utbyggt system för bostadsnära insamling av förpackningar ska vara implementerat i kommunerna senast år 2027. Bolaget erbjuder redan ett insamlingssystem för villakunder, vilket uppfyller kraven på bostadsnära men är inte till 100% utbyggt. Naturvårdsverket kommer att ansvara för den ekonomiska ersättningen för insamlingen och där kan finnas risker för avsaknad av full kostnadstäckning.

Finansiella räkenskaper för koncernen och kommunen

Resultaträkning

Mnkr	Not	Kommun- Koncernen 2023	Kommun- Koncernen 2022	Kommun 2023	Kommun 2022
Verksamhetens intäkter	1	1 308	1 274	442	433
Verksamhetens kostnader	2,4,5	-3 234	-3 087	-2 642	-2 442
Avskrivningar	3,4	-364	-370	-105	-99
Verksamhetens nettokostnad		-2 290	-2 183	-2 305	-2 108
Skatteintäkter	6	1 756	1 684	1 756	1 684
Generella statsbidrag och utjämning	7	602	565	602	565
Verksamhetens resultat		68	66	53	141
Finansiella intäkter	8	16	11	33	26
Finansiella kostnader	9,4	-47	-26	-112	-158
Resultat efter finansiella poster		37	51	-26	9
Extraordinära poster		0	0	0	0
Årets resultat		37	51	-26	9

Balansräkning

		Kommunkoncern		Kommun	
Mnkr	Not	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	10	15	18	1	1
Materiella anläggningstillgångar					
- Mark, byggnader och tekniska anlägggn	11	3 552	3 491	1 323	1 316
- Maskiner och inventarier	12	1 127	1 066	116	105
- Pågående nyanläggningar	13	467	345	81	49
Finansiella anläggningstillgångar	14	23	29	305	243
Summa anläggningstillgångar		5 184	4 949	1 826	1 714
Bidrag till statlig infrastruktur	15	19	12	19	12
Omsättningstillgångar					
Förråd, lager och exploateringsfastigheter		51	10	44	3
Kortfristiga fordringar	16	422	483	273	261
Kassa och bank	17	260	269	18	9
Summa omsättningstillgångar		733	762	335	273
Summa tillgångar		5 936	5 723	2 180	1 999
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital					
Årets resultat		37	51	-26	9
Resultatutjämningsreserv		118	118	118	118
Övrigt eget kapital		1 170	1 119	985	976
Summa eget kapital	18	1 325	1 288	1 077	1 103
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande t	19	17	13	17	13
Andra avsättningar	20	70	103	2	27
Summa avsättningar		87	116	19	40
Skulder					
Långfristiga skulder	21	3 579	3 430	433	264
Kortfristiga skulder	22	945	889	651	592
Summa skulder		4 524	4 319	1 084	856
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		5 936	5 723	2 180	1 999
Panter och ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	23	556	556	556	556
Borgen- och övriga ansvarsförbindelser	24	-	-	3 265	3 274
Övriga ställda panter	24	3	3	-	-
Summa panter och ansvarsförbindelser		559	559	3 821	3 830

Kassaflödesanalys

		Kommunkoncernen		Kommun	
Mnkr	Not	2023	2022	2023	2022
Den löpande verksamheten					
Resultat efter finansiella poster		37	51	-26	9
Justering för ej likviditetspåverkande poster	25	329	370	182	261
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		366	421	156	270
Ökning/minskning förråd mm		-41	-2	-42	1
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		65	-72	-11	-66
Ökning/minskning av korttfristiga skulder		25	-3	65	-5
Kassaflöde från den löpande verksamheten		415	344	168	200
Investeringsverksamheten					
Investering i materiella anläggningstillgångar		-609	-488	-149	-130
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		9	10	3	6
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar		-	-1	-	-1
Investeringar i kommunkoncernföretag		-	-20	-191	-92
Förvärv av finansiella tillgångar		-3	-1	-3	-1
Avyttring av finansiella anläggningstillgångar		8	11	2	10
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-595	-489	-338	-208
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån		223	215	120	-
Nyupptagna lån, inlösen lån Stadsvapnet		-	-	70	-
Amortering av långfristiga skulder		-43	-81	-2	-50
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		180	134	188	-50
Bidrag till infrastruktur					
Utbetalning av bidrag till infrastruktur		-9	-1	-9	-1
Årets kassaflöde		-9	-12	9	-59
Likvida medel vid årets början		269	281	9	68
Likvida medel vid periodens slut		17	260	18	9

Noter

NOT 1	Kommun- koncernen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommunen
Verksamhetens intäkter	2023	2022	2023	2022
Försäljningsintäkter	490	504	41	40
Taxor och avgifter	206	195	71	67
Hyror och arrenden	279	266	47	45
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	210	195	192	191
Bidrag och gåvor från privata aktörer	-	-	-	-
EU-bidrag	2	3	1	3
Övriga bidrag	3	5	2	4
Försäljning verksamhet och konsulttjänster	69	60	78	68
Intäkter från exploateringsverksamhet och tomträtter	8	14	8	14
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	3	4	2	1
Övriga verksamhetsintäkter	13	5	-	-
Aktiverat arbete för egen räkning	25	23	-	-
Summa verksamhetens intäkter	1 308	1 274	442	433
NOT 2	Kommun- koncernen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommunen
Verksamhetens kostnader	2023	2022	2023	2022
Personalkostnader exkl pensionskostnader	-1 799	-1 703	-1 556	-1 483
Pensionskostnader inkl särskild löneskatt	-222	-149	-200	-129
Eget aktiverat arbete	3	8	1	1
Lämnade bidrag	-67	-74	-77	-79
Köp av verksamhet	-332	-311	-295	-274
Lokal-, markhyror och övriga fastighetskostnader	-232	-193	-239	-203
Inköp av material och varor	-341	-386	-126	-130
Inköp av tjänster	-208	-204	-148	-140
Realisationsförluster och utrangeringar	-9	-5	-2	-1
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	-	-4	-	-4
Övriga verksamhetskostnader	-34	-83	-	-
Bolagsskatt	7	17	-	-
Summa verksamhetens kostnader	-3 234	-3 087	-2 642	-2 442

NOT 3	Kommun- koncernen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommunen
Avskrivningar	2023	2022	2023	2022
Immateriella tillgångar	-2	-2	-	-
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	-150	-140	-74	-65
Maskiner och inventarier	-110	-107	-26	-28
Nedskrivningar materiella anl tillgångar	-102	-104	-5	-6
Nedskrivningar immateriella anl tillgångar	-	-17	-	-
Summa avskrivning och nedskrivningar	-364	-370	-105	-99

NOT 4	Kommun- koncernen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommunen
Jämförelsestörande poster	2023	2022	2023	2022
Nedskrivning av materiella anläggningstillgångar	-102	-104	-5	-6
- varav nedskrivningar i Karlshamnsfastigheter AB	-96	-98	-	-
Nedskrivning av immateriell anläggningstillgång	-	-17	-	-
- varav förvärvsgoodwill NetPort Science Park	-	-17	-	-
Nedskrivning finansiella anläggningstillgångar	-	-	-105	-156
avser nedskrivning av aktieägartillskott till;				
- Karlshamnsfastigheter AB via Stadsvapnet	-	-	-105	-117
- Västblekinge Miljö AB	-	-	-	-20
- NetPort Science Park AB	-	-	-	-18
Avsättning deponi	-2	-14	-2	-
-varav Västblekinge Miljö AB	-	-14	-	-
Kostnad för avbrutet byggnadsprojekt, Prinsgatan		-38	-	-
Summa jämförelsestörande poster	-104	-173	-112	-162

NOT 5		
Upplysning om kostnad för räkenskapsrevision (tkr)	2023	2022
Total kostnad för räkenskapsrevision	493	282
varav kostnad för de sakkunnigas granskning av räkenskaperna	383	256

Kostnaderna för räkenskapsrevision avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning för räkenskapsår 2023.

Den totala kostnaden för revision uppgår 2023 till 1,6 mnkr (1,3 mnkr), varav kostnad för sakkunnigt biträde uppgår till 1,1 mnkr (1,0 mnkr).

NOT 6	Kommun- koncernen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommunen
Skatteintäkter	2023	2022	2023	2022
Preliminär kommunalskatt	1 721	1 634	1 721	1 634
Preliminär slutavräkning innevarande år	25	38	25	38
Slutavräkningsdifferens föregående år	9	10	9	10
Mellankommunal kostnadsutjämning	1	2	1	2
Summa skatteintäkter	1 756	1 684	1 756	1 684

NOT 7	Kommun- koncernen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommunen
Generella statsbidrag och utjämning	2023	2022	2023	2022
Inkomstutjämning	375	348	375	348
Kostnadsutjämning	-18	-20	-18	-20
Regleringsbidrag	76	89	76	89
Kommunal fastighetsavgift	79	74	79	74
Bidrag för LSS-utjämning	72	65	72	65
Övriga generella statsbidrag	18	9	18	9
Summa generella statsbidrag och utjämning	602	565	602	565
NOT 8	Kommun- koncernen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommunen
Finansiella intäkter	2023	2022	2023	2022
Utdelning på aktier och andelar	-	2	-	2
Ränteintäkter och liknade resultatposter	12	5	6	4
Borgensavgifter	-	-	23	16
Övriga finansiella intäkter	4	4	4	4
Summa finansiella intäkter	16	11	33	26
NOT 9	Kommun- koncernen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommunen
Finansiella kostnader	2023	2022	2023	2022
Kostnader från finansiella anläggningstillgångar	-	-	-105	-155
Räntekostnader	-46	-25	-6	-2
Övriga finansiella kostnader	-1	-1	-1	-1
Summa finansiella kostnader	-47	-26	-112	-158
NOT 10	Kommun- koncernen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommunen
Immateriella anläggningstillgångar	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	46	27	1	-
Inköp	-	19	-	1
Omklassificeringar	-17	-	-	-
Utgående anskaffningsvärde	29	46	1	1
Ingående ackumulerade avskrivningar	-28	-9	0	0
Omklassificeringar	17	-	-	-
Årets avskrivningar	-3	-2	-	-
Årets nedskrivning	-	-17	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-14	-28	0	0
Utgående redovisat värde	15	18	1	1

NOT 11	Kommun- koncernen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommunen
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	5 601	5 059	2 498	2 225
Inköp	34	21	24	18
Överföring från pågående nyanläggningar	202	537	65	271
Försäljningar	-1	-7	-1	-7
Utrangeringar	-14	-9	-	-4
Nedskrivningar	-2	-5	-2	-5
Omklassificeringar	-7	5	-7	-
Omklassificering till exploatering	-1	-	-1	-
Utgående anskaffningsvärde	5 812	5 601	2 576	2 498
Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 106	-1 965	-1 182	-1 118
Utrangeringar/försäljningar	8	2	1	-
Omklassificeringar	2	-5	2	-
Årets avskrivningar	-150	-138	-74	-64
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 246	-2 106	-1 253	-1 182
Ingående ackumulerad nedskrivning	-4	-4	0	0
Årets nedskrivningar/återföringar	-10	-	-	-
Omklassificering till ack avskrivningar	-	-	-	-
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-14	-4	0	0
Utgående redovisat värde	3 552	3 491	1 323	1 316

NOT 12	Kommun- koncernen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommunen
Maskiner och inventarier	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	2 764	2 569	592	570
Inköp	118	112	27	22
Överföring från pågående nyanläggning	48	95	4	-
Försäljningar	-3	-2	-3	-
Utrangeringar	-89	-5	-61	-
Omklassificeringar	6	-5	5	-
Utgående anskaffningsvärde	2 844	2 764	564	592
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 548	-1 450	-487	-459
Försäljningar	3	1	4	-
Utrangeringar	88	3	61	-
Omklassificeringar	1	5	-	-
Årets avskrivningar	-110	-107	-26	-28
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 566	-1 548	-448	-487
Ingående ackumulerad nedskrivning	-150	-129	-	-
Årets nedskrivningar/återföringar	-1	2	-	-
Omklassificering från pågående nyanläggning	-	-23	-	-
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-151	-150	0	0
Utgående redovisat värde	1 127	1 066	116	105

NOT 13	Kommun- koncernen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommunen
Pågående nyanläggningar	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Vid årets början	345	700	49	231
Inköp	465	395	104	90
Omklassificeringar	-255	-651	-69	-271
Nedskrivningar*	-88	-99	-3	-1
Utgående redovisat värde	467	345	81	49

* Ackumulerade nedskrivningar på Emigranten i Karlshamnsfastigheter AB uppgår till 313 mnkr (86 mnkr 2023, 98 mnkr 2022)

NOT 14	Kommun- koncernen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommunen
Finansiella anläggningstillgångar	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Aktier i koncernföretag *	-	-	283	224
<u>Övriga aktier och andelar:</u>				
- Kommuninvest Ekonomisk förening	17	14	17	14
- Övriga aktier och andelar	2	3	3	3
Övriga långfristiga fordringar	4	12	2	2
Summa finansiella anläggningstillgångar	23	29	305	243

* Aktier i koncernföretag utgörs av följande bolag inklusive uppgifter om bolag som ingår i underkoncerner;

Aktier i koncernföretag	org nr	Kapital- /röst andel	2023-12-31	2022-12-31
Stadsvapnet i Karlshamn AB	556427-2382	100%	281	222
- Karlshamns Energi AB	556223-8849	100%	-	-
- Karlshamns Energi Elförsäljning AB	556527-9345	100%	-	-
- Karlshamns Energi Vatten AB	559170-4308	100%	-	-
- Karlshamns Elnät AB	559440-7347	100%	-	-
- Karlshamnsbostäder AB	556526-8355	100%	-	-
- Karlshamns Hamn AB	556016-9467	100%	-	-
- Karlshamns Kombiterminal AB	556616-5659	100%	-	-
- Karlshamn Tank Storage	556885-5224	50%	-	-
- Karlshamnsfastigheter AB	556788-5160	100%	-	-
- Kreativum i Blekinge AB	556545-4989	100%	-	-
- NetPort Science Park AB	556728-3048	100%	-	-
Västblekinge Miljö AB	556198-1480	50%	2	2
Summa aktier i koncernföretag			283	224

NOT 15	Kommun- koncernen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommunen
Bidrag till infrastruktur	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
<i>Bidrag till Trafikverket för cykelbanor</i>				
Totalt bidrag	22	14	22	14
Ackumulerad upplösning	-3	-2	-3	-2
- varav årets upplösning	-1	-1	-1	-1
Summa bidrag till infrastruktur	19	12	19	12

NOT 16	Kommun- koncernen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommunen
Kortfristiga fordringar	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Kundfordringar	97	92	29	20
Aktuell skattefordran	3	6	-	-
Kommunalskattefordran	72	89	72	89
Fordran fastighetsavgift	66	60	66	60
Övriga kortfristiga fordringar	79	65	55	46
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	105	171	51	46
Summa kortfristiga fordringar	422	483	273	261

NOT 17	Kommun- koncernen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommunen
Kassa och bank	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Koncernkonto	213	250	17	8
Övriga bankkonto	47	19	1	1
Summa kortfristiga fordringar	260	269	18	9

Kommunen är huvudkontohavare för ett koncernkonto med ett totalt innehav på 213 mnkr per 2023-12-31 varav kommunens andel uppgår till 17 mnkr. Det finns en checkräkningskredit på 200 mnkr kopplad till koncernkontot som för närvarande är outnyttjad.

NOT 18	Kommun- koncernen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommunen
Eget kapital	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Ingående eget kapital	1 288	1 237	1 103	1 094
Justering av ingångsbalansen*	-	-	-	-
Justering ingående eget kapital	1 288	1 237	1 103	1 094
Årets resultat	37	51	-26	9
Utgående eget kapital	1 325	1 288	1 077	1 103
Varav resultatutjämningsreserv	118	118	118	118

NOT 19	Kommun- koncernen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommunen
Avsättning pensioner	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Ingående avsättning pensioner inkl löneskatt	9	6	9	6
- Nyintjänad pension	-	3	-	3
- årets utbetalningar	-1	-1	-1	-1
- Ränte- och basbeloppsuppräknings	1	-	1	-
- förändring löneskatt	1	-	1	-
- övrig förändring	2	1	2	1
Utgående avsättning inkl löneskatt	12	9	12	9
Aktualiseringsgrad %	99	99	99	99
Ingående avsättning företroendevalda (inkl löneskatt)	4	3	4	4
Nyintjänad OPF-KL	-	1	-	1
Ränte- och basbeloppsuppräknings	1	-	1	-
Utgående avsättning förtroendevalda	5	4	5	4
Summa utgående avsättning pensioner	17	13	17	13
<u>KPAs överskottsfond</u>				
Ingående kapital	0	0	0	0
Utgående kapital	0	0	0	0
Not 20	Kommun- koncernen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommunen
Andra avsättningar	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Uppskjutna skatter	53	60	-	-
Övriga avsättningar	17	43	2	27
Summa andra avsättningar	70	103	2	27
<u>Uppskjutna skatter</u>	<u>2023-12-31</u>	<u>2022-12-31</u>	<u>2023-12-31</u>	<u>2022-12-31</u>
Uppskjuten skatt* på temporära skillnader;				
Byggnader och mark	61	60	-	-
Maskiner och inventarier	57	57	-	-
Pågående nyanläggningar	-61	-44	-	-
Underskottsavdrag o liknande	-4	-13	-	-
Summa uppskjuten skatteskuld	53	60	0	0
<i>* Använd skattesats 20,6% vid beräkning av uppskjuten skatt på temporära skillnader</i>				
<u>Övriga avsättningar</u>	<u>2023-12-31</u>	<u>2022-12-31</u>	<u>2023-12-31</u>	<u>2022-12-31</u>
Ingående avsättning	43	38	27	27
Årets avsättningar	3	14	2	-
Under året ianspråktaga belopp	-29	-9	-27	-
Summa utgående övriga avsättningar	17	43	2	27

I Kommunen består utav avsättning för Hunnemaradeponin 2 mnkr (27 mnkr).

Västblekingen Miljö AB har en avsättning för framtida kostnader för efterbehandling av deponier inklusive lakvattenhantering i enlighet med 33§ förordning (2001:512) om deponering av avfall, samt framtida behandlingskostnader för restlager kompostanläggning totalt 27 mkr (30 mkr). Då ägarandelen av bolaget är 50 %, inkluderar balansposten för koncernen 50 % av dessa belopp, dvs 13,5 mnkr (15 mkr).

NOT 21	Kommun- koncernen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommunen
Långfristiga skulder	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	3 577	3 422	429	250
Övriga långfristiga skulder	1	8	4	14
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	1	-	1	-
Summa långfristiga skulder	3 579	3 430	433	264
Klassificerat som kortfristig skuld	129	104	10	-
Total upplåning i banker och kreditinst. inkl kortfr del	3 706	3 526	439	250
Genomsnittlig räntebindningstid	2,31	2,67	2,61	1,86
Genomsnittlig kapitalbindningstid	2,31	2,67	2,61	1,86
Genomsnittlig låneränta (procent)	1,43	0,80	1,17	0,54
Låneskuldens förfallostruktur	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Lån som förfaller inom;				
inom 1 år	1 191	917	110	50
1-5 år	2 190	2 068	244	200
5-10 år	325	541	85	-
Total upplåning i banker och kreditinst. inkl kortfr del	3 706	3 526	439	250
Fördelning på långgivare	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Handelsbanken	-	3	-	-
Nordea	3	3	-	-
Sparbanken	2	2	-	-
Kommuninvest	3 701	3 518	439	250
Total upplåning i banker och kreditinst. inkl kortfr del	3 706	3 526	439	250
NOT 22	Kommun- koncernen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommunen
Kortfristiga skulder	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Leverantörsskulder	165	156	87	69
Kortfristig del av skulder till kreditinstitut	129	104	10	-
Förskott från kunder	16	16	-	-
Moms och särskilda punktskatter	18	15	2	2
Personalens skatter, avgifter och avdrag	61	54	55	51
Övriga kortfristiga skulder	135	142	136	114
Upplupna personalkostnader (exl pensioner)	141	135	106	106
Upplupna pensionskostnader inkl särskild löneskatt	101	87	94	83
Investeringsfond Vatten (framtida vattenförsörjning)	37	31	-	-
Förutbetalda anslutningsavgifter VA	38	34	-	-
Övriga upplupna kostnader/förutbetalda intäkter	104	115	46	35
Kortfristig del av ej reglerade aktieägartillskott	-	-	115	132
Summa kortfristiga skulder	945	889	651	592

NOT 23	Kommun- koncernen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommunen
Ansvarsförbindelser pension	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Ingående ansvarsförbindelser inklusive löneskatt	556	589	556	589
Ränte- och basbeloppsuppräknig	45	17	45	17
Årets utbetalning	-43	-41	-43	-41
Förändrat livislängdsantagande	-	-	-	-
Övrig post	-2	-9	-2	-9
Förändring av löneskatt	-	-	-	-
Summa ansvarsförbindelse för pensioner inkl löneskatt för pensioner intjänade före 1998	556	556	556	556

Övriga upplysningar om pensioner

Enligt redovisningsprinciperna för pensionsåttaganden redovisas den totala pensionsskulden till och med år 1997 som ansvarsförbindelse. RIPS 2021 har använts för beräkning av pensionsskulden

NOT 24	Kommun- koncernen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommunen
Borgens- och andra ansvarsförbindelser	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Borgen för helägda koncernbolag;				
- Stadsvapnet i Karlshamn AB	-	-	216	286
- Karlshamnsbostäder AB, borgen	-	-	1 187	1 215
- Karlshamns Energi AB (koncernen), borgen	-	-	648	628
- Karlshamns Hamn AB (koncernen), borgen	-	-	599	599
- Karlshamnsfastigheter AB	-	-	566	494
- Kreativum i Blekinge AB	-	-	5	6
Summa borgen för helägda dotterbolag	0	0	3 222	3 228
Borgen för Västblekinge Miljö AB	-	-	43	46
Kommunalt förlustansvar egna hem	-	-	-	-
Borgen för NetPort Science Park AB	-	-	-	-
Utgående ansvarsförbindelser	0	0	3 265	3 274

Karlshamns kommun har i oktober 1997 KF §105, ingått solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 295 kommuner och regioner som per 2023-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest Ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest Ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Karlshamns kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2023-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 551 907 380 712 kronor och totala tillgångar till 562 022 704 021 kronor. Karlshamns kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 3 739 230 424 kr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 3 817 218 470 kronor.

Kapitaltäckningsgaranti är utställd för Karlshamnsfastigheter AB avseende perioden 2022-2024. Beslut togs på Kommunfullmäktige 2022-06-28 §112.

	Kommun- koncernen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommunen
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Ställda säkerheter				
Företagsinteckningar	3	3	-	-
Fastighetsinteckningar	-	-	-	-
Summa ställda säkerheter	3	3	0	0

	Kommun- koncernen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommunen
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
NOT 25				
Justering för ej likviditetspåverkande poster				
Avskrivningar, nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	364	370	105	99
Förändring avsättningar	-30	-4	-21	4
Reavinst, försäljning materiella anläggningstillgångar	-3	-3	-2	-
Utrangeringar	2	8	-	4
Nedskrivning finansiell anl tillgång	-	-	105	155
Upplösning av bidrag infrastruktur	1	1	1	1
Övriga ej likv påverkande poster	-5	-2	-6	-2
Summa ej likviditetspåverkande poster	329	370	182	261

NOT 26

Upplysning om särredovisningar

Särredovisning upprättas enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster samt fjärrvärmelagen.

Särredovisningen finns tillgänglig hos;

- Karlshamn Energi Vatten AB, tel 0454-818 00

www.karlshamnenergi.se

- Karlshamn Energi AB, tel 0454-818 00

www.karlshamnenergi.se

NOT 27

Uppskattningar och bedömningar

Upprättande av bokslut och tillämpning av redovisningsprinciper baseras ofta på bedömningar, uppskattningar och antaganden som anses vara rimliga vid den tidpunkt då bedömningarna görs.

I Karlshamnsfastigheter AB som ingår i kommunkoncernen finns en osäkerhet i bokslutet som kan härledas till nyproduktionen av fastigheten Emigranten 5. Projektet beräknas vara färdigt för inflyttning med start vid årsskiftet med fortsättning under våren/sommaren 2024 och bedömningen av fastighetens värde baseras på full uthyrning till tänkt hyresnivå samt att projektet håller tidsplan och bedömd slutkostnad. Bedömningarna i värderingen samt bedömd slutkostnad behöver infrias för att det inte ska bli någon väsentlig justering under kommande räkenskapsår.

Inga väsentliga källor till osäkerhet i uppskattningar och antagande på balansdagen, utöver ovan nämnda, bedöms kunna innebära en betydande risk för en väsentlig justering av redovisade värden för tillgångar och skulder under nästa räkenskapsår.

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer. Avvikelser från rekommendationerna redovisas under respektive rubrik nedan.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med tillägg för värdehöjande investeringar och med avdrag för avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången reducerat med eventuellt investeringsbidrag. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk och har en bedömd nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett prisbasbelopp.

Ränteutgifter aktiveras inte i kommunen. Kommunen tillämpar konsekvent huvudmetoden och redovisar ränteutgifter som kostnad i resultaträkningen det räkenskapsår de hänför sig till.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. Anläggningstillgångar som består av flera komponenter med olika nyttjandeperioder delas upp och skrivs av var för sig. Mark och konstnärlig utsmyckning har obegränsad livslängd och skrivs inte av. Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar. En årlig riskbedömning görs av mark- och exploateringsområden.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader	
Stommar, grund	75–100 år
Fasad, yttertak, fönster	30–80 år
Värme, sanitet, kyla ventilation	20–50 år
El, tele, styr- och övervakning	15–40 år
Övrigt byggnader	20–60 år
Markanläggningar	50–70 år
Maskiner, tekniska anläggningar	5–25 år
Övriga inventarier	5–20 år
Persondatorer och IT investeringar	3 år

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar

Följande avskrivningstider tillämpas i kommunkoncernen;

Goodwill	5 år
Koncessioner	5–10 år
Balanserade kostnader för utvecklingsarbete	5 år

Finansiella tillgångar och finansiella skulder

En finansiell tillgång eller finansiell skuld redovisas i balansräkningen när kommunen blir part i det finansiella instrumentets avtalsmässiga villkor. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången har upphört eller reglerats. Detsamma gäller när de risker och fördelar som är förknippade med innehavet i allt väsentligt överförs till annan part. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen fullgjorts, annullerats eller på annat sätt upphört.

Finansiella tillgångar som kommunen innehar för att generera avkastning eller värdestegring värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärdet. Eventuella transaktionsutgifter kostnadsförs när de uppkommer. Efter första redovisningstillfället värderas tillgångarna till verkligt värde i den mån det är förenligt med 7 kap 6–7§ LKBR.

Finansiella tillgångar som inte innehas i syfte att generera avkastning eller värdestegring värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärdet, inklusive eventuella transaktionsutgifter direkt hänförliga till förvärvet. Efter första redovisningstillfället värderas tillgångarna till anskaffningsvärdet med avdrag för eventuella nedskrivningar. Finansiella omsättningstillgångar värderas efter första redovisningstillfället till det lägsta av anskaffningsvärde och försäljningsvärde, med avdrag för beräknad försäljningskostnad.

Finansiella skulder värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde. Eventuella direkta transaktionsutgifter periodiseras jämnt över lånets löptid. Efter första redovisningstillfället redovisas kortfristiga finansiella skulder till anskaffningsvärdet medan långfristiga skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Intäkter

Skatteintäkter

Kommunens redovisade skatteintäkt består av preliminära skatteinbetalningar som kommit kommunen tillgodo under året, prognos för slutavräkning och skillnaden mellan den slutliga taxeringen och den redovisade skatteintäkten för föregående år. Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKRs decemberprognos.

Leasing

Enligt RKR R5 ska leasingavtal klassificeras som ett finansiellt eller operationellt leasingavtal. Ett leasingavtal klassificeras som ett finansiellt leasingavtal om det innebär att de ekonomiska fördelar och risker som förknippas med ägandet av objektet i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Ett leasingavtal som inte klassificeras som finansiellt är ett operationellt leasingavtal. Finansiella leasingavtal medför att rättigheter och skyldigheter redovisas som tillgång respektive skuld i balansräkningen.

Avvikelse från RKR R5

Alla leasingkontrakt har behandlats som operationella i redovisningen vilket innebär att kostnaden har redovisats linjärt under leasingperioden. Arbetet med att skapa rutiner för att redovisa i enlighet med RKR R5 pågår.

Jämförelsestörande och extraordinära poster

Händelser av väsentlig storlek, som inte förväntas inträffa ofta och som saknar samband med kommunens verksamheter betraktas och redovisas som extraordinära poster.

Jämförelsestörande poster är resultat av händelser eller transaktioner som inte är extraordinära men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder.

Extraordinära poster särredovisas på egna rader och jämförelsestörande poster särredovisas i not när de förekommer.

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS 21 och redovisas enligt den så kallade blandmodellen i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning. Pensionsåtagande för anställda i de företag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt K3.

Pensioner intjänade före 1998, inklusive löneskatt, redovisas som en ansvarsförbindelse inom linjen och tas inte upp som avsättning i balansräkningen. RIPS 21 har använts för beräkning av pensionsskulden. Pensionsåtagandet i kommunen redovisas enligt blandmodellen.

Avsättningar

Som avsättning redovisas en legal förpliktelse som på balansdagen antingen är säker eller sannolik till sin förekomst men oviss till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias.

Sammanställd redovisning

I de sammanställda räkenskaperna (kommunkoncernen) ingår alla koncernföretag där kommunen har ett varaktigt betydande inflytande (minst 20 procent) eller om det har särskild betydelse för kommunens verksamhet eller ekonomi. Verksamhet som bedrivs inom ramen för kommunalförbunden; Räddningstjänsten Västra Blekinge, Cura Individutveckling samt Miljöförbundet Blekinge Väst ingår inte i den sammanställda redovisningen. Skälet till detta är att de ej har väsentlig påverkan.

Vid förvärvstidpunkten upprättas en förvärvsanalys som ligger till grund för eliminering av kommunens aktier i de kommunala koncernföretagen. Förvärvstidpunkten är den tidpunkt då det betydande inflytandet erhålls. I förvärvsanalysen värderas identifierbara tillgångar och skulder inledningsvis till verkliga värden vid förvärvstidpunkten. Goodwill utgörs av mellanskillnaden mellan de förvärvade identifierbara nettotillgångarna vid förvärvstillfället och anskaffningsvärdet. Konsolideringen sker i proportion till kommunens ägda andel av det kommunala koncernföretaget vilket innebär att enbart ägd andel av de kommunala koncernföretagens räkenskapsposter medtas i de sammanställda räkenskaperna. Mellanhavanden mellan koncernföretagen samt kommunen elimineras i sin helhet.

Redovisningsprinciper i driftsredovisningen

Löner har belastats med ett personalomkostnadspålägg på 44,53 procent som inkluderar sociala avgifter, avtalsförsäkringar och pensionskostnader. Åldersdifferentiering av arbetsgivaravgifter justeras manuellt till verksamheterna.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar belastas med verklig avskrivningskostnad samt en intern kalkylränta på 1,25 procent.

Intern förbrukning av varor och tjänster kostnadsförs hos utförande verksamhet, dvs. kommunen har anslagsfinansiering. För att kunna följa upp vilken verksamhet som konsumerat används interna konton. En kombination av direkt bokföring av konsumtion och kostnadsfördelning enligt självkostnad tillämpas. Verkligt nyttjande är grundförutsättningen.

Gemensamma centrala stödfunktioner såsom som ekonomi och personal fördelas inte ut på de olika verksamheterna. Denna kostnad hanteras i samband med inrapporteringen av Räkenskapssammandraget till SCB.

Ord och uttryck

tkr = tusentals kronor

mnkr = miljontals kronor

mdkr = miljarder kronor

Aktualiseringsgrad, andel aktualiserade personer vid beräkning av pensionsåtagandet.

Balansräkning visar tillgångar och skulder samt eget kapital vid en viss tidpunkt.

Internränta är en kalkylmässig kostnad för det kapital (bundet i anläggnings- och omsättningstillgångar) som nyttjas inom en viss verksamhet. År 2023 1,25 procent (år 2022 1,00 procent).

Kapitalkostnader är samlingsbegreppet för internränta och avskrivning.

Kommunkoncern, kommunen tillsammans med de kommunala koncernföretagen.

Konsolideringsgrad, andel av pensionsförpliktelser som täcks av medel i stiftelse, försäkring eller egna förvaltade pensionsmedel. Summan av de förvaltade pensionsmedlen divideras med summan av pensionsförpliktelser.

Totala **pensionsförpliktelser**, summan av avsättning för pensioner (inklusive särskild löneskatt) och ansvarsförbindelse avseende pensionsförpliktelser (inklusive särskild löneskatt)

Periodisering innebär att kostnader och intäkter hänförs till de redovisningsperioder till vilka de hör.

Resultaträkningen visar årets finansiella resultat och hur det uppkommit.

Självfinansieringsgrad definieras som kassaflöde från kommunens verksamheter dividerat med nettoinvesteringar.

Skulder är dels kortfristiga (ska betalas inom ett år) dels långfristiga.

Skuldsättningsgrad är ett mått på hur stora skulderna är i förhållande till det egna kapitalet.

Soliditet beskriver hur stor del av tillgångarna som finansieras med eget kapital. Andel eget kapital av de totala tillgångarna.

Tillgångar är omsättningstillgångar (exempelvis kontanter, statsbidragsfordringar och förråd), anläggningstillgångar (exempelvis fastigheter, inventarier, aktier och långfristiga fordringar).

Årets resultat skillnaden mellan intäkter och kostnader och utläses av resultaträkningen.

Återlånade medel, skillnaden mellan totala pensionsförpliktelser och förvaltade pensionsmedel, angivna till marknadsvärde. Summan av pensionsförpliktelser minskas med summan av förvaltade pensionsmedel.

Överskottsgraden mäter årets resultat i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Överskottsmedel, överskott kan uppstå i en pensionsförsäkring. Överskottsmedel kan användas för exempelvis nya premier och indexering (värdesäkring). Hur överskottet beräknas framgår av försäkringsavtalet